
Sjeldne fugler i Norge i 1999 og 2000

Rapport fra Norsk sjeldenhetskomité for fugl (NSKF)

Det andre funnet av kuhegre Bubulcus ibis i Norge ble — som det første — gjort i Finnmark. Fuglen hadde tilhold på Repvågstranda, Nordkapp fra månedsskiftet september/oktober 1999 fram til 26. oktober samme år. Foto: Håkon Heggland.

Alf Tore Mjøs & Kjetil Aadne Solbakken

Dette er årsrapport nr. 24 og 25 samlet i en rapport og meddelelse nr. 25 fra NSKF. Rapporten inneholder først og fremst funn fra 1999 og 2000, men en del eldre funn er også inkludert.

Saksbehandling

Innrapporteringen av saker vinteren 2000/2001 var rekordhøy, siden det ble tatt kraftige skipptak for å komme mer ajour både i Vestfold, Vest-Agder og Rogaland, fylker som tradisjonelt har en høy andel av de sjeldnetene som dukker opp i Norge. Som et resultat av dette hadde komitéen formidable 606 saker til ferdigbehandling på møtet som ble avholdt på Mølen i Vestfold 19.-22. april 2001. Nå var hel-

digvis antallet saker som krevde en diskusjon i løpet av møtedagene langt lavere. 548 saker var ordinære saker innkommet i løpet av det siste året, mens 58 var avventingssaker. Gledelig nok var det jevnt over en merkbar bedring i kvaliteten på de innkomne sakene, noe som igjen resulterte i en betydelig høyere godkjeningsprosent på de ordinære sakene (81% sammenlignet med 61% på møtet i 2000). 15% ble ikke godkjent (23% i 2000). Kun 2% av sakene ble satt på avventing (10% i 2000) og 2 % ble henlagt (6% i 2000). Den kraftige økningen i godkjeningsprosenten skyldes flere ting, kvaliteten på beskrivelsene er nevnt og det er tydelig av mange rapportører har lagt listen høyere og gjør en meget god jobb i felten med dokumentering av sine obser-

Tabell 1. Fylkesvis fordeling av godkjente funn oppsummert i denne rapporten.

Fylke	< 1999	1999	2000	Sum
Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder	0	7	3	10
Havområdene utenfor norskekysten N	0	0	0	0
Havområdene utenfor norskekysten S	0	0	0	0
Finnmark	4	15	13	32
Troms	0	0	0	0
Nordland	1	8	10	19
Nord-Trøndelag	0	9	10	19
Sør-Trøndelag	0	12	12	24
Møre og Romsdal	4	5	3	12
Sogn og Fjordane	0	2	2	4
Hordaland	2	18	16	36
Rogaland	3	46	65	114
Vest-Agder	4	35	34	73
Aust-Agder	0	0	3	3
Telemark	2	3	10	15
Vestfold	5	12	19	36
Buskerud	0	3	2	5
Oppland	1	3	1	5
Hedmark	1	0	4	5
Oslo og Akershus	0	5	4	9
Østfold	1	6	17	24
TOTAL	28	189	228	445

vasjoner (både med notater og video/foto). Bruken av NSKFs rapporteringsskjema for innsending pr. e-post har vært gledelig høy, noe som har medført mer komplette rapporter og følgelig har færre saker havnet i avventingsbunken. Sist men ikke minst inneholder stadig flere rapporter dokumentasjon, mye på grunn av økningen i antall digitale kamera og videokamera blant observatører som bruker dette sammen med teleskoper av høy optisk kvalitet til å dokumentere fugler som er utenfor rekkevidde for et speilreflekskamera. Drøyt 10% av de sakene som ble ferdigbehandlet i 2001 er presentert i 1997-98 rapporten (Høyland *et al.* 2001), mens 47 av sakene presentert i denne rapporten ble ferdigbehandlet allerede på Utsira i mai 2000.

Noen hovedtrekk fra forekomsten

188 saker fra 1999 ble godkjent for publisering, tilsvarende tall for 2000 var 227. Begge disse årssommene er nye bestenoteringer, 227 godkjente saker fra 2000 er rett og slett formidabelt, og det høye antallet nye arter og underarter for landet er også med på å dokumentere 2000 som det hittil desidert beste året for sjeldenheter i Norge. Som vanlig dominerer Rogaland foran Vest-Agder med hhv. 114 og 73 godkjente funn i denne rapporten. Mer spesielt er det at Hordaland har kapret tredjeplassen (tab.1). Oversikten viser også at funnmengden var

påfallende stabil i Trøndelag og Nordland i 1999 og 2000, mens det er meget gode år for sjeldenheter i Vestfold, Østfold, Telemark og Rogaland som i hovedsak trekker opp totalen i 2000. En saksbunke med 1999-saker fra Telemark inkom dessverre for seint til å bli inkludert i denne rapporten, 1999-tallene derfra er ikke representative og skal egentlig ligge omtrent på nivå med 2000.

1999 og 2000 står frem som to år med mange funn av sjeldne østlige vaderarter. Alaskasnipe *Calidris melanotos* hadde rekordforekomster både i 1999 (9 funn av 10 ind.) og 2000 (12 funn av 13 ind.). Det samme må sies om tereknsnipe *Xenus cinereus*, som bortimot tredoblet funnmassen i Norge med 6 funn i 1999 og 5 i 2000. 3 funn av totalt 4 ind. av sibirlo *Pluvialis fulva* i 2000 er det største antall fugler hittil registrert på ett år, mens 4 damsniper *Tringa stagnatilis* i 1999 også var rekord.

Av andre grupper som utmerket seg spesielt begge årene må forekomsten av *Phylloscopus*-sangere med østlig utspring kommenteres. Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* hadde høye årssummer begge årene, og 25 ind. i 1999 er foreløpig et soleklart rekordår. Enda mer bemerkelsesverdige er at funn nr. 2-8 av blekbrynsanger *Phylloscopus humei* inntraff på to år, med 2 i 1999 og hele 5 i 2000. Influxen i 2000 var merkbar i hele Norden. Også

Ni arter og fem underarter presenteres som nye for Norge i denne rapporten. Etter den største invasjon av sumpviipe *Chettusia leucura* i Europa i nyere tid fikk også Norge sitt første funn ved ett individ som dukket opp i Finnmark sommeren 2000. Foto: Morten Vang.

brunsanger *Phylloscopus fuscatus* og viersanger *Phylloscopus schwarzi* forekom mer regelmessig enn normalt, hele 5 brunsangere i 1999 representerer et foreløpig rekordår.

1999 utmerker seg også med en rekordhøy årssum for steppehauk *Circus macrourus* (6). I 2000 var forekomsten av amerikablesand *Anas americana* (3 nye funn, totalt 4 fugler observert) og amerikakrikkand *Anas carolinensis* (11, hvorav 10 nye) eksepsjonelt bra og nye årsbestetotaller for begge artene. Forekomsten av sjeldne steinskvetter i november-desember var også eksepsjonell, med 2 funn av svartstrupesteinskvettt *Oenanthe pleschanka* og 3 funn av ørkensteinskvettt *Oenanthe deserti*. Andre arter som nådde årssummer av hittil uante høyder i 2000 var gulnebbliire *Calonectris diomedea* (3), enghauk *Circus pygargus* (7), aftenfalk *Falco vespertinus* (9), blåstjert *Tarsiger cyanurus* (2) og rosenstær *Sturnus roseus* (11 funn av 12 ind.).

Nye arter, underarter og hybrider for Norge

Totalt presenteres det i denne rapporten 9 arter og 5 underarter som er nye på den norske A-listen.

Ett funn fra 1989 av småspove *Numenius phaeopus* av den nordamerikanske underarten *hudsonicus* er godkjent som det første funnet i Norge og Norden.

Ett første funn for landet fra 1998 kommer i tillegg til blåkinnbieteren *Merops persicus* allerede nevnt i Høyland *et al.* (2001). En dvergglire *Puffinus assimilis* trakk forbi Ravnen i Vestfold 15.7. Rosenpelikan *Pelecanus rufescens* fra Hedmark i april ble et nytt tillegg til den norske E-listen i 1998. En hybrid mellom hettemåke *Larus ridibundus* og fiskemåke *L. canus* ble observert og fotografert ved Åndalsnes, Rauma, Møre og Romsdal 26.-29.6.1998 og representerer det første funnet av denne hybridkombinasjonen i Norge. Et blandingspar av vintererle

Motacilla cinerea og linerle *M. alba* ved Fotlandsfossen, Håelva, Time, Rogaland produserte hybridavkom ved flere anledninger i 1998-2000, noe som tidligere ikke er registrert i Norge.

1999 var et meget bra år med tanke på tillegg til den norske listen, nye arter for landet var purpurhodeand *Aythya affinis* ved Vellamelen, Steinkjer, Nord-Trøndelag 16.-20.5 og gråhodespurv *Emberiza spodocephala* fanget og ringmerket på Titran, Frøya, Sør-Trøndelag 2.10. Ringgås *Branta bernicla* av underarten *nigricans* fra Svalbard i mai og gråmåke *Larus argentatus* av den nordamerikanske underarten *smithsonianus* fra Finnmark i november ble også påvist innen landegrensene for første gang i 1999. Gullfasan *Chrysolophus pictus* ved Heimdal, Trondheim, Sør-Trøndelag 31.10 var eneste tillegg til den norske E-listen i 1999.

2000 ble et rekordår hva nye arter for landet angår. En ringnebbdykker *Podilymbus podiceps* ble oppdaget på Herøy, Nordland 7.5 og holdt seg der mesteparten av året. To vaderarter ble påvist for første gang i løpet av sommeren: en sumpviipe *Chettusia leucura* holdt seg i Indre Billefjord, Porsanger, Finnmark fra 20.6 til ca. 25.7, og en rødstrupesnipe *Calidris ruficollis* gjestet Tarevika, Karmøy, Rogaland fra 30.6-2.7. En juvenil eskimomåke *Larus thayeri* var innom Laksevåg i Bergen en kort stund 3.1 og representerer det første funnet i Norden og det femte i Europa. Like uventet var en skorsteins-

seiler *Chaetura pelagica* i Lærdal, Sogn og Fjordane 25.5. Eneste nye tillegg til listen over spurvefugler var kanskje mer forventet siden den er påvist en rekke ganger i våre naboland: en fjellkalanderlerke *Melanocorypha bimaculata* holdt seg i nøyaktig to måneder på Ona, Sandøy, Møre og Romsdal fra 1.8-1.10. Målrettet søk etter landets første gulbeingråmåke *Larus argentatus cachinnans* gav uttelling i Mandal, Vest-Agder 1.10. En rødstrupesanger *Sylvia cantillans* ♂ som viste karaktertrekkene til nominatunderarten *cantillans* ble ringmerket på Revtangen Ornitologiske Stasjon, Klepp, Rogaland 16.-18.5. og representerer første funn av denne underarten i Norge. To kanadagjess *Branta canadensis* som oppholdt seg ved Nordre Skeisvatn, Haugesund, Rogaland 3.12 viste karaktertrekkene til underarten *hutchinsii*, men hadde en atferd som gav grunn til å tvile på opphavet i den grad at de ble plassert i kategori D. Kaneland *Anas cyanoptera* ved Holtvatna, Midtre Gauldal, Sør-Trøndelag 29.4-1.5 var ny på den norske E-listen. En hybrid mellom krikkand *Anas crecca* og amerikakrikkand *A. carolinensis* ble observert ved Ler, Melhus, Sør-Trøndelag 21.-25.5. 2000, noe som er første funn av hybridene i Norge.

Et funn av kanadalo *Phuvalis dominica* fra Svalbard i 1995 anerkjennes ikke lenger, og arten går ut av den norske listen. Tre arter tilkommer etter taksonomiske endringer. Varsler *Lanius excubitor* er splittet i to arter, en sørlig og en nordlig gruppe der formen *pallidirostris* er henført til den sørlige arten

Ringnebbdykker *Podilymbus podiceps*, Herøysundet, Herøy, Nordland 10.5.2000. Første funn i Norge. Videoklipp: Bjørn Fuldseth.

krattvarsler *Lanius meridionalis*. Brunsisik *Carduelis cabaret* er splittet fra gråsisik *Carduelis flammea* og amerikakrikkand *Anas carolinensis* er splittet fra krikkand *Anas crecca*. De taksonomiske endringene vil bli nærmere redegjort for i en egen rapport. Med ni nye arter påvist, tre i tillegg etter taksonomiske endringer og en i fratrekk er antall arter i kategori A-C på den norske listen kommet opp i 474.

Innleveringsfrist

Observasjoner som ønskes publisert i førstkomende NSKF-rapport må være mottatt av NSKF innen 1. februar året etter observasjonsåret. For observations-er som sendes via LRSK er rapporteringsfristen fra LRSK til NSKF 15. februar. Bruk fortrinnsvis NSKFs rapporteringsskjema som du finner sammen med øvrig informasjon på komitéens hjemmeside <http://www.nskf.org>.

Endringer på rapporteringslisten

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* har hatt en rekke høye årssummer de seinere årene, og er derfor fjernet fra listen over arter som krever beskrivelse til NSKF etter 31.12.2000. Heretter skal arten rapporteres til de respektive LRSK.

Observatørnavn

Under opplistingen av observatørnavn bak godkjente funn i rapporten blir hovedobservatøren(e)s navn ført opp først og uthevet med * foran navnet. Resten av observatørene blir deretter listet opp i alfabetisk rekkefølge. Dersom ingen hovedobservatør er angitt i rapporten, listes observatørene i alfabetisk rekkefølge.

Råd til observatørene

NSKF mottar ofte saker som omhandler mer enn ett funn i samme rapport. Dette skaper en del krøll ved behandlingen og ikke minst ved oppdateringen av databasen over antall funn. Ved tilfeller der flere individer av en art er observert på samme lokalitet over et gitt tidsrom (eks. sabinemåker *Larus sabini* ved masseforekomstene på slutten av 90-tallet) er det greit å oppsummere alle individene fra en og samme dag i en rapport, mens det kreves en ny rapport ved nye observasjoner på en ny dato. Funnomstendighetene (avstand, lysforhold o.l.) skal beskrives for hvert enkelt individ, ellers er det helt umulig for komitéen å vurdere funnene på en fornøftig måte. I tilfeller der rapporter sendes inn flere år etter observasjonen er gjort, bør det vedlegges kopi av feltnotater.

NSKFs sammensetning og arbeid

NSKF har i perioden 1999-2001 bestått av Rune Botnermyr, Østfold, Andreas Gullberg, Akershus, Håkon Heggland, Finnmark/Vestfold, Bjørn Ove Høyland, Rogaland (sekretær t.o.m. våren 2000), Geir Klaveness, Oslo/Vestfold, Nils Helge Lorentzen, Vest-Agder, Alf Tore Mjøs, Hordaland (sekretær fra sommeren 2000), og Kjetil Aadne Solbakken, Sør-Trøndelag. Våren 2000 troppet Bjørn Ove Høyland av etter tre år i vervet som komitéens sekretær. Bjørn Ove har gjort en kjempejobb, ikke minst med videreutvikling av databasen ved siden av det fortløpende arbeidet med revurdering av eldre saker og innkomne nye saker. Håkon Heggland gikk også ut av komitéen i 2000, men deltok på møtet våren 2001 for å sluttbehandle en bunke med avventings-saker. Begge to får herved sin velfortjente takk for de hundrevis av dugnadstimer de har lagt ned i NSKF. Alf Tore Mjøs overtok vervet som sekretær våren 2000, og har i tillegg funksjon som bedømningsmedlem. Nye medlemmer f.o.m. 2000 er Geir Klaveness og Kjetil Aa. Solbakken. Det har vært avholdt møter på Utsira i mai 2000 og på Mølen i april 2001. Andreas Gullberg tok i løpet av 2000 på seg jobben med å lage en webside for NSKF, som ble presentert i september 2000. Der finnes det meste av informasjon om NSKF, inkl. historie, arbeidsmetoder, råd og vink om hvordan man skriver en rapport, liste over hvilke arter som skal rapporteres, nedlastbart rapporteringsskjema mm.

Takksigelser

Det er stundom nødvendig å konsultere ekspertise for å sikre en best mulig bedømming av enkeltsaker. I den forbindelse takkes Martin Garner, Peter Kennerley, Bruce Mactavish, Anthony McGeehan, Klaus Malling Olsen og Jimmy Steele. Jørn R. Gustad takkes for hjelp med vanskelig tilgjengelig litteratur, Morten Bentzon Hansen for oversikt over danske funn av dvergglire, Geir Mobakken for verdifulle innspill i forhold til funn fra Utsira, og Mølen Ornitologiske Stasjon for at komitéen vederlagsfritt fikk disponere stasjonen under møtehelgen i april 2001. Frode Falkenberg takkes for korrekturlesing av rapporten, mens Arild Breistøl skal ha takk for mange timer nedlagt i IT-arbeid for NSKF. Samtlige av NSKFs medlemmer har bidratt med kommentarer og andre innspill til rapporten, og sist men ikke minst en stor takk til rapportører og fotografer som har sendt inn rapporter og bildemateriale.

Forklaring til forkortelser brukt i rapporten

I den påfølgende oversikten er oppsettet gjort i følgende system: (1) fuglens norske navn, (2) viten-

skapelig navn, (3) antall funn/individer i parentes (funn/individer før rapportårene – funn/individer i rapportårene 1999 og 2000), (4) eventuell årstalls- og områdebegrensning av 3), (5) eventuell hekking, (6) år, (7) fylke, (8) antall, alder, kjønn og i noen tilfeller funnomstendigheter, (9) lokalitet og kom-mune, (10) funndato, (11) * bak funndato angir positivt belegg, og en klamme med symbol som angir beleggets form (F - fotografi, V - video/film-opptak, L - lydopptak og D - drept/funnet død, om den er innsamlet og hvor den i så fall er oppbevart), (12) observatør(er), med hovedobservatør(er) nevnt først og uthevet med *, (13) utbredelsesområdet grovt angitt i parentes og (14) funnkommentarer.

Aldersangivelser følger kalenderårsystemet, 1K betyr således en fugl i sitt først leveår, 1K+ antyder alder ukjent (første leveår eller eldre), 2K+ en fugl i sitt andre leveår eller eldre osv. Også fjærdrakt-systemet er benyttet der dette er mer praktisk, f.eks. juv.=juvenil, en «fornorsking»/forkorting av *juven-ilus* som betyr flygedyktig ungfugl i sin første kom-plette fjærdrakt, subad. er forkortelse for *subadultus*, en fugl som er eldre enn *juvenil* men ennå ikke i voksen drakt og ad. = adult, forkortelse for *adultus* som betyr en voksen utfarget fugl (kan være som-mer- eller vinterdrakt).

Antall funn og individer er vurdert skjønnsmessig i de tilfeller der det kan være samme fuglen som har opptrådt på flere forskjellige lokaliteter eller det har vært mer enn ett funn av en art på samme lokalitet. NSKFs vurdering angis slik: Mulig samme fugl(er) - regnes som forskjellige individer og teller som to eller flere funn. Trolig samme fugl(er) - regnes som ett funn. Samme fugl(er) - regnes som dokumentert eller overveiende sannsynlig at det dreier seg om samme fugl og regnes som ett funn.

Godkjente saker *Accepted records*

Funn i kategori A

Funn av arter/individer som regnes som spontant forekommende; fuglen(e) antas å ha nådd landet ved egen hjelp fra sine naturlige utbredelsesområder.

Records in category A; apparently wild birds that are assumed to have arrived in the country from their natural range without any interference by man.

Ringnebbdykker *Podilymbus podiceps* (0 - 0 og 1)
2000 NORDLAND: 2K+ Herøysundet, Herøy 7. -11.5* (V) (*K.Isaksen, *P.Shimmings, A. Espelien m.fl.) og Salsvatnet og Vikvatnet, Herøy 10.7 - 9.12 (*A.I.Olsen m.fl.).

(Nord-Amerika). Første funn i landet av denne lenge ventede nordamerikanske dykkerarten. I likhet med flere andre funn i Vest-Europa holdt fuglen seg lenge på lokaliteten. Ringnebbdykkeren er i Norden tidligere kun påvist på Island i oktober 1976. Det norske førstefunnet er nærmere omtalt av Isaksen & Shimmings (2001), som også gir en grundig oppsummering av artens status i Europa. Tre individer ble observert i Storbritannia i 2000, bl.a. en i Skottland i slutten av april (Rogers *et al.* 2001).

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis* (19/22-3/4 og 0)
1999 OPPLAND: 2K+ Dokkedeltaet, Nordre Land 2.-9.5 (*P.Å.Skålerud, T.Dalhøy, G. Høitrom, K.Roang). 2K+ Olstadtjernet, Sør-Fron 28.5 (J.P.Ous, P.-H.Ous, H. Skuterud).
BUSKERUD: 2K+ Fiskumvannet, Øvre Eiker 27.4, 2 ind. og kurtise observert fra 15.5, etter 25.6 kun 1 ind. med skadet ving. Denne var fremdeles på plass 10.11 (*J. L.Hals, K.Grøslund, K.Myrmo m.fl.).

(Europa nord til Sverige og Danmark, Asia, Nord-Amerika). De to funnene fra Oppland (som er de første for fylket) kan selvsagt gjelde samme fuglen, men betraktes som mulig samme og teller derfor som to funn. Typiske vårfunn på potensielle hekke-lokaliteter. Når får vi det første hekkefunnet på norsk jord? En svak økning i antall funn i Norge må sees i sammenheng med at hekkebestanden i Sverige har økt i senere år (Tyrberg 2000, 2001).

Gulnebblire *Calonectris diomedea* (8/9 - 0 og 3)
2000 TELEMARK: 2K+ Langesundstangen, Bamble 28.5 (V.Heibo, B.Kjellemyr).
VEST-AGDER: 2K+ på trekk NV Lista fyr, Farsund 28.5 (G.Gundersen).
MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Ona, Sandøy 8.8 (*V.Krøke, *T.Kolaas, *B.Nyberg, J. A.Auran).

(Middelhavet og øyer i den østlige delen av Atlanterhavet sør for 40°N. Utanom hekkesesongen regelmessig nord til Biscaya og den britiske vestkysten). Med tre funn ble året det beste noensinne for denne arten som er påfallende uvanlig i Norge i forhold til i våre naboland. Funnene er normalt fordelt årstidsmessig i forhold til artens opptreden i Nord-

Ungfugl av dvergrørdrum Ixobrychus minutus, Leksosen, Stjørdal, Nord-Trøndelag 12.-14.9.2000. Foto: Morten Vang.

Kuhegre Bubulcus ibis, Repvågstranda, Nordkapp, Finnmark sept.-okt. - 26.10.1999. Foto: Håkon Heggland.

sjøområdet. Første funn i samtlige av de involverte fylkene.

Balearlire *Puffinus mauretanicus* (7 - 0 og 1)

2000 ROGALAND: 1K+ sørtrekkende Håtang-en, Hå 8.9 (M.Kersbergen).

(Middelhavet. Utenom hekkesesongen regelmessig nord til kysten av Storbritannia). Forrige funn var på Ona i Møre og Romsdal i september 1997 (Høyland *et al.* 2001). I Sverige foreligger 16 funn t.o.m. 2000, men arten er ikke påvist der verken i 1999 eller 2000 (Cederroth 2000, 2001). På den danske vestkysten ble det gjort enkeltfunn 7.8 og 1.10.1999 (Thorup & Nielsen 2000) og 18.8.2000 (Nielsen & Thorup 2001).

Dverglire *Puffinus assimilis* (1 - 0 og 0)

Individer som viste karakterer til underarten *baroli*:
1998 VESTFOLD: 2K+ Ravnem, Larvik 15.7 (G. Numme).

(Sørlige deler av Nord-Atlanteren, sørlige verdenshav). Første funn i Norge. Fuglen fra Ravnem viste karaktertrekk som er forenlig med underarten *baroli*, dvs. en fugl fra den nordligste delen av utbredelsesområdet med hekkel plasser på Azorene, Madeira og Kanariøyene. Dette er også den eneste underarten som er sannsynlig å treffe på våre breddegrader. Dvergglire er tidligere påvist to ganger i Danmark, i dansk del av Nordsjøen 18.6.1997 og en ad. ♀ som ble skutt i Skagerrak 18.9.1912. Det foreligger 102 godkjente funn fra Storbritannia t.o.m. 2000 (Rogers *et al.* 2000, 2001).

Japanstormsvale *Oceanodroma monorhis* (2-0 og 0)

2000 ROGALAND: 4K+ fanget Revekaien, Klepp 27.7 og 16.8* (V) (*G.Kristensen, M.Dagsland, J.Grønning, M.Kersbergen, K.R.Mjølunes m.fl.).

(Nordvestlige Stillehavet; overvintrer i tropiske del-er av Stillehavet og Det indiske hav). Fuglen var identisk med den som ble ringmerket samme sted 9.8.1997 (Høyland *et al.* 2001), og teller derfor ikke som et nytt funn. Ett ind. ble fanget og ringmerket nær Aberdeen i Skottland 5.8.2000 (Rogers *et al.* 2001).

Rørdrum *Botaurus stellaris* (57/60 - 1 og 3)

1999 VESTFOLD: 1K+ Ilene, Tønsberg 7.12 (A. T.Hangård).
2000 VESTFOLD: 2K+ Borrevannet, Borre 1.5

(*H.A.Johansen, I.Lundstad, B.Olsen, E. Strøm). Fuglen kom trekkende over Oslofjorden tilsynelatende fra området ved Larkollen, passerte over Bastøyas sydlige del og landet muligens i vestlige del av Borrevannet. 2K+ Borrevannet, Borre 10.-22.7* (V) (*K.Grytnes, A.Gullberg, B.Olsen m. fl.) og 22.8-5.9 (F.E.Klever, J.E.Sørensen m.fl.).

ROGALAND: 2K+ Storavatnet, Sandnes 23.1 (G.Osaland).

(Eurasia fra Spania/Storbritannia/Danmark til Stillehavet og Afrika). Det kan selvsagt være samme fuglen som er ansvarlig for alle funnene i Borrevannet i 2000, men at den skulle forbli uoppdaget i over 2 måneder på en lokalitet som er så godt besøkt både på dagtid og etter mørkets frembrudd ansees som lite trolig og forekomsten betraktes som to funn (ett i mai og ett i juli-september).

Dverggrørdrum *Ixobrychus minutus* (5 - 0 og 1)

2000 NORD-TRØNDELAGE: 1K ringm. Leksosen, Stjørdal 12.-14.9* (V) (T.R.Østerås m. fl.).

(Vestre Eurasia, Afrika og Australia; overvintrer i Afrika og Sør-Asia). Første funn siden 1994, da en 1K ble tatt av en fuglehund ved Brønnøysund, Nordland (Gustad 1995). Dermed er begge de to siste funnene av ungfugler i Midt-Norge i september, det nærmeste vi kommer et funnmønster. Første funn i Nord-Trøndelag.

Kuhegre *Bubulcus ibis* (1 - 1 og 0)

1999 FINNMARK: 1K+ Repvågstranda, Nordkapp månedsskiftet sept.-okt. - 26.10* (F) (*S.Samuelsen, H.Heggland m.fl.).

(Alle verdensdeler. I Europa stort sett rundt Middelhavet og Kaspiske hav). Det forrige funnet ble paradoksal nok også gjort i Finnmark, nærmere bestemt ved Skoganvarre, Porsanger i august 1988 (Bentz & Clarke 1990). Fra våre naboland foreligger følgende funn av fugler som er vurdert som spontane: Sverige (1), Finland (0), Danmark (8) og Island (1). Flere funn fra Sverige, Finland, Danmark og Island har imidlertid vært parkrømlinger av underarten *coromandus* som hekker i Sørøst-Asia, Australia og New Zealand. Ingen av de norske fuglene har vist karakterene til denne underarten, eller andre tegn på opphold i fangenskap (Heggland 2000). Arten viser en økende tendens i England, hvor 109 ind. er sett frem til 1999 (Rogers *et al.* 2000). Funnet er nærmere omtalt av Heggland (2000).

Silkehegre *Egretta garzetta* (21 - 0 og 4)

- 2000 AUST-AGDER: 2K+ Hessnesøy, Grim-stad 10.5 (E.Hult).
 VEST-AGDER: 2K+ Lista fyr og Tjørvehavn, Farsund 2.5* (F) (*A.Johnsen, N.H. Lorentzen, J.E.Røer).
 ROGALAND: 2K+ Gruda, Klepp 2.5 (K.R. Mjølshes). 2K+ Orrevatnet, Klepp 16.-19.5* (F) (*F.Kræmer, M.Kersbergen m. fl.).

(Eurasia, Afrika og Australia). Det er meget mulig fuglene fra Lista og Jæren 2.5.2000 er identiske, men de betraktes som «mulig samme» og teller som to funn. Med fire funn blir 2000 et foreløpig toppår for denne arten, etter et år helt uten observasjoner i 1999. Første funn i Aust-Agder.

Egrettheigre *Ardea alba* (56/58 - 3 og 4)

- 1994 VEST-AGDER: 2K+ Seviga og Verevoien, Farsund 21.-22.4 (*N.H.Lorentzen, G. Gundersen, R.Jåbekk, J.K.Skjelnes).
 1996 VESTFOLD: 1K+ Borrevannet, Borre 3.9 (*I.Lundstad, G.Lundstad).
 1999 HORDALAND: 2K+ Storavatnet, Bømlo 9.-19.4* (F) (*L.Økland, J.K.Ness). 2K+ Storavatnet, Bømlo 5.7 (K.Katla).
 SVALBARD: 2K+ Longyearbyen 25.5* (F) (*P.Haldén, M.Lagerborg).
 2000 HEDMARK: 2K+ Åkersvika naturreservat, Hamar/Stange 16.-20.6 (T.Hagen, A.Tøråsen m.fl.).
 BUSKERUD: 2K+ Karlsrudtangen, Ringerike 10.-12.6* (V) (*V.Bunes, T.W. Andersen, A.Gullberg, J.Mjåland m.fl.). 2K+ Karlsrudtangen, Ringerike 17.6 (T.W.Andersen, V.Bunes).
 OPPLAND: 2K+ Dokkadeltaet, Nordre Land 18.6 (V.Bunes).
 ROGALAND: 2K+ Orrevatnet, Klepp 16.6 (*M.Kersbergen, L.O.Eliassen, K.Gudmestad).

(Nesten kosmopolitisk, men svært lokal utbredelse i Europa). Fuglen på Svalbard må være det desidert nordligste funnet av egrettheigre i hvert fall i Europa. Den kom inn for landing i «kloakken», en raritetsmagnet av dimensjoner (se også ringnebbmåke) og fløy deretter innover Adventsdalen. De to funnene fra Bømlo, Hordaland i 1999 er såpass adskilt i tid at de blir regnet som «mulig samme» og teller som to funn. Fuglen fra Karlsrudtangen, Buskerud 17.6. 2000 regnes som forskjellig fra en fugl på samme lokalitet 10.-12.6, da beinfargen var helt ulik på de to individene og fuglen fra 17.6 hadde en svingfjærskade. Denne svingfjærskaden var imidlertid synlig

på individet som ble oppdaget i Dokkadeltaet 18.6, og viser at det var samme fugl som hadde forflyttet seg ca. 10 mil nordover. Omstendighetene er uvanlig gunstige for å vurdere antall fugler involvert i disse tilfellene, siden en og samme observatør var til stede ved alle observasjonene!

Purpurhegre *Ardea purpurea* (8 - 0 og 1)

- 2000 ROGALAND: 2K+ Tornesvatnet, Hauge-sund 1.-21.12* (F) (*F.M.Jacobsen, O.K. Bjørnstad, J.K.Ness, K.E.Solheim, F. Steinkjellå m.fl.).

(Europa, Afrika og Asia. I Europa nord til Nederland og Tyskland). Vi må helt tilbake til sommeren 1991 for å finne forrige funn, da en fugl holdt til i Borrevannet, Vestfold i juli-august (Bosy & Clarke 1993). Vinterfunn er meget overraskende, men det foreligger tre oktoberfunn fra før. For nærmere betraktninger om artsbestemmelse kan anbefales Ullman (1999).

Svartstork *Ciconia nigra* (27/30 - 0 og 1)

- 2000 NORD-TRØNDELAG: 2K+ på flere lokaliteter i Vikna kommune 10.-26.6* (F) (*E. Bendiksen, T.W.Andersen, J.E.Berg-lihn, K.Johansen, B.Nyheim, P.I.Værnesbranden).

(Øst-Europa vest til Tyskland og Danmark, Asia; europeiske fugler overvintrer i Afrika). Forrige funn var også i Nord-Trøndelag, en fugl på trekk NV over Stjørdal 12.8.1994 (Gustad 1995).

Stork *Ciconia ciconia* (85/93 - 2 og 2/5) etter 1920

- 1988 HORDALAND: 2 2K+ Flesland, Bergen 2.4 (M.Bjørge).
 1992 OPPLAND: 2K+ Vågåmo, Vågå 7.5* (F) (T.S.Borgersen, E.Brattlien).
 1999 VESTFOLD: 2K+ Åsrumvannet, Larvik 6.6* (F) (P.B.Nygaard m.fl.).
 HORDALAND: 1K+ Lunde, Os 12.10 (I. Reistad) og Nordvik, Samnanger 13.10 (T. Hansen).
 2000 TELEMARK: 3 ind. på trekk SV Jomfruland, Kragerø 10.4 (B.Bakke, A.Kleppe, T.Sommer).
 ROGALAND: 2 2K+ Tengesdal, Bjerk-reim 3.-4.5* (F) (*A.Svela, N.Espedal, J. Grønning m.fl.).
 HORDALAND: 2 2K+ Myrdal, Tysnes 29.-30.4* (F) (M.Haaland). 2 2K+ Kaland, Bergen 2.-3.5* (F) (*B.O.Høyland, B.Andersen, T.Hansen m.fl.).

Norges åttende purpurhegre Ardea purpurea ble noe uventet et vinterfunn fra Tornesvatnet, Haugesund desember 2000. Foto: Jan Kåre Ness.

Hanner av brilleand Melanitta perspicillata har vært fast inventar langs Listastrendene de siste årene. Denne fuglen hadde tilhold på Lista, Farsund, Vest-Agder i perioden 11.11.1998 - 29.1.1999. Foto: Gunnar Gundersen.

*På tross av at kamuflasjefargen passer godt for arktiske strøk virket denne egretteggen *Egretta alba* ved Longyearbyen, Svalbard 25.5.1999 nokså malplassert. Foto: Petter Haldén.*

*Norges første purpurhodeand *Aythya affinis* var en flott hann i Veldemelen, Beitstad, Steinkjer 16.-20.5.1999. Artsbestemmelse av purpurhodeand er ikke ukomplisert. Kombinasjonen av hodeform, den grove tverrvatringen på ryggen, og at det svarte på nebbspissen er avgrenset til nebbneglen utelukker imidlertid hybrider mellom andre *Aythya*-arter som utgjør en forvekslingsrisiko. Videoklipp: Trond Sørhuus.*

(Eurasia og Sør-Afrika; overvintret i Afrika). Fuglene fra Hordaland og Rogaland i 2000 regnes som identiske, slik at det kun blir to funn, men totalt hele 5 ind. i 2000.

Ringgås *Branta bernicla*

Individer som viste karakterer til underarten *nigricans*: (0 - 1 og 0)

1999 SVALBARD: 3K+ ♀ Havsletta under Fuglehukfjellet vest, Prins Karls Forland 29.-30.5 (G.Bangjord).

(NØ-Sibir, vestlige Nord-Amerika). Fuglen ankom lokaliteten, som er en viktig rasteplass for ringgås, sammen med en flokk på 11 vestlige ringgjess *B. b. hrota*. Den virket da å være i par med en *hrota* hann. Funnet er det første av denne underarten i Norge. Til sammenlikning er det gjort 111 funn i Storbritannia t.o.m. 1999, hvorav 15 individer i 1999 alene (Rogers *et al.* 2000). I 2000 opplevde Sverige og Danmark en markert influks av underarten på senhøsten (Cederroth 2001, Nielsen & Thorup 2001), men disse fuglene ser ut til å ha unngått våre ansvarsområder. Det foreligger totalt 20 funn av underarten i Danmark (Nielsen & Thorup 2001), 16 i Sverige (Cederroth 2001), 5 i Finland (Luoto *et al.* 2001) og 6 fra Island (G.Pétursson i brev). De aller fleste observeres i flokker av østlige ringgjess *B. b. bernicla*, bortsett fra på Island hvor observasjonene er gjort i flokker av vestlige ringgjess. Vårene 1998 og 1999 holdt en ringgås av underarten *nigricans* seg sammen med ca. halvparten av Svalbardbestanden av vestlige ringgjess på Agerø i Nord-Jylland, Danmark. Denne fuglen var i likhet med Svalbard-fuglen en adult ♀, og det er sannsynlig at det er denne fuglen som er observert på Prins Karls Forland (Thorup & Nielsen 2000, Nielsen & Thorup 2001).

Rødhalsgås *Branta ruficollis* (10/12 - 1 og 3)

1999 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Fagervika i Borgenfjorden, Steinkjer 23.9 (S.Moe, E.Moen, T.Myhre, M.Vang). 1K+ Stiklestad, Verdal 10.10* (V) (*A.Vanebo, I.Hafstad, A.Indahl, T.Sørhuus).

NORDLAND: 2K+ Nordmæla, Andøy 23.6* (F) (J.Stenersen).

2000 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ Semsbukta, Snåsavatnet, Steinkjer 29.4-5.5 og Veldemelen, Steinkjer 5.5-9.5 (A.Vanebo).
NORDLAND: 2K+ Åse, Andøy 14.-17.5 (*E.Bergersen, J.Bakken, I.Tombre). 1K+ Røstlandet, Røst 14.9 (M.Eggen).

(Vest-Sibir, spesielt Taimyrhalvøya; overvintret i Sørøst-Europa). De to observasjonene i Nord-Trøn-

delag høsten 1999 betraktes som trolig gjeldende samme fugl, og teller derfor kun som ett funn. Det kan godt være samme fuglen som er observert først i Nord-Trøndelag og siden i Nordland i 2000, men funnene betraktes under tvil som to ulike.

Amerikablesand *Anas americana* (7 - 1 og 3)

1999 ROGALAND: 3K+ ♂ Nese, Klepp 3. og 9.4 (*L.O.Eliassen, M.Eggen m.fl.). 3K+ Harvalandsvatnet, Sola 13.-15.6 (G.Kristensen, E.Mjaaland m.fl.). 3K+ ♂ Håtangen, Hå 27.-29.11 (*L.O.Eliassen m.fl.).

2000 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Rauna, Farsund 24.4 (K.Olsen, T.A.Olsen).

ROGALAND: 3K+ ♂ Håtangen, Hå 24.1 (*L.O.Eliassen m.fl.). 3K+ Nærlandsstranden, Hå og Ergavatnet, Klepp 31.1 (*M.Eggen m.fl.). 3K+ Orreosen og Ergavatnet, Klepp 5.2-4.3 (*F.Kræmer m.fl.). 3K+ ♂ Orreosen, Klepp 6.6* (V) (K.Mjølsnes). ♂ ekl. Søylandsvatnet, Hå 14.9 (T.Kolaas m.fl.). 3K+ ♂ Håtangen, Hå 1.11 (L.O.Eliassen). 3K+ Nese, Klepp 9.11 (M.Eggen).

SOGN OG FJORDANE: 2K+ ♂ Selje, Selje 6.5 (S.I.Refvik). Fuglen holdt seg sammen med en brunnakke ♀ (amerikablesand ikke utelukket for ♀).

SØR-TRØNDELAGE: 2K ♂ Ler, Melhus 21.5 (*M.Venås, B.E.Solbakken, K.Aa.Solbakken). Holdt seg sammen med brunnakke ♀.

(Nord-Amerika). Samtlige funn av en adult hann på Jæren i 1999 og 2000 er antatt å dreie seg om samme individ. Med tre nye funn og ytterligere en «longstayer» på Jæren er forekomsten i 2000 den sterkeste gjennom tidene. Både i Sverige og Danmark ble seks fugler registrert i 2000 (Cederroth 2001, Nielsen & Thorup 2001). I Storbritannia ble 29 ind. sett i 2000 og arten skal fra og med 2002 ikke lenger vurderes av den nasjonale sjeldenhetskomitéen (Rogers *et al.* 2001). Ikke mindre enn 112 funn (alle hanner) er gjort i Island pr. 1999 (Yann Kolbeinsson i brev). Første funn i Vest-Agder og Sogn og Fjordane.

Amerikakrikkand *Anas carolinensis* (30 - 2 og 10)

1995 VESTFOLD: 2K+ ♂ Presterødkilen, Tønsberg 11.-19.4 (*A.T.Hangård m.fl.).

1999 SØR-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ Eidsvatn, Bjugn 18.4-1.5 (G.Dybvik, G.Melum, H.E.Ring, M.Venås).

SVALBARD: 2K+ ♂ Ny-Ålesund 13.6 (S.O.Lieshout).

2000 AKERSHUS: 2K+ ♂ Årnestangen, Rælingen 6.5 (K.Eie).
 VESTFOLD: 2K+ ♂ Presterødkilen, Tønsberg 27.-29.4 (*S.Eide, A.Hangård, C.Jacobsen, C.Lie m.fl.).
 AUST-AGDER: 2K+ ♂ Voilan, Evje og Hornnes 25.4-3.5 (L.Breistøl, O.Breistøl, K.A.Johansson m.fl.).
 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Seviga, Lista fyr, Farsund 16.4 (G.Birkeland, G.Gundersen, K.Olsen, T.A.Olsen m.fl.).
 ROGALAND: 2K+ ♂ Gruda, Klepp 18.-19.4 (*F.Kræmer, L.O.Eliassen). 2K+ ♂ Orrevatnet, Klepp 23.4 (*O.Djøsøland, K.Gudmestad, A.Hangård, F.Kræmer m.fl.). 2K+ ♂ Søylandsvatnet, Hå 22.-23.4 (*M.Dagsland, F.Kræmer, T.Lislevand, V.A.Larsen). 2K+ ♂ Horpestadvatnet, Klepp 4.5 (M.Dagsland).
 SØR-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Eidsvatnet, Bjugn 20.-29.4 (*G.Melum, G.Dybvik, H.E.Ring, M.Venås). 2K+ ♂ Gangåsvatnet, Orkdal 6.5 (E.Sæter).
 NORD-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Gjörv, Inderøy 21.4 (M.Vang, T.Vang m.fl.). 2K+ ♂ Leksdalsvatnet, Verdal 16.5* (V) (T.Sørhuus).

(Nord-Amerika). Hannen i Ny-Ålesund i juni 1999 representerer første funn på Svalbard. Den ble observert sammen med 17 krikkan og kurtiserte en av 6 «ubestemte» hunner i flokken. Ny art også for Vestfold i 1995, og Akershus og Aust-Agder i 2000. De to observasjonene på Jæren 23.4.2000 dreier seg definitivt om to ulike fugler, da observatørene på Orrevatnet kjørte direkte til Søylandsvatnet der den andre fuglen ble funnet med en gang. Skjønnesmessig vurderes forekomsten på Jæren til 3 ind., med fuglen fra Horpestadvatnet 4.5 som mest sannsynlig identisk med den fra Orrevatnet 23.4. Fuglen i Eidsvatnet, Bjugn, ST i 1999 og 2000 vurderes som trolig samme individ. Tidspersjonen er også bemerkelsesverdig identisk de to årene og støtter teorien om at det er den samme hannen som har besøkt lokaliteten to år på rad. Med 10 hanner var forekomsten i 2000 uten sidestykke i Norge, men på linje med den i Sverige hvor 11 hanner ble observert (Tyrberg 2000). Alle europeiske funn skriver seg fra hannfugler, og arten forblir underrapportert så lenge hunnfargede og juvenile fugler ikke lar seg artsbestemme med sikkerhet i felt.

Rødhodeand *Netta rufina* (14/18 - 0 og 0)

1999 ROGALAND: 2K+ ♀ Nese, Orrevatnet, Klepp 1.-5.1 og 3.-10.4 (M.Kersbergen, K.R.Mjøltnes m.fl.).

(Europa og Sentral-Asia). Samme fugl som i juli-desember 1998 (Høyland *et al.* 2001).

Purpurhodeand *Aythya affinis* (0 - 1 og 0)

1999 NORD-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Vellamelen, Beitstad, Steinkjer 16.-20.5* (V) (*T.Bollingmo m.fl.).

(Vestlige Kanada og Alaska, nordlige USA; overvintrer USA og Mellom-Amerika). Første funn i Norge, og nærmere omtalt av Bollingmo (2000). To funn av hanner i Sverige hhv i månedsskiftet april-mai og i juni 1999 var i to nabofylker (Sörmland og Östergötland), og ble betraktet som ett funn. Totalt tre funn er gjort i Sverige etter at en hunn ble observert i juli 2000 (Cederroth 2000, 2001). I Danmark ble det tredje funnet gjort i februar-mars 1998 (Rasmussen 1999), men ingen observasjoner foreligger fra 1999 og 2000. 1999 var et rekordår i Storbritannia med hele 10 funn, og verdt å merke seg var en majoritet av vårfunn (Rogers *et al.* 2000). Funnene i Trøndelag og Sverige passer således bra inn i et mønster som minner om en liten invasjon i NV-Europa våren 1999, muligens et resultat av influxen til Europa høsten 1998 (Rogers *et al.* 1999).

Brilleand *Melanitta perspicillata* (49/50 - 2 og 4)

1999 VEST-AGDER: 3K+ ♂ Kviljodden, Husebybukta og Lomsebukta, Farsund 27.1-15.3, 8.-19.9, 1.10 og 28.12 (M.Eggen, K.Olsen, T.A.Olsen m.fl.). 3K+ ♂ trakk SØ Lista fyr, Farsund 13.9 (A.Johnsen). 2K+ ♂ trakk NV Lista fyr, Farsund 9.10 (A.Johnsen). 3K+ ♂ Kviljosanden/Rauna, Farsund 21.11 (G.Gundersen).

NORD-TRØNDELAG: 3K+ ♂ Ørin, Verdal 19.-20.5* (V) (T.Sørhuus m.fl.).

2000 HEDMARK: 3K+ ♂ Strålsjøen, Alvdal 21.-28.5* (V) (*B.Pettersen, G.Skillebæk, H.Solberg).

TELEMARK: 3K+ ♂ Jomfruland, Kragerø 16.-20.5* (F) (*T.E.Silsand, *T.Sommer, M.Hundeide, R.Solvang, K.Sørensen).

VEST-AGDER: 3K+ ♂ Lomsebukta og Husebybukta, Farsund 19.1, 25.4 og 17.11-28.12 (K.Olsen, T.A.Olsen m.fl.).

SØR-TRØNDELAG: 3K+ ♂ Øysand, Melhus 24.6-5.9* (F) (*A.I.Olsen, C.Olsen, E.Spets m.fl.).

NORD-TRØNDELAG: 3K+ ♂ Ørin, Verdal 6.-31.5* (F) (*H.Sørhuus, I.Hafstad m.fl.).

(Nord-Amerika). De to hannene som trakk forbi Lista fyr i 1999 er på draktkarakterer og nebbfarge

Steppehawk *Circus macrourus*. Legg spesielt merke til den lyse halskragen og kontrasterende mørk halsside. Borrevatnet, Borre, Vestfold 27.-28.4.1999. Fotos: Øyvind Hagen.

Sumpvipe *Chettusia leucura*, Indre Billefjord, Porsanger, Finnmark 20.6 - ca. 25.7.1999. Første funn i Norge. Foto: Gunnar Gundersen.

Hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus*, *Stavasanden, Karmøy (RO) 20.5.2000*. Den svartaktige panneflekken vitner om at fuglen er en hann, hodetegningene er ellers så svakt markert at fuglen bør være en 2K. Foto: Gunnar Gundersen.

Rødstrupesnipe *Calidris ruficollis*, *Tarevika, Karmøy, Rogaland 30.6-2.7.2000*. Legg merke til uflekket oransje kinn og strupe/øvre bryst avgrenset av distinkte pilformedel/hjerteformede svarte flekker på hvit bunn. Første funn i Norge. Videoklipp: Leiv Tommas Haugen.

vurdert som ulike individer av observatøren, og teller som to ulike funn. Den adulte hannen som trakk SØ 13.9 regnes derimot som trolig samme som gjengangeren på Lista, som også ble observert på plass 19.9. Fuglen fra Kviljosanden/Rauna 21.11.1999 regnes som trolig identisk med en av de nevnte to, og regnes ikke som et nytt funn. Funnene på Ørin i 1999 og 2000 regnes som trolig samme fugl. Den voksne hannen som rastet ved Jomfruland 16.-20.5.2000 representerer første funn i Telemark, det er i tillegg fristende å spekulere i om det var denne fuglen som flyttet seg inn i landet og ble oppdaget ved Strålsjøen i Alvdal, Hedmark dagen etter. Brilleand er kun påvist en gang tidligere i innlandet, da en hann ble observert ved Grønntjønnan, Kvikne, Hedmark 31.5.-3.6.1983 (Bentz 1986).

Svartglente *Milvus migrans* (40 - 0 og 1)

- 1995 VEST-AGDER: 2K+ Osestad, Lindesnes medio mai* (F) (B.E.Hellang).
 2000 VEST-AGDER: 2K+ Hellemyra, Farsund 11.-14.5* (F) (*M.Eggen, G.Gundersen, A.Johnsen).

(Nesten hele Eurasia, Afrika og Australia, overvintrer vesentlig i Afrika og sørlige Asia).

Glente *Milvus milvus* (85/86 - 6 og 4) etter 1900

- 1982 TELEMAR: 1K+ Gjuvsjåen, Vinje 5.8 (A.Goberg).
 1995 VESTFOLD: 2K+ Borrevannet, Borre 18.5 (*Ø.Mortensen, A.H.Markussen).
 1999 AKERSHUS: 1K+ Årungen, Ås 27.9 (F. Jacobsen).
 BUSKERUD: 2K+ Hedenstad, Kongsberg 18.6 (J.T.Bollerud).
 VEST-AGDER: 2K+ Tjørve, Farsund 6.3 (K.Olsen). 2K+ Lista fyr, Farsund 8.3 (*R. Jåbekk, T.A.Andersen, P.K.Slagsvold). 2K+ Jåbekk, Mandal 3.4 (I.Flesjå). 2K+ Nedre Skeime, Farsund 3.4 (*T.B. Vestøl, M.Eggen). 2K+ Tarvatnet, Lindesnes 11.6 (I.Flesjå).
 2000 VESTFOLD: 2K+ Borrevannet, Borre 7.5 (*J.F.Karlsen, *G.F.Karlsen, B.Olsen). 2K+ Presterødskilen, Tønsberg 12.5 (A.T. Hangård). 1K+ Larvik, Larvik 2.9 (T. Vang).
 VEST-AGDER: 2K+ Kviljo, Farsund 5.-7.3* (F) (*M.Eggen, *H.Eggen, G.Gundersen, M.Kersbergen, N.H.Lorentzen m. fl.).

(Nord-Afrika og Europa). Funnene fra Tjørve 6.3 og Lista fyr 8.3 1999 antas å være samme fugl. Fug-len på Lista 3.4 1999 ble observert kl 11.10, det

kan således ha vært den samme som passerte over Jåbekk, Mandal samme dag kl 14. De betraktes som mulig samme og teller som to funn.

Svartglente/glente *Milvus migrans/M. milvus*

- (17/18 - 2 og 0)
 1999 ØSTFOLD: 2K+ Kurefjorden, Rygge 12.4 (M.Nilsen).
 OPPLAND: 2K+ Sorperoa, Nord-Fron 26.5 (S.Bekkmum).

Slangeørn *Circus gallicus* (2 - 0 og 0)

- 1994 VESTFOLD: 2K+ Storevahr, Stokke 8.5 (T.Axelsen).

(Sør- og Øst-Europa, Nord-Afrika, Midtøsten og vestlige Asia; Overvintrer i India og Afrika sør for Sahara). Det forrige funnet ble gjort i Ulstein i Møre og Romsdal 18.7.1988 (Jensen & Mjøs 1998).

Steppehauk *Circus macrourus* (31 - 6 og 2)

- 1999 VESTFOLD: 2K ♀ Borrevannet, Borre 27.-28.4* (F) (*J.F.Karlsen, *G.F.Karlsen, V. Bunes, Ø.Hagen, T.Hansen, E.Strøm m. fl.). Ad. ♀ Borrevannet, Borre 5.6 (K.Hellandsjø, M.Venås). 1K Karlsvika, Tønsberg 5.9 (A.T.Hangård, C.Jacobsen).
 VEST-AGDER: 2K Maberg, Farsund 18.5* (F) (*J.L.Hals, T.A.Andersen, N.H.Lorentzen, P.K.Slagsvold). Ad. ♂ Sangvik, Søgne 31.8 (H.V.Løkken). 1K Lista fyr, Farsund 4.9 (V.Bunes, M.Eggen, G.Gundersen, G.F.Karlsen m.fl.).
 ROGALAND: 1K Trivardli, Karmøy 19.-20.9 (*S.Folkedal, S.Eide, F.Steinkjellå).
 2000 TELEMAR: Ad. ♂ Jomfruland, Kragerø 28.4 (E.Edwardsen, J.H.Magnussen, T. Sommer).
 VEST-AGDER: Ad. ♂ Jåbekk, Mandal 20.8 (R.Jåbekk).

(Russiske steppemråder mellom Svartehavet og Baikal/Yenisei-elva. Sporadisk hekking i Øst-Europa. Overvintrer Sørøst-Europa, Midtøsten og østover til India samt mesteparten av Afrika). Rekordforekomsten i 1999 er det høyeste antall funn på ett år, men den tidsmessige spredningen gjør at vi ikke kan snakke om en invasjon. Også i Danmark var 1999 et rekordår med 13 funn og en klar overvekt av vårfunn (Thorup og Nielsen 2000). I Sverige opplevde man en mer normal årssum med 9 individer (Cederroth 2000).

Enghauk *Circus pygargus* (26 - 3 og 7)

- 1999 TELEMARK: Ad. ♂ Vakbøveien nord for Skien by, Skien 25.5 (*T.Alvseike, S.Alvs-eike).
VEST-AGDER: Ad. ♀ Slevdalsvannet, Farsund 9.-13.5* (F) (M.Eggen, G.Gundersen, N.H.Lorentzen). 2K Lista fyr, Borhaug, Slevdalsvann og Hellemyra, Farsund 15.5 (T.W.Andersen, T.A.Andersen, M.Eggen, G.Gundersen, T.A.Olsen m.fl.).
- 2000 ØSTFOLD: 2K Rosnesbukta, Kurefjorden, Rygge 20.5 (*T.Pedersen, M.-B.Santiago). Ad. ♀ Stalsberget, Moss 11.6 (Å.S.Fredriksen, P.A.Johansen).
VESTFOLD: Ad. ♀ Borrevannet, Borre 24.4 (H.A.Johansen, C.Lie, Ø.Mortensen). Ad. ♂ Borrevannet, Borre 9.5 (I.Lundstad).
VEST-AGDER: Ad. ♀ Lista fyr-Steinodden, Farsund 29.4 (G.Gundersen, A.Johnsen, N.H.Lorentzen, T.A.Olsen). 2K Lista fyr, Farsund 18.-21.5* (F) (*M.Eggen, G.Gundersen, A.Johnsen, M.Kersbergen m.fl.). 2K ♂ Steinodden-Lista fyr, Farsund 19.-21.5* (F) (*G.Gundersen, V.Bunes, M.Eggen).

(Europa nord til SØ-Sverige og Danmark, Sentral-Asia; overvintrer i Sør-Asia og Sentral-til Sør-Afrika). De to 2K'ene på Lista 18-21.5.2000 er definitivt ulike, da de dels holdt seg sammen og kun den ene viste hannkarakterer. Kun irisfargen er imidlertid en sikker kjønnskarakter på 2K-fugler, da enkelte hanner myter seint og således kan være i tilnærmet juvenil drakt første våren. Med hele 7 funn står 2000 frem som det desidert beste året noensinne, høyeste årssum hittil var i 1994 (4).

«Stenghauk» *C. macrourus/C. pygargus* (24 - 3 og 1)

- 1999 VESTFOLD: 1K Sem, Tønsberg 3.10 (R.Fjelldal).
VEST-AGDER: 2K+ ♀ Slevdalsvannet, Farsund 9.-10.5 (M.Eggen, G.Gundersen, N.H.Lorentzen m.fl.). Ad. ♀ Søgnesletta, Søgne 20.9 (G.Birkeland).
- 2000 VESTFOLD: 2K Gjennestadvannet, Stokke 25.5 (A.Hangård, C.Jacobsen).

Musvåk *Buteo buteo*

- Individer som viste karakterer til underarten *vulpinus* (6/7 - 0 og 1)
- 2000 VESTFOLD: Ad. Presterødkilen, Tønsberg 25.9 (A.Hangård).

(Nord- og Øst-Europa vest til Nord-Sverige, Vest-

Sibir. Langdistansetrekker som overvintrer i Øst-Afrika). Også det forrige funnet var ved Tønsberg i september 1993 (Gustad 1995). I forhold til Gustad (1995) er funntotalen oppjustert med to eldre funn som er dukket opp i forbindelse med databasearbeidet forut for bokprosjektet «Sjeldne fugler i Norge».

Aftenfalk *Falco vespertinus* (91/93 - 6 og 9)

- 1999 AKERSHUS: 1K Østensjøvannet, Ås 29.8 (F.Jacobsen).
VESTFOLD: Ad. ♀ Bekkestranda, Sandebukta, Sande 2.7 (T.Vang).
VEST-AGDER: Ad. ♂ Jåbekk, Mandal 14.5 (I.Flesjå). Ad. ♂ Slevdalsvann, Farsund 13.6* (F) (I.Flesjå, G.Gundersen, N.H.Lorentzen, R.H.Olsen). 1K Lista flyplass, Farsund 18.9 (K.Olsen).
HORDALAND: 1K Herdla, Askøy 19.9 (E.Chapman).
- 2000 ØSTFOLD: 1K Øra, Fredrikstad 25.9 (S.Engebretnes) og 14.10 (Å.S.Fredriksen, P.-A.Johansen).
VESTFOLD: Ad. ♂ Borrevannet, Borre 1.5 (*H.A.Johansen, H.Klepp, T.Korsgård, I.Lundstad, B.Olsen, E.Strøm). Ad. ♂ Gjennestadvannet, Stokke 13.9 (A.Hangård).
TELEMARK: 2K+ ♂ Jomfruland, Kragerø 21.9 (F.Haga).
VEST-AGDER: Ad. ♂ Mønstremyr, Flekkefjord 22.9 (K.P.Grimbsby). Ad. ♂ Slevdalsvannet, Gunnarsmyra og Kviljo, Farsund 24.9 (*N.H.Lorentzen, G.Gundersen m.fl.). 1K Kviljo, Farsund 24.9 (*O.Aa.Brattfjord, S.-A.E.Brattfjord).
ROGALAND: Ad. ♂ Nærlandsstranden, Hå 8.8 (J.Grønning, T.Helleren).
NORD-TRØNDELAGE: 1K Homstad, Overhalla 6.10 (P.I.Værnesbranden).

(Øst-Europa og Asia; overvintrer i Afrika). 9 funn i 2000 er årsbeste i Norge. Vi må helt tilbake til 1981 for å finne den nest høyeste årssummen med 7 funn. Den kraftig økende ornitologiske aktiviteten siden den gang tilsier at forekomsten i 1981 likevel har vært mer omfattende. Den voksne hannen ved Borrevannet, Vestfold 1.5.2000 er det tidligste vårfunnet noen gang, en dag tidligere enn en voksen hann på Mølen, Vestfold 2.5. 1996 (Høyland *et al.* 2001).

Triel *Burhinus oedicnemus* (10 - 1 og 1)

- 1999 VEST-AGDER: 2K+ Gunnarsmyra, Lista fyr, Farsund 9.-13.5* (F) (*K.Olsen, M.

Tereksnipa Xenus cinereus hadde en rekordartet forekomst i rapportperioden. Hamningberg, Finnmark juni 1999. Foto: Håkon Heggland.

Norges femte spishalesnipe *Calidris acuminata*, Gaulosen, Trondheim, Sør-Trøndelag 24.8.-7.9.1999. Foto: Morten Venås.

To juvenile rustsniper *Tryngites subruficollis* holdt seg i nesten tre uker på Nærland, Hå, Rogaland i oktober 2000. Videoklipp: Christian Tiller.

Med 13 individer i 2000 var forekomsten av alaskasnipe Calidris melanotos den beste i landet noensinne. Denne fuglen holdt seg ved Lista fyr, Farsund, Vest-Agder 30.4.-1.5.2000. Foto: Gunnar Gundersen.

1K alaskasnipe Calidris melanotos, Årnestangen, Rølingen, Akershus september 1999. Foto: Øyvind Hagen.

Eggen, G.Gundersen, N.H.Lorentzen, K.S.Olsen, T.A.Olsen m.fl.).
 2000 ØSTFOLD: 2K+ Tasken, Kurefjorden, Råde 1.5 (*M.Nilsen, R.Botnermyr, A. Dyresen, Å.S.Fredriksen, P.A.Johansen m.fl.).

(Europa vest til Storbritannia og nord til Polen; rundt Middelhavet, østover til Sentral- og Sør-Asia. Overvintre SV-Europa, i nordlige Afrika og det Indiske subkontinent). Første funn i Østfold. En triel ble sett også på Nordjylland i Danmark 20.4. 2000 (Nielsen & Thorup 2001).

Brakksvale *Glareola pratincola* (4 - 0 og 0)

1997 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Sandbløst-vågen, Fræna 14.-18.6* (F) (*E.Grønning-sæter, *K.B.Sunde, J.R.Gustad m.fl.).

(Sør-Europa og Sentral-Asia; overvintre i Afrika). Tidligere funn i Norge stammer fra Kviljobrøn-nen, Farsund, Vest-Agder 1.6.1976, Batnfjordsøra, Gjemnes, Møre og Romsdal 9.-13.6.1978 og Mølen, Larvik, Vestfold 3.6.1985. Merk at samtlige fugler har dukket opp mellom 1. og 14 juni. Brakksvale var ny art for Island i 1997, en fugl landet på et skip utenfor østkysten 7.6. (Práinsson & Pétursson 2000). Arten ble også observert i Sverige i 1997, på Gotland 10.-11.6. (Cederroth 1998). Tre fugler, hvorav en returnerende gjenganger og to nye fugler besøkte Storbritannia i 1997, dette var de første «nye» funnene der siden 1994 (Rogers *et al.* 1998). Fore-komsten var dermed langt over normalen i NV-Europa i 1997.

Hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus* (26 - 1/2 og 2) etter 1900

1999 ØSTFOLD: 2 ind (2K+♂ og 1K+) Kurefjorden, Rygge 24.7 (P.Tangen).

2000 ØSTFOLD: 3K+ ♂ Rosnesbukta, Kurefjorden, Rygge 10.-11.5 (*S.Prestøy, R. Botnermyr, M.Nilsen m.fl.).

ROGALAND: 2K ♂ Stavasanden, Karmøy 20.5* (F) (*O.K.Bjørnstad, S.Folkedal, J.K.Ness m.fl.).

(Nord- og Sør-Amerika, Europa nord til Sør-Sverige, store deler av Afrika og Asia). Hvitbrystloen synger på siste verset som skandinavisk hekkefugl. Kun ett par hekket i Sverige i 2000 (Tyrberg 2001).

Sibirlo *Pluvialis fulva* (11/12 - 2 og 3/4)

1999 VESTFOLD: 3K+ ♂ Borrevannet, Borre 1.8 (*G.F.Karlsen, *J.F.Karlsen, T.W.

Andersen, K.Grytnes, O.Jørgensen).
 ROGALAND: 1K Nærland, Hå 16.8 (S. Hobberstad, M.Kersbergen).

2000 ØSTFOLD: 1K Akerøya, Hvaler 15.9* (F) (S.Engebreetsen).

ROGALAND: 3K+ ♂ Tarevika, Karmøy 17.7* (V) (*O.K.Bjørnstad, S.Folkedal, A. Kvinnesland, J.K.Ness m.fl.).

FINNMARK: 2 ind. 3K+ ♂♂ Ekkerøy, Vadsø 15.6* (V) (T.A.Andersen, H. Heggland, P.O.Suther, P.Tangen.).

(Tundraområder i Sibir fra Yamal ved ca. 70°Ø og østover til vestlige Alaska. Overvintningsområdet er enormt, og strekker seg fra sørlige USA til østlige Afrika. Størst konsentrasjoner fra India og østover over de store øyene i Stillehavet til Hawaii (Byrkjedal & Thompson 1998)). Første funn i Vestfold og Østfold. Med 3 funn av fire individer er årssummen for 2000 den foreløpig høyeste. Også i Sverige var 2000 et meget bra år, med fem funn (Cederroth 2001). Danmark hadde et rekordår i 2000 med tre funn av adulte fugler i juli (Nielsen og Thorup 2001).

Kanadalo *Pluvialis dominica* (0 - 0 og 0)

1995 SVALBARD: Funnet av en 3K+ ♂ ved Ny-Ålesund 12.7 anerkjennes ikke lenger. Fuglen kan kun godkjennes som ubestemt sibirlo/kanadalo *Pluvialis fulva/P. dominica*, trolig er fuglen identisk med en ad. ♂ sibirlo som er blitt observert over flere år i Ny-Ålesund, og som til slutt hekket der i 1997 (Høyland *et al.* 2001).

(Nord-Amerika; overvintre i Sør-Amerika). Arten er dermed fremdels ikke observert i Norge, noe som er oppsiktsvekkende ettersom det i Sverige frem til 2000 var gjort 15 funn av til sammen 16 individer (Cederroth 2000).

Sumpvipe *Chettusia leucura* (0 - 0 og 1)

2000 FINNMARK: 2K+ Indre Billefjord, Porsanger 20.6 - ca. 25.7* (F) (*T.Morset, H.Heggland, P.-T.Nielsen m.fl.).

(Sentral-Asia). Første funn i Norge. Funnet er nærmere omtalt av Bunes (2000). Observasjonen må sees i sammenheng med den største registrerte invasjonen av sumpvipe i Europa noen gang, som bl.a. resulterte i etableringen av en liten hekkepopulasjon i Romania (Renaudier 2000). Også Danmark (3 funn i perioden 28.4-19.6), Sverige (5 funn i perioden 20.4.-9.6) og Finland (1 funn 21.5). ble berørt av invasjonen. Arten er nå påtruffet 9 ganger i Sverige, 5 ganger i Danmark og 4 ganger i

Finland (Nielsen & Thorup 2001, Cederroth 2001, Luoto *et al.* 2001).

Rødstrupesnipe *Calidris ruficollis* (0 - 0 og 1)

2000 ROGALAND: 2K+ Tarevika, Karmøy 30.6-2.7* (V) (*O.K.Bjørnstad, *L.T. Haugen, J.Grønning, F.Steinkjellå m.fl.).

(NØ-Sibir fra Tajmyr til Beringstredet; overvintrer fra India til Australia). Første funn i Norge, og en av de mest forventede tilleggene til Norges fuglefauna sett i lys av antall funn i våre naboland. Arten er ikke med sikkerhet observert i Danmark (Rasmussen 1999), men den er påvist ikke mindre enn 10 ganger i Sverige, siste gang i juli 1995 (Cederroth 1996). Mediandato for svenske funn er 16.7 (Cederroth 1995). Rødstrupesnipe er også påvist 6 ganger i Storbritannia. En adult var på Shetland 18.-21.7. 2000 (Rogers *et al.* 2001).

Bonapartesnipe *Calidris fuscicollis* (14/15 - 0 og 0)

1995 FINNMARK: 2 2K+ Hamningberg, Båtsfjord 7.6 (A.P.Leegwater, P.M.A.van der Wielen).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Det første funnet av mer enn ett individ sammen.

Alaskasnipe *Calidris melanotos* (68/74 - 9/10 og 12/13)

1999 ØSTFOLD: 2K+ Kallaksjøen, Trøgstad 12.5 (P.Tangen).

AKERSHUS: 1K Årnestangen, Rælingen 3.-11.9* (F) (*S.Dale, K.Eie, A.Gullberg, Ø.Hagen, J.Nystrøm m.fl.).

ROGALAND: 1K Gruda, Klepp 27.8 (M.Eggen, J.Austevik, M.Kersbergen).

MØRE OG ROMSDAL: 2K+ Sandbløstvågen, Fræna 14.8 (E.Grønningsæter, K.Schjølberg).

NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 12.-15.10 (M.Eggen).

FINNMARK: 2 2K+ Vardø, Vardø 21.6 (K.Grant, M.Keskitalo m.fl.).

SVALBARD: 2K+ Stormneset, Prins Karls Forland 30.5-1.6* (F) (G.Bangjord). 2K+ Ny-Ålesund 21.-25.6 (M.Gauthier-Clerc, S.O.Lieshout). 2K+ Smeerenburg, NV-Spitsbergen 25.8* (F) (*P.Haldén, W.G.Johanssen).

2000 ØSTFOLD: 2K+ Rossnesbukta, Kurefjorden, Rygge 26.4 (T.A.Andersen, P.Simensen).

VEST-AGDER: 2K+ Vågsvollvoien, Lista fyr, Farsund 30.4-1.5* (F) (G.Gundersen, A.Johnsen, M.Kersbergen). 2K+ Seviga,

Lista fyr, Farsund 3.-4.7 (N.H.Lorentzen, T.A.Olsen, J.E.Røer). 2K+ Våien, Lista fyr, Farsund 23.-24.7 (*G.Gundersen, R.Jåbekk, N.H.Lorentzen).

ROGALAND: 2K+ Gruda, Klepp 30.4-3.5 (*L.O.Eliassen, *K.I.Fuglesten, *J.Ornøy m.fl.). 2K+ Tarevika, Karmøy 15. og 17.7* (V) (*O.K.Bjørnstad, J.K.Ness, F.Steinkjellå m.fl.). 2 1K Reve/Revtangen, Klepp 9.-10.10* (F) (*P.T.Haarr, L.O.Eliassen, M.Kersbergen, J.K.Ness, S.F.Olsen m.fl.).

SØR-TRØNDELAG: 1K Garbergelvoet, Innbygda, Selbu 25.9-9.10 (*G.Bangjord, K.Woldvik m.fl.).

NORDLAND: 2K+ Saupstad, Gimsøya, Vågan 18. 5* (F) (J.Stenersen). 2K+ Ystneset, Røstlandet, Røst 17.-25.6 (*J.Stenersen, H.Eggen, M.Eggen, T.Pedersen).

FINNMARK: 1K+ (tr. 2K+) Vadsøya, Vadsø 12.8 (H.Heggland).

SVALBARD: 2K+ utløpet av Adventselva, Longyearbyen 10.6 (*A.I.Olsen, C.Olsen).

(Sibir fra Taimyr til Beringstredet og Nord-Amerika). Alaskasnipe er variabel i forekomsten, men både 1999 og 2000 var nye rekordår. Fra før var 1997 det året med flest funn (7). Ungfuglen fra Årnestangen i september 1999 hadde den noe uortodokse atferden at den gjemte seg mellom beina på besøkende fuglekikkere når den lokale vandrefalken kom forbi, noe som er nærmere omtalt av Andersen (2000). Også i Danmark var det rekordhøye forekomster i 1999 og 2000 med hhv. 6 og 5 funn (Thorup & Nielsen 2000, Nielsen & Thorup 2001). I Sverige ble 11 ind. observert i 2000 (Tyrberg 2001).

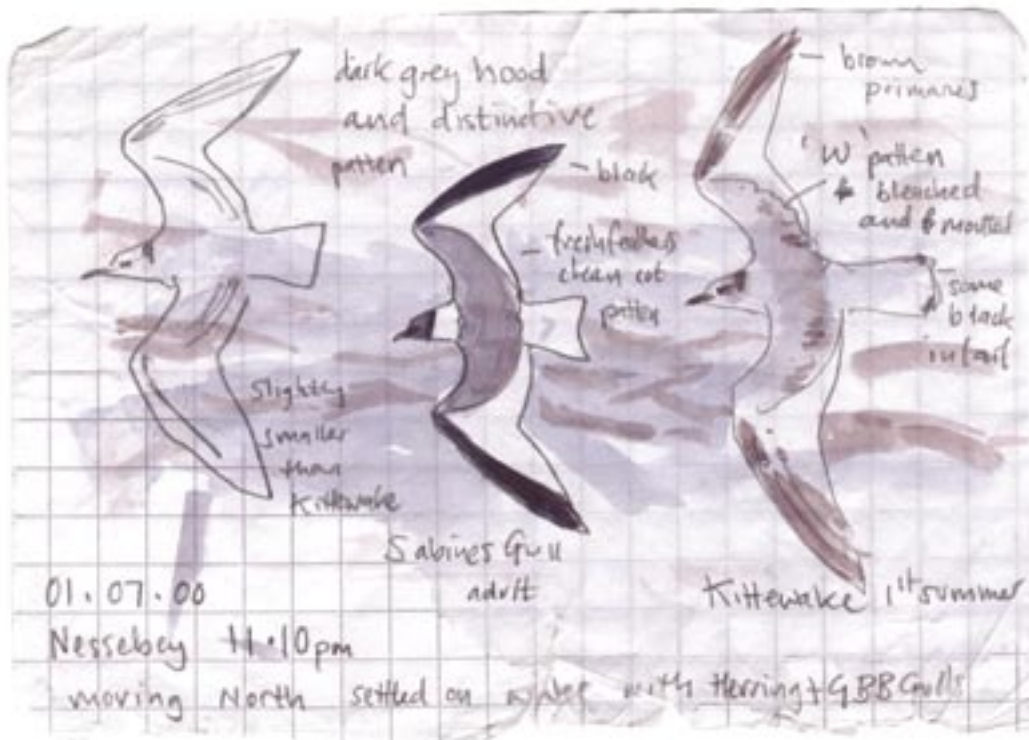
Spisshalesnipe *Calidris acuminata* (4 - 1 og 0)

1999 SØR-TRØNDELAG: 2K+ Storøra, Gaulosen, Melhus 24.8 - 4.9* (F) (*T.Bollingmo, D.O.Bollingmo m.fl.).

(NØ-Sibir; overvintrer stort sett i Australia). Første funn siden 1989, da en voksen fugl ble fotografert ved Kramvik på Varangerhalvøya, Finnmark. De tre første funnene stammer alle fra ulike lokaliteter i Klepp, Rogaland (august 1984, mai 1986 og juni 1986). En adult fugl ble observert i Skåne, Sverige 19.-20.8.1999 (Cederroth 2000).

Rustsnipe *Tryngites subruficollis* (17 - 1 og 2/3)

1999 MØRE OG ROMSDAL: 1K ringm. Makkevika, Giske 13.9* (F) (T.C.Michaelsen, D.Stanyard).

Gode feltskisser er alltid til stor hjelp for NSKF ved bedømming av saker. Her presenteres et eksempel til etterfølgelse. Voksen sabinemåke *Larus sabini*, ved Nesseby kirke, Nesseby, Finnmark 1.7.2000. Feltakvarell: James McCallum.

Eskimomåke *Larus thayeri* Laksevåg, Bergen 3.1.2000, fotografert ut gjennom vinduet fra Norsk Natur Informasjons lunsjrom! Gode holdepunkter for identifikasjonen er grønlandsmåkelik kroppsforn, den skarpe kontrasten mellom mørke utfan og hvitaktige innfan på håndsvingfjærne, at svingfjærene har mørkere grunnfarge enn resten av oversiden samt den jevnt mørke undersiden. Foto: Alf Tore Mjøs.

Norges første gråmåke av underarten cachinnans (øverst) Sjøsand, Mandal, Vest-Agder 1.10.2000. Legg merke til hvitt hode med lang flat panne, hvitt umarkert fremre bryst, lange og spisse håndsvingfjær som stikker langt bak halen i hvilestilling, mørk basis på raden av store armedekkfjær og mørkebrune tertiærer med hvite spisser men mørke kanter. Fuglen er en 1K. Foto: Inge Flesjø.

Rosenmåke *Rhodostethia rosea* Uthaug, Ørland, Sør-Trøndelag 22.1.2000. Foto: Morten Vang.

Ismåke *Pagophila eburnea* Vaskarvika sildeoljefabrikk, Bjugn, Sør-Trøndelag januar 2000. Foto: Morten Vang.

2000 ØSTFOLD: 1K+ Akerøya, Hvaler 15.9* (F) (S.Engebreetsen).
ROGALAND: 2 1K Nærland, Hå 3.-20.10* (V) (*F.Kræmer, C.Tiller m.fl.).

(Nord-Amerika; overvintrer i Sør-Amerika). Første funn i Østfold og Møre og Romsdal. Ungfuglen som ble ringmerket i Makkevika er nærmere omtalt av Michaelsen (1999). Fuglene på Nærland i oktober 2000 representerer første funn av to fugler sammen. En god årssum med fire fugler i Sverige i 2000 (Cederroth 2001) og ytterligere to fugler i Danmark (Nielsen & Thorup 2001) og to i Finland (Luoto *et al.* 2001) vitner om en forekomst langt over gjennomsnittet i Norden i 2000. Høstfunn i september-oktober dominerer i hvert fall i Sverige og Norge.

Langnebbekkasinsnipe *Limnodromus scolopaceus* (7 - 0 og 1)

2000 VESTFOLD: 2K+ Klåstadkilen, Larvik 25.-27.8* (F,V) (*M.Lohne, G.Klaveness, B.Engebreetsen, C.Pindsle m.fl.).

(Nord-Amerika og nordlige Russland vest til Tajmyr). Første funn i Vestfold. Forrige funn var på Lista i september 1996 (Høyland *et al.* 2000). En ubestemt adult bekkasinsnipe ble observert i Värmland i Sverige 11.8.2000 (Cederroth 2001).

Småspove *Numenius phaeopus*

Individer som viste karakterer til underarten *hudsonicus* (1 - 0 og 0)

1989 TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø 7.6-15.7 (*S.Edwardsen, *J.H.Magnussen, E.Jacobsen, F.Jacobsen, K.R.Mjøsnes m.fl.).

(Alaska og nordlige Kanada; overvintrer langs kysten fra sørlige USA til sørlige Chile). 12 år etter funnet ramlet to beskrivelser på den samme fuglen helt uavhengig av hverandre ned i postkassen til NSKF. Funnet har vært behandlet og underkjent tidligere, men de to beskrivelsene er til sammen meget dekkende og gir sammen med nyere bestemmelseslitteratur som fokuserer på flere karakterer enn tidligere et godt grunnlag for å godkjenne dette funnet som det første av denne underarten i Norge og Norden. Funnet var i 1989 kun det 6. i Vest-Palæarktis, seinere er ytterligere minst to tilkommet hhv på Kapp Verde-øyene i 1991 og i Storbritannia i 2000 (Bosanquet 2000, Rogers *et al.* 2001). For tips om identifikasjon, se Bosanquet (2000).

Damsnipe *Tringa stagnatilis* (15 - 4 og 1)

1999 ROGALAND: 2K+ Orrevatnet, Klepp 20.-

21.5* (F) (M.Eggen, M.Kersbergen, K.R.Mjøsnes, K.S.Olsen m.fl.).

SØR-TRØNDELAG: 1K Gaulosen, Melhus 24.8-4.9* (V) (*D.O.Bollingmo, T.Bollingmo, T.Sørhuus m.fl.).

NORD-TRØNDELAG: 2K+ Sandfærhus, Stjørdal 24.5* (V) (*B.Nyberg, B.Fuldseth, T.Gimnes, V.Krøke). 2K+ Tautra, Frosta 31.5 (R.Pettersen).

2000 ROGALAND: 2K+ Grudavatnet, Klepp 10.-11.5 (J.Austevik, M.Sande m.fl.).

(Sørøst-Europa, Asia; de fleste overvintrer i Afrika og India). Med fire funn blir 1999 det desidert beste året hittil for denne arten. Identifikasjon og forekomst i Norge er grundig diskutert av Engebreetsen & Pettersen (2000). Ingen spesiell forekomst ble registrert i Danmark eller Sverige i 1999, 17 funn i Sverige var en årssum under gjennomsnittet (Tyrberg 2000).

Tereksnipe *Xenus cinereus* (9 - 6 og 5)

1988 FINNMARK: 2K+ Nesseby kirke, Nesseby 8.6* (F) (J.-M.Breider).

1995 FINNMARK: 2K+ Bergebyelva, Nesseby 18.6 (B.Caslén).

1999 ØSTFOLD: 2K+ Jeløy, Moss 21.-23.5* (F) (*G.Bjar, R.Botnermyr, Å.S.Fredriksen, P.A.Johansen, M.Nilsen m.fl.). 2K+ Rossnesbukta, Kurefjorden, Rygge 28.5 (A.Dyresen).

ROGALAND: 2K+ Tarevika, Karmøy 30.6* (F) (*F.Hauge, S.Folkedal, A.Kvinnesland, J.K.Ness m.fl.).

FINNMARK: 2K+ Nesseby kirke, Nesseby 9.6* (F) (K.Varpenius). 2K+ Hamningberg, Båtsfjord 17.-18.6* (F) (*M.Ullman, J.Austevik, M.Eggen, H.Heggland, J.A.Olsen m.fl.). 1K+ Tanamunningen, Tana 11.9* (F) (M.Pavlicev, R.Probst, R.Schmid)

2000 AKERSHUS: 1K Årnestangen, Rælingen 17.-24.9* (V) (*G.Acklam, *S.Dale, A.Gullberg m.fl.).

ROGALAND: 1K+ Revtangen, Klepp 26.9 (M.Kersbergen).

FINNMARK: 2K+ Ekkerøya, Vadsø 1.6 (*H.Heggland, J.Bardal). 2K+ Vadsøya, Vadsø 7.6* (V) (H.Heggland). 2K+ Sandfjorden, Båtsfjord 19.6* (F) (G.Pozzi, G.Premuda, A.Vellani).

(Finland og østover gjennom nordlige Russland; overvintrer i kystområder i Afrika, Asia og Australia). Fuglen fra Nesseby i 1988 stod avbildet i en Siste Nytt-spalte i VF allerede i 1989, men først nå

har NSKF fått innhentet en bekreftelse fra fotografen på at omstendighetene er korrekte, slik at funnet kunne behandles. Med 11 nye funn i 1999-2000 ble antallet norske funn av arten doblet i rapportperioden. Legg særlig merke til det store antallet funn fra Finnmark som dermed seiler opp som terek-snipetylke nummer én. Landets foreløpig eneste hekkefunn ble også gjort i Pasvik i Finnmark i 1967 (Haftorn 1971). Den økende trenden i Norge er noe overraskende med tanke på at arten er i tilbakegang i sine hekkeområder i Finland. I Sverige ble det gjort 2 funn i 1999 og 8 i 2000 (Tyrberg 2000, 2001). Ny art for Akershus.

Flekksnipe *Actitis macularia* (2 - 0 og 1)

2000 SVALBARD: 2K+ 6 km vest for Long-yearbyen 4.7 (*L.Frutig, N.Modulis).

(Store deler av Nord-Amerika, overvintrer i Sør-Amerika sør til Argentina). Tredje funn i Norge. Første funn var en fugl samlet inn på Spitsbergen for over 200 år siden (Ree 1994), mens andre funn og hittil eneste «fastlandsfunn» ble gjort på Utsira i mai 1997 (Mobakken 2001). Alle norske funn har vært av fugler i full sommerdrakt.

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius* (55/66 - 3/5 og 0) etter 1950, utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

1999 FINNMARK: 2K+ Mortensnes, Nesseby 24.5 (H.Heggland). 2K+ ♀ Sandfjorden, Båtsfjord 5.6* (F) (*T.Axelsen, H.Heggland). 3 1K+ Nesseby kirke, Nesseby 9.10 (H.Heggland).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone; overvintrer pelagisk i det sørlige Atlanterhavet og Stillehavet).

Svartehavsmåke *Larus melanocephalus* (27 - 2 og 1)

1999 ROGALAND: 3K Børaunen, Randaberg 15.-17.4* (V) (*M.Eggen, K.R.Mjølssnes m.fl.). 2K Revtangen, Klepp 12.6 (*M.Dagsland, E.Chapman, M.Eggen, M.Kersbergen, E.Ween).

2000 ROGALAND: 3K Søylandsvatnet, Hå 22.4 (*T.Lislevand, V.A.Larsen).

(Spredt i Europa, størst konsentrasjoner i øst rundt Svartehavet). For nyttige tips om identifikasjon samt en analyse av samtlige norske funn se Engebretsen og Pettersen (2000).

Sabinemåke *Larus sabini* (96/108 - 5 og 15/18) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

1999 VESTFOLD: 1K Karlsvikodden, Tønsberg 5.11 (*G.F.Karlsen, T.Nilsen). Ad. Moutmarka, Tjøme 25.12 (A.T.Hangård).

TELEMAR: 1K Langesundstangen, Bamble 30.10 (V.Heibo, B.Kjellemyr).

VEST-AGDER: Ad. Høllen, Søgne 26.12 (E.Fjeldsgård, H.K.Fjeldsgård, Ø.Fjeldsgård).

FINNMARK: Ad. Hamarnes, Nesseby 24.6 (P.J.Chadwick, J.D.R.Vernon).

2000 ØSTFOLD: 1K sørtrekkende Asmaløya-Vikertangen, Hvaler 8.9 (*P.Tangen, F.Jacobsen). 1K Vikerkilen, Asmaløy, Hvaler 10.9 (E.S.Hansen).

AKERSHUS: 1K Lysakerfjorden, Bærum 3.11 (P.Gylseth).

VESTFOLD: 1K Sandebukta, Sande 4.11 (*T.Vang, R.Vang).

VEST-AGDER: Ad. trakk V Lindesnes fyr, Lindesnes 31.10 (G.Birkeland).

ROGALAND: Ad. fra Utsirabåten, Utsira 14.5 (*P.Gylseth, *M.Klann, Ø.B.Nilsen, J.K.Ness). Ad. nordtrekkende Kvasheim, Hå 29.5 (J.Grønning).

1K Perleneset, Utsira 10.9 (K.R.Mjølssnes, E.Sande). 1K Røvær, Haugesund 23.9 (J.K.Ness, F.M.Jacobsen).

1K Ferkingstadmoloen, Karmøy 23.10 (F.Steinkjellå).

HORDALAND: 2 1K sørtrekkende Skogsøy, Øygarden 9.9 (M.Fredriksen, A.T.Mjøs).

SØR-TRØNDELAG: 1K sørtrekkende Titrån, Frøya 9.9 (E.Sæter).

NORD-TRØNDELAG: 2 1K Sklinna, Leka 23.9 (F.Kutschera). 2 1K Sklinna, Leka 25.9 (F.Kutschera).

FINNMARK: Ad. Nesseby kirke, Nesseby 1.7 (J.McCallum).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone. Om vinteren pelagisk i Sør-Atlanteren). Solid forekomst i 2000, 18 individer er den nest høyeste årstotalen etter invasjonen i 1997 (Høyland *et al.* 2001). Hele 6 ind. ble observert i forbindelse med kraftig vestlig vind langs kysten av Sør- og Vest-Norge i perioden 8.-10. september. Antall funn er nedjustert med én i forhold til Høyland *et al.* (2001). Se rettinger bakerst i denne rapporten. Forvekslingsrisikoen i forhold til juvenile krykkjer bør ikke undervurderes, sjøfuglentusiaster bør absolutt sette av et par timer til å lese om dette i McGeehan (1997).

(Sirkumpolar i høyarktisk sone. Om vinteren pelagisk i Sør-Atlanteren). Solid forekomst i 2000, 18 individer er den nest høyeste årstotalen etter invasjonen i 1997 (Høyland *et al.* 2001). Hele 6 ind. ble observert i forbindelse med kraftig vestlig vind langs kysten av Sør- og Vest-Norge i perioden 8.-10. september. Antall funn er nedjustert med én i forhold til Høyland *et al.* (2001). Se rettinger bakerst i denne rapporten. Forvekslingsrisikoen i forhold til juvenile krykkjer bør ikke undervurderes, sjøfuglentusiaster bør absolutt sette av et par timer til å lese om dette i McGeehan (1997).

Kanadahettemåke *Larus philadelphia* (5 - 2 og 0)

1999 ROGALAND: 3K+ Håtangen, Nærlandsstranden, Skeie og Søylandsvatnet, Hå 11.-18.4* (V) (*M.Dagsland, J.Austevik,

M.Eggen, M.Kersbergen, K.R.Mjølåsnes m. fl.). SØR-TRØNDELAG: 3K+ Gaulosen, Melhus og Trondheim 10.-11.6 (*E.Sæter, G.Bangjord, B.Fuldseth, B.E.Solbakken, K.Aa.Solbakken, M.Venås). Fuglen ble fotografert, men bildene dokumenterer ikke artstilhørigheten og fuglen er godkjent ut fra beskrivelsen.

(Nord-Amerika; overvintrer langs vest- og østkysten sør til Mexico). Første funn i Rogaland og Sør-Trøndelag. I Storbritannia, hvor 117 ind. er påtruffet t.o.m. 1999, var forekomsten rekordlav med kun ett ind. i 1999 (Rogers *et al.* 2000). Ingen funn ble gjort verken i Danmark eller Sverige i 1999.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis* (24 - 3 og 0)

1999 VEST-AGDER: 2K Mandal havn og Sjøsandene, Mandal 31.7-8.8* (F) (*I.Flesjå, D.Drangslund, G.Gundersen, R.H.Olsen m.fl.).

ROGALAND: 3K Vågen, Sandnes januar-mai* (V) (J.Austevik, K.R.Mjølåsnes m. fl.). Samme som i nov.-des. 1998.

HORDALAND: 2K Byparken og Tveitevannet, Bergen 9.1-13.4, ringmerket 14.1. Samme fugl Nøstet, Bergen 29.7 og Tveitevannet, Bergen 11.12* (F) (*A.T. Mjøs, F.Falkenberg, T.Lislevand m.fl.). Ad. Byparken, Bergen til 17.2 (fra 11.12.1998) (*A.T.Mjøs, L.E.Johannessen, T.Lislevand m.fl.).

SVALBARD: 3K Longyearbyen 19.5 - 7.6* (F) (*P.Haldén, G.Bangjord, R.Eide, O.Krohn, M.Lagerborg, J.O.Schie).

2000 HORDALAND: Ad. Byparken, Bergen 10. og 14.3 (*M.Fredriksen, F.Falkenberg, T.Lislevand). 3K Tveitevannet, Bergen 1.1-5.5* (F) (*A.T.Mjøs, F.Falkenberg, E.Frantzen, T.Lislevand m.fl.). Samme som 2K fra Bergen i 1999.

(Nord-Amerika; overvintrer fra USA til Mexico. Små antall overvintrer årlig langs europeiske kyster). Som vanlig er det mange returnerende fugler. Fuglen fra Sandnes i Rogaland var tilbake for sin andre overvintring på lokaliteten vinteren 1998/99, omtalen her er kun en datoforlengelse i forhold til Høyland *et al.* (2001). Det samme gjelder den voksne fuglen fra Bergen i februar 1999. Denne returnerte for sin 6. vinter i Bergen vinteren 1999/2000, da den kun ble observert på datoer i mars. Svalbardfuglen representerer funn nummer to på øygruppen, der kloakken i Longyearbyen tydeligvis er en «hotspot» for rariteter - se også egretthege. Det første funnet for Danmark var en realitet i mai 1999 (Thorup &

Nielsen 2000), mens Sverige hadde besøk av den samme oversommende fuglen i Halmstad for hhv. 7. og 8. sommer på rad i 1999 og 2000 (Cederroth 2000, 2001). Nyttige tips om identifikasjon finner man først og fremst i McGeehan (1998).

Gråmåke *Larus argentatus*

Individer som viste karakterer til underarten *cachinnans* (0 - 0 og 1)

2000 VEST-AGDER: 1K Sjøsandene, Mandal 1.10* (F) (I.Flesjå).

(Svartehavet til Kaspiske hav og flekkvis lenger nord i Russland; overvintrer fra Persiske Gulf til Vest-Europa). Første funn i Norge, og ikke uventet langs de aller sørligste kystene. Funnet er et resultat av målbevisst jobbing fra observatøren, som også har gjort en meget bra jobb med å sikre fotografisk dokumentasjon. Gulbeingråmåke av underarten *cachinnans* var et av de mest forventede tilleggene til den norske faunaen, etter at den de senere årene har opptrådt svært så regelmessig både i Sverige og Danmark. I Sverige er det gjort ikke mindre enn 900 funn frem t.o.m 1999, da arten utgikk som beskrivelsesart fra den sørøstlige delen av landet (Cederroth 2000). Funn langt nord på den svenske vestkysten er mer uvanlig. For identifikasjon anbefales Jonsson (1998) og Bakker *et al.* (2000).

Gråmåke *Larus argentatus*

Individer som viste karakterer til underarten *smithsonianus* (0 - 1 og 0)

1999 FINNMARK: 1K Kiberg havn, Vardø 22. 11 (H.Heggland).

(Nord-Amerika). Første funn i Norge. Som våre hjemlige gråmåker er den amerikanske underarten svært variabel i utseende, men klassiske ungfugler kan bestemmes. En sikker identifikasjon stiller imidlertid svært strenge krav til dokumentasjon/beskrivelse, det finnes en del «*smithsonianus*-look-alikes» blant våre skandinaviske *argentatus*. Fuglen i Kiberg representerer det første godkjente funnet i Skandinavia, men 37 godkjente funn foreligger fra Storbritannia pr. 2000 (Rogers *et al.* 2001). For identifikasjon se Dubois (1997).

Eskimomåke *Larus thayeri* (0 - 0 og 1)

2000 HORDALAND: 2K Laksevåg, Bergen 3.1* (F) (A.T.Mjøs).

(Nordlige Kanada og NV-Grønland; overvintrer på den amerikanske vestkysten). Første funn i Norge. Eskimomåka er tidligere påtruffet fire ganger i Eur-

opa på 90-tallet, hvorav tre ganger i Irland og en gang i Nord-Irland. Kun et funn i Belfast i Nord-Irland i mars 1997 er foreløpig godkjent (G. Gordon i brev). Funnet er nærmere omtalt av Mjøs & Garner (2000). For diskusjon om artsbestemming og taksonomi se bl.a. McGeehan & Garner (1997), Garner & McGeehan (1998) og Howell & Elliott (2001).

Grønlandsmåke *Larus glaucooides*

Individer som viste karakterer til underarten *kumlieni* (3 - 0 og 3)

2000 FINNMARK: Ad. i vinterdrakt Vadsø havn, Vadsø 29.1 (H.Heggland). Ad. i vinterdrakt Vadsø havn, Vadsø 31.1 (H.Heggland). Ad. i vinterdrakt Vadsøya, Vadsø 5.-2* (F) (H.Heggland).

(Kanada; overvintrer i Nord-Amerika). Tre adulte fugler i løpet av en drøy uke i Vadsø må karakteriseres som en liten invasjon. Det dreier seg om ulike individer bedømt ut i fra pigmentering på hode og svingfjær. Når kommer det første funnet i Sør-Norge?

Rosenmåke *Rhodostethia rosea* (6 - 0 og 1) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

2000 SØR-TRØNDELAG: 2K Uthaug havn, Ørland 22.1-18.2* (F) (*M.Vang, A.Aftret, J.R.Gustad, T.Helleren, J.Nystrøm m.fl.).

(NØ-Sibir, spredt på Grønland og i Kanada). Første funn i Sør-Trøndelag, og Norges første av en fugl i 1. vinterdrakt. Funnet er nærmere omtalt av Vang (2000). To adulte fugler var i Danmark i januar-mars 2000 (Nielsen & Thorup 2001) mens en var på Shetland i januar 2000 (Rogers *et al.* 2001).

Ismåke *Pagophila eburnea* (61/63 - 1 og 1) utenom Svalbard, Jan Mayen og de arktiske havområder

1999 FINNMARK: 1K Vadsø havn, Vadsø 13.11 (H.Heggland).

2000 SØR-TRØNDELAG: 2K Vaskarvika, Bjugn-fjorden, Bjugn 9.-21.1* (F) (*H.E. Ring, G.Dybvik m.fl.).

(Arktisk Kanada, Grønland, Svalbard og øyer i arktisk Russland). Funnet i Sør-Trøndelag er omtalt av Vang (2000). Det var aktiviteten i kjølvannet av denne observasjonen som var foranledningen til oppdagelsen av rosenmåken i Uthaug havn!

Hvitkinnsvarterne *Chlidonias hybridus* (6 - 1 og 0)

1999 ROGALAND: Ad. Hodne, Klepp 18.9* (F)

(*G.Kristensen, S.Eldøy, O.J.Hodne, E.Mjaaland, M.Sande).

(Sør-Europa, Asia, Australia og Sør-Afrika; Europeiske fugler overvintrer i Afrika). Første funn siden 1995, og det første for Rogaland. Adulte fugler var i Danmark i juni 1999 (Thorup & Nielsen 2000) og på Gotland i slutten av juli 1999 (Cederroth 2000). Både i Danmark og Sverige ligger totalsummen t.o.m. 1999 på 15 funn av ca. 20 fugler (Cederroth 2000, Thorup & Nielsen 2000).

Hvitvingsvarterne *Chlidonias leucopterus*

(23/24 - 0 og 2)

1986 FINNMARK: Ad. Kiberg, Vardø 22.6* (F) (M.C.Harrison).

2000 VEST-AGDER: Ad. Hanangervann, Farsund 2.9* (F) (*M.L.Pedersen, G.Gundersen, T.Bentsen m.fl.).

ROGALAND: Ad. Utsira 29.-30.8* (F) (*A. Grimsby, *G.Mobakken m.fl.).

(Sørøst-Europa og sentrale Asia; overvintrer i Afrika, Sørøst-Asia og Oceania). En adult i overgangsdrakt ble observert i Danmark i midten av august 2000, mens det i Sverige ikke ble gjort observasjoner i samme periode som de to norske funnene i 2000 (Nielsen & Thorup 2001, Tyrberg 2001). Ny art for Utsira.

Skorsteinsseiler *Chaetura pelagica* (0 - 0 og 1)

2000 SOGN OG FJORDANE: 2K+ Lærdal, Lærdal 25.5 (B.Casslén).

(Østlige Nord-Amerika nord til sørlige Kanada; overvintrer for det meste i vestlige Sør-Amerika). Denne lille amerikanske seilerarten kan kun forek-sles med søsterarten *C. vauxi* som imidlertid har en mer vestlig utbredelse. Selv om dette første-gangsfunnet ikke ble dokumentert har komiteen få betenkeligheter med å godkjenne observasjonen. Samtlige beskrevne karakterer peker tydelig mot skorsteinsseiler, og observatøren har i tillegg meget god felterfaring med arten. Skorsteinsseileren opptrådte nærmest invasjonsartet i Storbritannia i slutten av oktober 1999, og fem individer ble godkjent som et minimum (Rogers *et al.* 2000, 2001). Mer uventet var at Sveriges første funn ble gjort på Öland i november 1999 (Johansson 2000, Cederroth 2000). Ytterligere ett godkjent funn fra Storbritannia 6. august 2000 ble tolket som mest sannsynlig en over-vintrende/oversomrende fugl etter rekordforekomsten høsten før, og det er naturlig å tenke i disse baner også når det gjelder det norske funnet.

Alpeseiler *Apus melba* (12 - 0 og 1)

2000 VESTFOLD: 2K+ Gjennestadvannet, Stokke 9.5 (T.Axelsen).

(Middelhavsområdet og østover til Himalaya. Overvintrer i Afrika og India).

Bieter *Merops apiaster* (41/75 - 1 og 3)

1999 VEST-AGDER: 2K+ Timenes, Kristiansand 9.6 (S.Grundetjern, Eldar Wrånes, Endre Wrånes).

2000 HEDMARK: 2K+ Barflo gård, Drevdalen, Trysil 29.5 (K.O.Barflod).

TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø 9.5 (S.Edvardsen, J.H.Magnussen).

FINNMARK: 2K+ f.død, trolig drept mot vindu, Vaggetem, Sør-Varanger 25.5* (F, D) (N.Kalliainen, S.Wikan).

(Sør-Europa, Sørvest-Asia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Afrika).

Fjellkalanderlerke *Melanocorypha bimaculata*

(0 - 0 og 1)

2000 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♀ Ona, Sandøy 1.8-1.10* (F,V), ringmerket 27.9 (*J.R.Gustad, *P.Gylseth m.fl.).

(Tyrkia og vestlige deler av Asia til Afghanistan; overvintrer Arabia til NV-India). Første funn i Norge. Fuglen var i myting da den ble oppdaget, noe den gjorde seg ferdig med i løpet av sine to måneder på øya. Trolig har den oppholdt seg på Ona siden starten på mytingen, noe som skulle tilsi at den ankom tidligere på sommeren eller endatil på våren. Fjellkalanderlerke er tidligere påvist fire ganger i Finland og fire ganger i Sverige, det var således en av de mer forventede av potensielt nye arter for landet. Arten virker å kunne dukke opp omtrent når som helst, men halvparten av de nordiske funnene er overraskende nok rene vinterfunn.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla* (47/51 - 3 og 3)

1999 VEST-AGDER: 1K+ Jåbekk, Mandal 27.-30.10* (F) (*R.Jåbekk, G.Gundersen m.fl.).

ROGALAND: 2K+ Utsira 19.-20.5 (G.Mobakken).

HORDALAND: 1K+ Herdla, Askøy 19.-30.9* (F) (E.Chapman, L.M.Haram, F.H.Pedersen, G.Rise, A.Rørvig m.fl.).

2000 ROGALAND: 2K+ Klovning og Hovland, Utsira 12.-14.5* (F) (*J.K.Ness, M.Klann, G.Mobakken, Ø.B.Nilsen). 1K+ Herberg,

Utsira 14.9 (K.R.Mjølsnes).

HORDALAND: 1K+ Herdla, Askøy 29.8-2.9* (F) (D.Gjerde, T.Hansen).

(Sørlige Eurasia; europeiske populasjoner overvintrer i Nord-Afrika). Bønder med strategisk plasserte jorder kan få mye ut av arbeidsdagen, dverglerke på Jåbekk i slutten av oktober 1999 ble fotografert ut gjennom takluka på traktoren til Runar Jåbekk!

Topplerke *Galerida cristata* (21/22 - 1 og 0) etter 1977

1999 AKERSHUS: 2K+ ♂ Kløfta, Ullensaker 28.2-3.4* (F) (*S.Dale, P.Gylseth, K.Knudsen, J.Nystrøm m.fl.).

(Eurasia nord til Danmark og Afrika). Topplerke er nå i ferd med å forsvinne helt i Norden, i Sverige er arten blitt sjeldnere enn dverglerke (Tyrberg 2001) mens det i Danmark kun hekket 4 par i 2000 (alle i Nord-Jylland).

Amursvale *Hirundo daurica* (17 - 0 og 2)

2000 VEST-AGDER: 2K+ Vågsvoll, Farsund 1.7* (F) (*J.E.Røer, J.Grønning, T.O.Hansen, K.Olsen, T.A.Olsen).

ROGALAND: 2K+ Utsira 10.5 (G.Mobakken).

(Rundt Middelhavet og øst til Kazakstan og Kashmir (*rufula*); samt store deler av Asia og Afrika; overvintrer stort sett i Afrika og på det indiske subkontinent). Det er verdt å merke seg at amursvale i 2000 var nok et tillegg til den etter hvert så imponerende lista over arter påvist på Utsira. Fuglen på Utsira er ny ekstremumsdato på våren, den hittil tidligste vårfuglen var i Bamble i Telemark 13.5.1997 (Høyland *et al.* 2001).

Markpiplerke *Anthus campestris* (37/40 til 41 - 1 og 0)

1999 FINNMARK: 2K+ (tr. 2K) Store Ekkerøy, Vadsø, 4.-6.6* (F) (*J.R.Beck, T.Axelsen, H.Heggland, J.A.Olsen m.fl.).

(Vest-Europa nord til Danmark og Sør-Sverige, østover til Mongolia. Fugler fra Vest-Palearktis overvintrer i Sahelonen i Afrika og Saudi-Arabia). Et funn utenom det vanlige, da arten aldri tidligere er påtruffet nord for Møre og Romsdal.

Sibirpiplerke *Anthus hodgsoni* (30/31 - 1 og 3)

1999 NORDLAND: 1K+ Røstlandet, Røst 13.10 (M.Eggen).

2000 ROGALAND: 1K+ Røvær, Haugesund

26.-27.9 (*J.K.Ness, *K.E.Solheim, F.M. Jacobsen).

HORDALAND: 1K+ Herdlevær, Øygar-den 24.10 (K.P.Gade).

NORD-TRØNDELAGE: 1K+ Sklinna, Leka 21.9 og trolig samme fugl 22.9* (F) (T. Haugskott, F.Kutschera, P.I.Værnesbranden).

(Nordøst-Russland til Sentral- og Øst-Asia; overvintrer i Sør-Asia). Sibirpiplerka virker å bli en stadig mer regelmessig streifgjest til kyststrøk langt vest i landet. Siden 1996 har arten vært årlig med totalt 13 funn, noe som gir et snitt på 2,6 funn pr. år. Fuglen på Røst er første funn i Nordland og dessuten det suverent nordligste funnet hittil, mens individet på Sklinna 21.-22.9. 2000 er første funn i Trøndelag og dessuten ny ekstremumsdato på høsten. Hittil tidligste høstfunn ble gjort på Mønstromyr, Flekkefjord, Vest-Agder 25.9. 1993 (Gustad 1995).

Gulerle *Motacilla flava*

Individer som viste karakterene til en av de østlige underartene *feldegg* eller *beema* (2 - 0 og 1):

2000 HORDALAND: 1K Herdla, Askøy 26.-28.10 (J.Bell, E.Frantzen, T.Hansen, T.Lislervand, A.T.Mjøes, O.Osaland m.fl.).

(SØ- og Øst-Europa, Asia). Summen av tidligere funn inkluderer de to godkjente funnene av *feldegg*. Andre østlige underarter enn *feldegg* og *beema* kan ikke fullstendig utelukkes, men NSKF velger å betrakte «østlige» ungfugler på høsten med lyd og utseende som plasserer dem øst for utbredelsen til *flava* og *thunbergi* på denne måten. Uvisst av hvilken grunn blir de fleste ikke rapportert til NSKF, men både *feldegg* og andre østlige underarter (i kraft av at de ikke er påtruffet i Norge med sikkerhet) ønskes innrapportert til NSKF. Dette gjelder også ubestemte ungfugler av østlig utspring. Fuglen fra Herdla er det første høstfunnet som godkjennes, men to funn av slike fugler har vært behandlet tidligere uten at beskrivelsene var presise nok til å utelukke sitronerle eller andre underarter av gulerle. En god beskrivelse av lyd samt en detaljert draktbeskrivelse med fokus på detaljer i hodetegningene er helt nød-vendig for å sikre en korrekt identifikasjon.

Sitronerle *Motacilla citreola* (46/49 - 2 og 4)

1992 VEST-AGDER: 2K ♂ Seviga, Lista fyr, Farsund 11.6* (F) (*P.Ø.Grimbsby, T.O. Hansen).

1999 VESTFOLD: 2K+ ♂ Borrevannet, Borre 14.5 (*K.Johannessen, A.Clark, T.Hansen, G.F.Karlsen, J.F.Karlsen, Ø.Morten-

sen).

HORDALAND: 1K Herdla, Askøy 4.9 (*A. T.Mjøes, M.Fredriksen m.fl.).

2000 VESTFOLD: 2K+ Sandøysund-Hvasser, Tjøme 5.11 (*Ø.Mortensen, C.Lie).

VEST-AGDER: 2K+ M Lista fyr, Farsund 9.5 (*A.Johnsen, T.O.Hansen, N.H.Lorentzen).

ROGALAND: 1K Siratun, Utsira 4.10 (A. Grimsby).

HORDALAND: 1K Stormark, Fedje 2.10 (J.E.Berglihn).

(Nordøst- og Øst-Europa, Vestsibir, Vest- og Sentral-Asia. Overvintrer i Sør- og Sørøst-Asia). En nokså gjennomsnittlig forekomst på linje med resten av 90-tallet. Funnene i 1999 og 2000 står i stil med forekomsten i Sverige, der 1999 var et labert år med 12 funn og 2000 et normalår med 18 funn (Tyrberg 2000, 2001).

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos* (23 - 3 og 1)

1979 ROGALAND: 1K+ funnet død Sandved, Sandnes 3.9* (F,D) (T.R.Nielsen).

1999 VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Lista fyr, Farsund 8.-11.5* (F) (*M.Eggen, G.Gundersen, N.H.Lorentzen).

ROGALAND: 2K+ Utsira 14.-15.5 (G.Mobakken).

HORDALAND: 2K+ ♂ sy. Moster, Bømlo 27.-30.4* (L) (*J.Kjærandsen, T.H. Heggland, K.Katla m.fl.).

2000 HORDALAND: 2K+ Turøy, Fjell 23.7-1.10, ringm. 23.7* (F) (*M.Hage, *A.T. Mjøes, F.Falkenberg, M.Fredriksen, T.Lislervand m.fl.).

(Sør- og Mellom Europa vest til England, Asia; overvintrer i Afrika). Fuglen fra Sandnes i september 1979 er funn nr. 4 i Norge, og er oppbevart som skinn på Stavanger Museum med journalnr. 4190. Den har tidligere ikke vært forelagt NSKF og har ikke figurert i norske funnoversikter. Fuglen fra Bømlo i Hordaland i 1999 er første aprilfunn i Norge og således ny ekstremumsdato om våren. Fra før var den returnerende fuglen fra Mølen i Vestfold 1.5.1998 den tidligste registreringen. Ny art for Hordaland.

Blåstjert *Tarsiger cyanurus* (5 - 0 og 2)

2000 MØRE OG ROMSDAL: 1K ringm. Ona, Sandøy 1.10* (V) (*E.Grønningseter, A. Gullberg, J.R.Gustad, P.Gylseth, C.Kamsvåg, A.Schjølberg, K.Schjølberg, K.B.Sunde).

Fjellkalanderlerke *Melanocorypha bimaculata* Ona, Sandøy, Møre og Romsdal 27.9.2000. Første funn i Norge, fuglen ble observert i perioden 1.8.-1.10. Både fjellkalanderlerke og kalanderlerke *M. calandra* er store og robuste larker fra sørlige og sørøstlige steppe- og gressletter. Fjellkalanderlerka har mer distinkte ansiktstegninger enn kalanderlerka, legg merke til tydelig hvit øyenbrynstrek, markert mørk øyestrek som bøyer ned og delvis omslutter øredekkerne, tydelig mustasjestripe og markert lys flekk på fremre del av øredekkerne. Legg også merke til markert mørk nebbrygg. Den mørke halsflekken er jevnt over smalere og strekker seg lenger frem i brystet hos fjellkalanderlerke, i tillegg har kalanderlerka vanligvis mer distinkt flekket bryst sammenlignet med fjellkalanderlerkas mer diffuse brystflekking. Halen er ekstremt kort på fjellkalanderlerke, med breie hvite tegninger i spissen på alle halefjær med unntak av de lysere to midtre. Den mangler også kalanderlerkas hvite kanter på de ytre halefjærene. Andre karakterer som skiller fjellkalanderlerke fra kalanderlerke er bl.a. en jevnt over lysere vinge, med mindre kontrast mellom svingfjær og dekkfjær og manglende hvit bakkant hos fjellkalanderlerka. Alle foto: Kåre Bent Sunde.

Dverglerke Calandrella brachydactyla Herdla, Askøy, Hordaland 25.9.1999. En «skummel» fugl — legg merke til at den har mistet/mytt den lengste tertiæren på begge vingene. Den tilsynelatende tydelige håndsvingfjærprosjeksjonen kan sammen med en lite markert øyenbrynstrek få tankene inn på flekkdverglerke C. rufescens, denne arten har imidlertid kortere og buttere nebb, tydeligere flekker i brystet og mindre varme farger i vingedeckere og tertiærer. Foto: Frode Falkenberg.

Markpiplerke Anthus campestris Store Ekkerøy, Vadsø, Finnmark juni 1999. Brystet er unormalt kraftig streket for en fugl i sommerdrakt, noe som indikerer at fuglen er en 2K. Flere karaktertrekk, bl.a. relativt kalde fargetoner, mer fremtredende ryggstrekning enn vanlig samt det flekkede brystet gjør at fuglen må betraktes som noe avvikende i utseende. Lokaliteten er jo unormalt nordlig og østlig, kan det være en fugl fra en mer østlig populasjon (eks. u.a. griseus)? Foto: Håkon Heggland.

Topplerke Galerida cristata Kløfta, Ullensaker, Akershus. Foto: Ketil Knudsen.

Blåstjert Tarsiger cyanurus Ona, Sandøy, Møre og Romsdal 1.10.2000. Den blå fargetonen på stjert og siden av overgumpen kan anes, en karakter som ofte er vel så påfallende er de oransje tegningene på brystet og flankene. Andre ting å bite seg merke i er kombinasjonen av grå kinn som kontrasterer mot hvit strupeflekk/«smekke» og lys øyering. Videoklipp: Andreas Gullberg.

NORDLAND: 1K ringm. Rønvikjordene, Bodø 15. 9* (F) (H.Dypfest, T.E.Kristiansen, T.Pedersen).

1K+ F Mjøllhus, Karmøy 26.11-7.12* (V) (O.K.Bjørnstad, J.K.Ness, F.Steinkjellå m.fl.).

(Taigasonen fra Finland til Stillehavet. Overvintrer i SØ-Asia). De første funnene siden 1995, da en fugl ble ringmerket i Eigersund i Rogaland 8.10. (Jensen & Mjøs 1998). Ny art for begge fylker. De norske funnene støttes ikke av noen høy forekomst i Vest-Europa i 2000, ingen ble observert i Storbritannia og en fugl på den svenske østersjøkysten 25.10 var det eneste funnet i nærheten av Norge (Cederroth 2001).

Isabellasteinskvett *Oenanthe isabellina* (1 - 1 og 0)
1999 TELEMARK: 1K Tåmbukta, Jomfruland, Kragerø 14.11-3.12, ringmerket 15.11* (F) (S.Edvardsen, T.Fjesme, T.Lohne, R.Solvang m.fl.).

(Svartehavet og øst gjennom store deler av Sentral-Asia; overvintrer i et belte fra Vest-Afrika til NV-India). Det andre funnet i Norge, og nærmere omtalt av Solvang (2000). Sverige doblet funntotalen fra 2 til 4 i løpet av 1999, hvorav ett funn 9.-13.10 (Cederroth 2000). Ingen funn ble gjort verken i Danmark eller i Storbritannia i løpet av 1999. For identifikasjon av fugler om høsten, se Bradshaw (2000).

Svartstrupesteinskvett *Oenanthe pleschanka*
(3 - 0 og 2)

2000 VEST-AGDER: 1K+ ♀ Jåbekk, Mandal 5. 11* (F) (*I.Flesjå, T.Bentsen, R.Jåbekk m.fl.).
ROGALAND: 1K ♂ Revtingen, Klepp 4.-18.11* (V) (*F.Kræmer, M.Eggen, P.T. Haarr, M.Kersbergen, G.Kristensen m.fl.).

(Sørøst-Europa og sørlige Sentral-Asia; overvintrer i Øst-Afrika). I november-desember 2000 inntraff en mini-invasjon av sjeldne steinskvetter uten side-stykke. Svartstrupesteinskvetten på Revtingen holdt seg sammen med en ørkensteinskvett i fire dager, noe som medførte en betydelig reisevirksomhet blant fugleinteresserte. To høstfunn ble gjort i Storbritannia i 2000, hhv på Shetland i september og i Lincolnshire på østkysten i november (Rogers *et al.* 2001).

Ørkensteinskvett *Oenanthe deserti* (7 - 0 og 3)

2000 TELEMARK: 1K ♂ Stråholmen, Kragerø 11.12 (S.Edvardsen).
ROGALAND: 1K ♂ Revtingen, Klepp 4.-7.11* (F,V) (*F.Kræmer, M.Eggen, P.T. Haarr, M.Kersbergen, G.Kristensen m.fl.).

(Nord-Afrika, Nordvest-Arabia og østover til Mongolia; overvintrer i Sahara, Arabia og Pakistan). Med tre nye funn ble 2000 et foreløpig toppår for denne arten i Norge, og funnene er en del av en solid influx til NV-Europa. Ytterligere fire ble observert i Sverige i perioden 14.10.-26.11 (Cederroth 2001), to var i Danmark i november og desember (Nielsen og Thorup 2001), to var i Storbritannia i november (Rogers *et al.* 2001) og en var i Nederland 25.12 (van der Vliet & van der Laan 2001). Det er verdt å merke seg at tre fugler dukket opp i Skandinavia på to dager 25.-26.11, to i Sverige og en i Norge. De psykodeliske tilstandene med ørkensteinskvett og svartstrupesteinskvett samtidig på Revtingen i november 2000 er nærmere beskrevet av Haarr (2001).

Svartstrupe *Saxicola torquata*

Individer som viste karakterer til underartsgruppen *maura/stejnegeri* (23 - 1 og 1)

1999 ROGALAND: 1K ♂ Bakerijordet, Utsira 2.-8.10 (*K.R.Mjølsnes, J.Grønning, A. Haram, G.Mobakken m.fl.).
2000 ROGALAND: 1K+ ♀ Utsira 6.10* (V) (*V. Bunes, *J.H.Magnussen m.fl.).

(Mesteparten av Russland fra Kvitsjøen til Stillehavet. Overvintrer i Sørøst-Asia, nordlige India og vestover til Den arabiske halvøy). Utsira bekrefter sin særegne posisjon når det gjelder funn av østlige svartstruper, med 15 av totalt 25 funn.

Taigatrost *Turdus ruficollis* (20 - 1 og 0)

Individer som viste karakterer til underarten svartstrupetrost *T. r. atrogularis* (17 - 1 og 0)

1987 ROGALAND: 1K ♀ Finnøy ca. 5.-19.12* (F,D) (P.Sunesen). På siste dato ble fuglen funnet skadet og døende.
1999 ROGALAND: 1K ♂ Nordvik, Utsira 16.-17.10* (F) (*G.Mobakken, M.Kersbergen m.fl.).

(Sentral-Asia, overvintrer i nordlige India og Kina).

Elvesanger *Locustella fluviatilis* (52 - 4 og 1)

1999 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Fuglevikbukta, Fredrikstad 13.-24.6 (R.Botnermyr, Å.S. Fredriksen, P.-A. Johansen, M.Nilsen m.fl.).

VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Falkenstendammen, Borre 30.5-8.6 (*J.F.Karlsen, G.F. Karlsen).

BUSKERUD: 2K+ ♂ sy. Fiskumvannet, Øvre Eiker 15.6-3.7* (F) (*T.Jensen, J.L. Hals, M.Lundberg, T.Schandy m.fl.).

VEST-AGDER: 2K+ ringm. Slevdalsvannet, Farsund 2.8* (F) (*N.H. Lorentzen, L.Cunningham, J.E.Røer, C.Schönbächler).

2000 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Stillesby, Marker 8.-10.6 (V.Bunes, G.F.Karlsen, T.Nilsen, H.P.Rømme).

(Sentral- og Øst-Europa og Vest- til Sentral-Asia; overvintrer i Sørøst-Afrika). Med kun ett funn i 2000 blir dette året det dårligste siden 1991.

Sumpsanger *Locustella luscinioides* (10 - 0 og 2)

2000 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Skinnerflo, Råde 26.5-6.6* (L) (*P.Tangen, R.Botnermyr, P.O.Suther m.fl.).

VEST-AGDER: 2K+ ringm. Gunnarsmyra, Lista fyr, Farsund 23.5* (F) (*J.E.Røer, T.A.Olsen).

(Europa nord til Danmark, Nordvest-Afrika; overvintrer tropisk Afrika). Til tross for at arten må regnes som en stor sjeldenhet i Norge, så er det innenfor denne rapportperioden gjort godt dokumenterte funn som ingen har brydd seg med å rapportere. Kun en gang tidligere, i 1993, ble to fugler registrert i løpet av ett år. Første funn i Østfold.

Vannsanger *Acrocephalus paludicola* (23 - 2 og 0)

1999 VEST-AGDER: 1K ringm. Gunnarsmyra, Lista fyr, Farsund 8.8* (F) (*G.Gundersen, L.O.Eliassen, S.Folkedal, J.O.Folkedal, J.Grønning, M.Kersbergen). 1K ringm. Slevdalsvannet, Farsund 10.9* (F) (*N.H. Lorentzen, V.Bunes, A.Johnsen).

(Øst-Europa og Vest-Russland; overvintrer i Vest-Afrika sør for Sahara). Tids- og lokalitetsmessig typiske funn. Hittil er 14 ulike fugler fanget og ring-merket i Slevdalsvannet siden 1988.

Åkersanger *Acrocephalus agricola* (7 - 2 og 2)

1999 VEST-AGDER: 1K ringm. Slevdalsvannet, Farsund 17.9* (F) (*N.H.Lorentzen, A.Johnsen, R.Jåbekk, J.E.Røer).

FINNMARK: 2K+ Hornøya, Vardø 21.-22.7* (F) (*P.-A.Crochet, *H.Heggland, G.Keresztes m.fl.).

2000 VEST-AGDER: 1K ringm. Gunnarsmyra,

Lista fyr, Farsund 26.9* (F) (*Ø.B. Nilsen, N.H.Lorentzen, K.Johansson, A.Johnsen).

ROGALAND: 1K+ ringm. Revtangen OS, Klepp 22.11* (F,V) (M.Kersbergen, O. Runde m.fl.).

(Svartehavet til Sørvest-Sibir; overvintrer i India). En sterk forekomst, ikke minst sett på bakgrunn av at ingen funn ble gjort verken i Danmark eller Sverige i 1999-2000. Fuglen som holdt seg på Hornøya et par dager i juli 1999 representerer det første funnet i Finnmark, det første sommerfunnet av en adult fugl og samtidig det desidert nordligste ettersom arten tidligere ikke var påtruffet nord for Jomfruland i Telemark. Den milde høsten og forvinteren i 2000 gav en del ekstreme utslag hva eksepsjonelt seine funn angår, det er sikkert unødvendig å påpeke at åkersangeren som ble ringmerket på Revtangen Ornitologiske Stasjon 22.11 er ny ekstremumstid på høsten. Fra før var en fugl ringmerket i Slevdalsvannet, Farsund, Vest-Agder 19.10.1990 den seineste registreringen (Bosy & Clarke 1993). Ny art også for Rogaland.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum* (32 - 3 og 1)

1992 VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Lista fyr, Farsund 5.6 (N.H.Lorentzen).

1999 VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Slevdalsvannet, Farsund 9.-16.6, ringm. 13.6* (F) (*T.A. Andersen, G.Gundersen, N.H.Lorentzen, P.K.Slagsvold). 1K ringm. Gunnarsmyra, Lista fyr, Farsund 22.9* (F) (*L.Cunningham, *N.H.Lorentzen, A.Johnsen, C. Schönbächler).

SØR-TRØNDELAG: 1K+ ringm. Titran, Frøya 25.9* (F) (M.Myklebust, K.Aa. Solbakken).

2000 HEDMARK: 1K+ ringm. Enga, Trysil 10.9* (F) (G.Andersen, B.T.Bækken).

(Eurasia østover fra Finland, overvintrer i India og Sri Lanka). Kun 7 av de tidligere funnene er høstfunn, det er derfor oppsiktsvekkende med flere høst-fugler enn syngende fugler i 1999-2000. Vi må tilbake til 1994 for å finne et år uten syngende hanner. Mangelen på funn av revirhevdende hanner i 2000 reflekterer trolig et dårlig år for arten i Norden, i Sverige var 2000 et år noe under normalen med 26 funn (Tyrberg 2001).

Trostesanger *Acrocephalus arundinaceus* (43/44-3 og 2)

1999 AKERSHUS: 2K+ ♂ sy. Stilla, Skedsmo 5.6 og 7.6 (K.Eie, K.Knudsen).

VEST-AGDER: 1K ringm. Slevdalsvannet,

I november-desember 2000 opplevde vi en uvanlig sterk forekomst av sjeldne steinskvetter. To svartstrupesteinskvetter og tre ørkensteinskvetter ble sett langs kyststrekningen fra Telemark til Rogaland. En svartstrupesteinskvett Oenanthe pleschanka hann (øverste bilde) holdt seg sammen med en ørkensteinskvett hann (nederste bilde) på Revtangen, Klepp, Rogaland noen dager i begynnelsen av november 2000. Begge fotos: Jan Kåre Ness.

Isabellasteinskvett Oenanthe isabellina Jomfruland, Kragerø, Telemark november 1999. En viktig karakter for å skille isabellasteinskvett fra ungfugler av steinskvett O. oenanthe er øyenbrynstripen: hos isabellasteinskvett er den hvitere og bredere foran enn bak øyet, hos steinskvett er den beige foran og hvitere bak. Kontrasten mellom vingens dekkfjær og resten av oversiden er også mindre tydelig hos isabellasteinskvett, grunnet lysere grunnfarge på vingedekkerne og tertiærer. Foto: Gunnar Gundersen.

Svartstrupetrost Turdus ruficollis atrogularis Utsira, Rogaland 10.10.1999. Nokså velutviklet svartaktig bryst kombinert med hvite spisser og bremmer på de fleste store armdekkfjærene viser at fuglen er en 1K hann. Foto: Gunnar Gundersen.

Farsund 2.9* (F) (N.H.Lorentzen).
 ROGALAND: 2K+ ♂ sy. Nese, Klepp 20.5-21.6, ringm. 1.6* (F) (K.Olsen, M.Kersbergen, K.R.Mjølssnes m.fl.).
 2000 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Koret, Fredrikstad 5.-10.6, fanget 10.6* (F). (*T.Andersen, R.Botnermyr, Å.S.Fredriksen, P.A. Johansen m.fl.). Fuglen var ringmerket som reirunge Hornborgasjön, Västergötland, Sverige 29.6.1998.
 VESTFOLD: 2K+ ♂ sy. Gallisvannet, Andebu 20.6-3.7 (*H.I.Holm, A.T.Hangård, C.Jacobsen, S.Stuefflotten m.fl.).
 VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Gunnarsmyra, Farsund 18.-31.5* (F) og seinere i Hanangervannet, Farsund 4.-20.6 (*G.Gundersen, *M.Eggen, N.H.Lorentzen, T.A.Olsen m.fl.).

(Europa nord til Midt-Sverige, Sørvest- og Øst-Asia samt Nord-Afrika; overvintrer i Afrika). Fuglen fra Lista i 2000 ble fanget 27.5 og viste seg å være identisk med fuglen fra Nese, Klepp, Rogaland i 1999. Denne fuglen teller derfor ikke som et nytt funn i 2000. Legger vi til den svenskmerkede fuglen i Østfold har vi her to gode eksempler på at innfangning/ringmerking av sjeldenheter kan gi meget interessante enkeltresultater. Ungfuglen som ble ringmerket i Slevdalsvannet i september 1999 er det første sikre funnet av en 1K, men det foreligger enkeltfunn fra august og september av fugler med ukjent alder.

Dvergspottesanger *Hippolais caligata* (8 - 2 og 0)
 1999 VEST-AGDER: 1K ringmerket Slevdalsvannet, Farsund 26.9* (F,D) (N.H.Lorentzen). Fuglen var avkreftet og døde like etter merking, den oppbevares nå på Agder Naturmuseum.
 ROGALAND: 1K+ Kvalvik, Utsira 8.-9.10 (F.Jacobsen, T.Kolaas, M.Vang).

(Nordvest-Russland og videre øst til Mongolia og sør til Iran, overvintrer i India). Første funn i Vest-Agder. I likhet med funnmønsteret til åkersanger har vi i 1999 to høstfunn av en østlig sangerart som ikke støttes av funn verken i Danmark eller Sverige. Det ble imidlertid gjort tre funn i Storbritannia i september-oktober (Rogers *et al.* 2000).

Rødstrupesanger *Sylvia cantillans* (43 - 1 og 3)
 1999 ROGALAND: 2K+ ♂ Gamle Merkeskogen, Utsira 25.4* (F,V) (*J.K.Ness, T.W.Andersen, J.Austevik, V.Bunes, K.R.Mjølssnes m.fl.).

2000 TELEMARK: 2K+ ♂ ringm. Jomfruland, Kragerø 23.5* (F) (S.Édwardsen, J.H.Magnussen, R.Solvang, T.R.Stølen).
 ROGALAND: 2K+ ♀ ringm. Revtangen OS, Klepp 29.4* (F) (*O.Runde, G.Kristensen, M.Kersbergen m.fl.).

(Sør-Europa, Vest-Tyrkia og Nordvest-Afrika; overvintrer i Nord- og Vest-Afrika). Langt i fra noen rekordforekomst, men vi merker oss to aprilfunn som er uvanlig (fra før er tidligste registreringer fra Sokndal, Rogaland 22.4.1968 og Utsira 30.4.1993).

Individer som viste karakterer til nominatunderarten *cantillans* (0 - 0 og 1)
 2000 ROGALAND: 2K+ ♂ ringm. Revtangen OS, Klepp 16.-18.5* (F) (M.Kersbergen, E.Mjaaland, O.Runde m.fl.).

(Iberiske halvøy til Italia). Første funn i Norge av en hann som viser karakterene til denne vestlige underarten. I hvert fall de mer typiske hannene kan vanligvis underartsbestemmes, men det kreves god dokumentasjon. Tidligere har det vært vanlig å skille mellom *albistriata* og *cantillans*, nå er også en tredje underart *moltonii* fra øyer i vestlige deler av Middelhavet skilt ut som en identifiserbar form (Shirihai *et al.* 2001). Denne underarten ble påvist i Belgia i mai 2001 (De Smet 2001). Hanner som fanges inn for ringmerking bør fotograferes både fra siden og fra undersiden, for å dokumentere utbredelsen og farge-toningen i de røde tegningene, samt formen/bredden på den hvite skjeggstripen. Også oversidens grunnfarge bør dokumenteres. Beskrivelsen bør inneholde vingeformel, vingelengde og halelengde. Lyd er også en viktig karakter som kan gi holdpunkter for videre identifikasjon på underartsnivå.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides* (47/51 - 3 og 4)
 1999 ROGALAND: 1K+ Utsira 18.8 (G.Mobakken).
 HORDALAND: 1K ringm. Turøy, Fjell 10.-13.9* (F) (*M.Hage, *T.Lislevand, M.Fredriksen, A.T.Mjøs). 1K+ Hiskjo, Bømlo 13.9 (J.Kjærandsen).
 2000 TELEMARK: 1K+ ringm. Jomfruland, Kragerø 17.8* (F) (*T.Landsverk, *T.E.Silsand, Ö.K.Can).
 VEST-AGDER: 1K ringm. Klevemon-en, Øye, Kvinesdal 9.9* (F) (*J.E.Rør m.fl.).
 ROGALAND: 1K+ Utsira 18.8 (G.Mobakken). 1K+ Herberg, Utsira 28.8 (K.R.Mjølssnes).

(NØ-Europa og Asia; overvintrer i Pakistan, India og Indokina).

Lappsanger *Phylloscopus borealis* (18 - 2 og 2) etter 1987

- 1999 NORDLAND: 2K+ ♂ sy. Glomdal, Rana 11.6 (A.Ravnå).
FINNMARK: 2K+ ♂ sy. Neiden, Sør-Varanger 22.6 (J.Austevik, M.Eggen, K.R. Mjølunes).
- 2000 FINNMARK: 2 2K+ ♂♂ sy. (1 ringm.) Storskog, Sør-Varanger 25.6* (V) (L.E. Johannessen, A.Johnsen, T.Lislevand).

(Nordlige Fennoskandia øst til Alaska; overvintrer i Sørøst-Asia). Sør-Varanger bekrefter sin posisjon som plassen å dra for å finne lappsanger.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*

(84 - 25 og 15)

- 1999 ROGALAND: 1K+ Pensjonatet, Utsira 30.9-2.10* (F) (C.Jakobsen m.fl.). 1K+ Austremarka, Utsira 1.10 (J.Grønning). 1K+ Gamle Merkeskogen, Utsira 5.10 (G.Mobakken m.fl.). 1K+ Herberg, Utsira 5.-6.10 (G.Mobakken m.fl.). 1K+ Hovland, Utsira 8.10 (Ø.Hagen m.fl.). 1K+ Kvalvik, Utsira 9.-13.10 (G.Mobakken m.fl.). 1K+ Røvær, Haugesund 15.10 (J.K.Ness). 1K+ Skjeldehagen, Utsira 15.-17.10 (V.Bunes m.fl.). 1K+ ringm. Merkeskogen, Utsira 16.10 (Ø.B.Nilsen m.fl.). 1K+ ringm. Herberg, Utsira 17.10 (G.Mobakken m.fl.). 1K+ Herberg, Utsira 17.-20.10 (G.Mobakken m.fl.). 1K+ Herberg, Utsira 17.-21.10 (G.Mobakken m.fl.). 1K+ ringm. Herberg, Utsira 17.-27.10 (G.Mobakken m.fl.). 1K+ Bombehagen, Utsira 18.-20.10 (G.Mobakken m.fl.). 1K+ Karolinehagen, Utsira 19.10 (G.Mobakken m.fl.). 1K+ Herberg, Utsira 20.10 (G.Mobakken). 1K+ Revtingen («Stasjonsskogen»), Klepp 20.10 (M. Kersbergen). 1K+ Hovland, Utsira 25.-26.10 (B.O.Høyland). 1K+ Falnes, Karmøy 7.11 (*J.K.Ness, S.Folkedal).
- HORDALAND: 1K+ ringm. Turøy, Fjell 30.9-2.10* (F) (*M.Fredriksen, *A.T. Mjøs, E.Frantzen, T.Hansen). 1K+ Turøy, Fjell 17.10 (*E.Chapman, T.Lislevand, A.T.Mjøs).
- SOGN OG FJORDANE: 1K+ Nikkøy, Bulandet, Askvoll 2.-3.10 (A.Gullberg, M. Klann, A.Thune).
- MØRE OG ROMSDAL: 1K+ Ona, Sandøy 27.-28.9 (*K.Schjølberg, J.R.Gustad, P. Gylseth, C.Kamsvåg).
- SØR-TRØNDELAGE: 1K+ ringm. Kjervågsund, Titran, Frøya 2.-3.10* (F) (*M. Myklebust, H.E.Ring, B.E.Solbakken,

K.Aa.Solbakken, P.I.Værnesbranden, B.H. Aamodt).

NORD-TRØNDELAGE: 1K+ ringm. Sklinna, Leka 4.-7.10* (F) (*E.Sæter, T.Gimnes, T.Haugskott).

2000 ØSTFOLD: 1K+ drept mot vindu Trosvik, Fredrikstad 30.10* (F,D) (P.-A.Johansen).

OSLO: 1K+ Østensjøvannet, Oslo 14.10 (C.Kotai).

VEST-AGDER: 1K+ ringm. Lista fyr, Farsund 28.10* (F) (*Ø.B.Nilsen, A.Johnsen, N.H.Lorentzen, J.E.Røer, R.Solheim m.fl.).

ROGALAND: 1K+ ringm. Revtingen OS, Klepp 7.10* (F) (*M.Kersbergen, *O. Runde, B.Nyberg, O.K.Bjørnstad m.fl.). 1K+ ringm. Merkeskogen, Utsira 7.10* (V) (*V.Bunes, T.W.Andersen, K.R. Mjølunes m.fl.). 1K+ Hodne, Klepp 20.10 (M. Eggen). 1K+ ringm. Gamle Merkeskogen, Utsira 20.10* (V) (K.R.Mjølunes). 1K+ (uten ring) Gamle Merkeskogen, Utsira 23.10 (K.R.Mjølunes). 3 1K+ Herberg/Nordvågen, Utsira 26.10 (G.Mobakken). 1K+ Hjemmet, Utsira 28.10 (A.Grimmsby, M.Sande). 1K+ Revtingen, Klepp 4.11 (L. O.Eliassen).

HORDALAND: 1K+ ringm. Turøy, Fjell 22.10* (F) (*A.T.Mjøs, J.Erck, B.Mollandsøy, T.Walther). 1K+ ringm. Turøy, Fjell 11.11* (V) (E.Frantzen, T.Lislevand, B.Mollandsøy).

(Sentral-, Øst- og Sør-Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Funnoversikten er blitt betraktelig forbedret i forbindelse med databearbeidet forut for boka «Sjeldne Fugler i Norge», og antall funn er oppjustert med 3 i forhold til Høyland *et al.* (2001). Ny art for Oslo, Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. 1999 blir med sine 25 individer et foreløpig toppår i Norge, rekordforekomsten er oppsummert av Myklebust (1999). Som en kuriositet kan nevnes at fuglen som oppholdt seg i Bombehagen, Utsira 18.-20.10.1999 til slutt ble drept av en kjøttmeis! Fuglen på Ona i Møre og Romsdal 27.-28.9.1999 er den tidligste som er registrert, fra før var en fugl på Mølen, Vestfold 30.9.1976 den tidligste observasjonen (Michaelsen 1979). I Sverige ble det notert 90 ind. i 1999, nest høyeste årssum etter rekordåret 1996 med 280 funn (Tyrberg 2000). 2000 blir såvidt slått av 1982 (16 individer) og tangerer med sine 15 individer den tredje høyeste årssummen fra 1989 (Jensen & Mjøs 1998). Fuglen som ble ringmerket på Turøy, Hordaland 11.11. 2000 er det seineste funnet i Norge, da 7.11 på Utsira i 1995 og Karmøy i 1999 var tidlige ekstremstid.

Elvesanger *Locustella fluviatilis* Fiskumvannet, Øvre Eiker, Buskerud 21.6.1999. Foto: Tom Schandy.

Rødstrupesanger *Sylvia cantillans* hann på Utsira, Rogaland 25.4.1999. Sammenlignet med hannen fra Revtangen i mai 2000 har denne fuglen en mørkere og mer mursteinsrød farge i brystet, rødfargen er begrenset til brystet og flankene er gråhvite, skjeggstripen er breiere og oversiden reinere grå med et svakt sølvaktig anstrøk. Med stor sannsynlighet tilhører denne fuglen den østlige underarten *albistriata*. Foto: Jan Kåre Ness.

Norges første rødstrupesanger *Sylvia cantillans* som med sikkerhet kan henføres til nominatunderarten *cantillans* ble ringmerket Reviangen Ornitologiske Stasjon, Klepp, Rogaland 16.5.2000. Undersiden har et tydelig oransje anstrøk, fargen går langt ned i brystet og på flankene og den hvite skjeggstripen er smal. Oversiden er mørk grå med svakt brunt anstrøk. Foto: Morten Kersbergen.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* Utsira, Rogaland 2.10.1999. Arten er enkel å bestemme, og har vist en økende men svært variabel forekomst utover 90-tallet. F.o.m. 2001 skal den ikke lenger rapporteres til NSKF. Foto: Halvor Sørhuus.

Fuglekongesanger ble første gang påvist i Norge på Revtangen Ornitologiske Stasjon i 1963, da enkeltindivider ble fanget 15.10 og 26.10 (Bernhoft-Osa 1965). Også de tre neste funnene stammer fra Rogaland, fra Revtangen OS i oktober 1964, Sokndal i oktober 1967 og igjen på Revtangen OS i oktober 1971. Høsten 1974 opptrådte fuglekongesangeren for første gang invasionsartet i Norge, 10 fugler ble ringmerket/observert i oktober, hvorav 7 på Store Færder, Vestfold, 1 på Akerøya, Østfold og 2 på Utsira, Rogaland. Fram t.o.m. 2000 er arten påtruffet 124 ganger i Norge, Rogaland topper suverent med 72 funn, deretter følger Vestfold med 17 og Vest-Agder med 11 (fig. 1). Samtlige individer er påtruffet innenfor perioden 27.9-11.11. Funntoppen inntreffer i midten av oktober (fig. 2). Arten utgår fra NSKF-listen etter 2000, og fugler observert etter 31.12.2000 skal heretter behandles av de respektive LRSK. Funn fra 2000 eller tidligere skal fremdeles sendes NSKF.

Blekbrynsanger *Phylloscopus humei* (1/2 - 2 og 5)

- 1999 ROGALAND: 1K+ Røvær, Haugesund 20.-21.10* (F) (*J.K.Ness, *B.O.Høyland, M. Eggen, S.Folkedal, F.M.Jacobsen, J.P. Leidland). 1K+ ringm. Blikshavn, Karmøy 7.11* (F) (*A.Kvinnensland, J.K.Ness).
 VESTFOLD: 1K+ Sandøya, Tjøme 28.-29.10 (A.T.Hangård, T.Nielsen m.fl.). 1K+ Mølen, Larvik 11.-21.11* (V). (*G.B. Gade, *P.Gylsseth, *B.Kjellemyr, A.Gullberg, G.Klaveness m.fl.).
 ROGALAND: 1K+ Nærland, Hå 5.-6.11* (V) (*G.Kristensen, *E.Mjaaland, K.R. Mjølssnes, C.Tiller m.fl.).
 HORDALAND: 1K+ ringm. Turøy, Fjell 27.10 (*A.T.Mjøs, J.Erck, T.Lislevand, T. Walther, F.Falkenberg m.fl.).
 NORDLAND: 1K+ Spildra, Meløy 29.10-1.11, ringm. 1.11* (F) (M.Fagerli).

(Sentral-Asia fra Altai til NV-Himalaya: overvintrer hovedsakelig i Iran, Pakistan, Himalaya, India og Bangladesh). Blekbrynsanger var kun registrert en gang tidligere i Norge, to ind. ved Orrevatnet, Klepp, Rogaland 6.11.1984 (Bentz 1986). To funn i 1999 var tydeligvis bare opptakten, rekordforekomsten i 2000 er et resultat av den kraftigste invasjonen som hittil er registrert til Vest-Europa. 2000 var rekordår også i Finland der 5 ind ble registrert (Luoto *et al.* 2001) og i Sverige der 7 ind. ble observert i perioden 12.10-1.11 (Cederroth 2001). To individer var i Danmark 15.-17.10.2000 (Nielsen & Thorup 2001), rekordforekomst ble også notert i Storbritannia med 9 godkjente funn i perioden 7.11-9.12 (Rogers *et al.* 2001). Interessant å merke seg at toppen i fore-

komsten er forskjøvet ca. 10 dager fra Sverige til Norge og ytterligere ca. 10 dager fra Norge til Storbritannia. Det norske 2. funnet fra Røvær i oktober 1999 er nærmere omtalt av Ness (2000). Alle «gulbrynsangere» som dukker opp fra rundt 10.oktober og utover er verdt en grundig sjekk. For gode tips om identifikasjon kan anbefales Christensen & Bunch (1996) og Madge (1997). Blekbrynsanger vil ofte avsløre seg på lydtyrtingene, som er variable men alltid kortere og lavere på skalaen enn gulbrynsanger — for en grundig diskusjon rundt dette se Luijendijk (2001).

Viersanger *Phylloscopus schwarzi* (5 - 2 og 2)

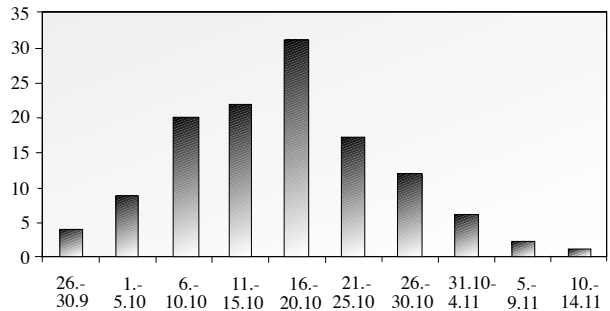
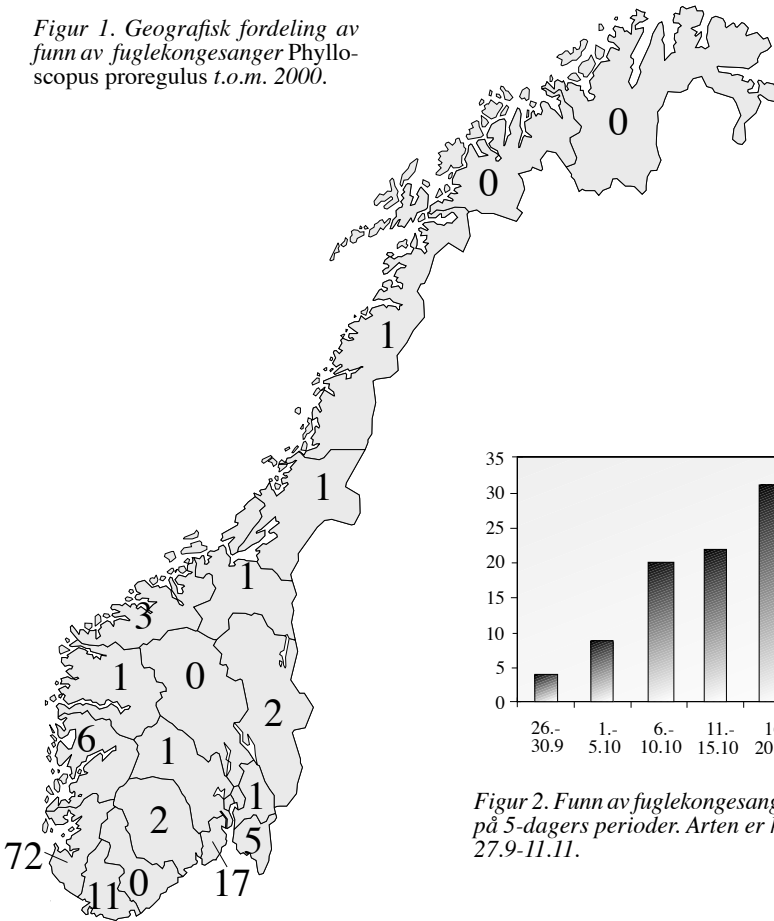
- 1999 ROGALAND: 1K+ Hegrestad, Eigersund 2.10* (F) (*I.Sleveland, J.Grønning, G.B. Krone). 1K ringm. Merkeskogen, Utsira 7.10* (F,V) (*J.L.Hals, T.Andersen, M. Vang m.fl.).
 2000 VEST-AGDER: 1K ringm. Slevdalsvannet, Farsund 5.10* (F) (*N.H.Lorentzen, A. Johnsen, R.Jåbekk, Ø.B.Nilsen).
 ROGALAND: 1K+ ringm. Eigerøy, Eigersund 4.10 (*J.T.Rødland, R.Kvassheim, P. W.Larsen, J.P.Leidland, I.Sleveland).

(Sentral- og Øst-Asia; overvintrer i Sørøst-Asia). Funntotalen er nesten doblet på to år. I Storbritannia var det rekordforekomster med 22 ind. i 1999 og 30 i 2000, med rene masseforekomster av 11 fugler på Scillyøyene i 1999 og 8 fugler på Spurn i East Yorkshire 30.9-1.10.2000 (Rogers *et al.* 2001). I Norden var 1999 det beste året, med hele 7 funn i Finland (Lindroos & Luoto 2000), 6 funn i Sverige (Cederroth 2000) og 2 funn i Danmark (Thorup & Nielsen 2000). Ny art for Vest-Agder.

Brunnsanger *Phylloscopus fuscatus* (9 - 5 og 1)

- 1999 VEST-AGDER: 1K ringm. Lista fyr, Farsund 17.10* (F) (*J.E.Røer, L.Cunningham, A.Johnsen, N.H.Lorentzen, C.Schönbächler).
 ROGALAND: 1K+ Herberg, Utsira 7.-8.10 (*V.Bunes, J.L.Hals, B.Nyberg).
 HORDALAND: 1K ringm. Turøy, Fjell 6.10* (F) (F.Falkenberg, M.Fredriksen, A.T.Mjøs). 1K ringm. Turøy, Fjell 17.-20.10* (F) (*A.T.Mjøs, *M.Grimstad, *T. Lislevand, F.Falkenberg, M.Fredriksen m.fl.). 1K+ Hellesøy, Øygarden 22.-25.10 (*M.Fredriksen, *T.Hansen, E.Chapman, T.Lislevand, O.Osaland).
 2000 ROGALAND: 1K ringm. Hodne, Klepp 14.11* (F) (*F.Kræmer, *E.Mjaaland, M. Eggen, K.Gudmestad, M.Kersbergen).

Figur 1. Geografisk fordeling av funn av fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* t.o.m. 2000.

Figur 2. Funn av fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus* fordelt på 5-dagers perioder. Arten er kun påtruffet om høsten i perioden 27.9-11.11.

(Sentral- og Nordøst- til Sør-Asia; overvintrer i Nord-India og Sørøst-Asia). Hele fem funn i 1999 vitner om at Norge fikk sin del av en mindre invasjon. Dessverre er innrapporteringen fra Norge ufullstendig. Tre fugler på kysten av nordre del av Hordaland er verdt å merke seg. 14 funn ble gjort i Storbritannia i 1999, der hovedmengden ankom noe seinere enn viersangerne (Rogers *et al.* 2000). Funnmengden i Finland (5) og Sverige (3) i 1999 var mer normal, ingen funn ble gjort i Danmark (Lind-roos & Luoto 2000, Cederroth 2000).

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Individer som viser karakterer til underarten *tristis* (2 - 1 og 0)

1999 HORDALAND: 1K+ ringm. Turøy, Fjell 20.10* (F) (F.Falkenberg, A.T.Mjøs).

(Sentral-Asia, Nord-India og Bangladesh). Funn-totalen viste kun de få funnene som er godkjent etter at arten ble tatt inn på NSKF-lista tidlig på 1990-tallet. Trolig finnes de første norske funnene i museumssamlinger, noe komiteen foreløpig ikke har hatt kapasitet til å undersøke nærmere. Antall godkjente funn reflekterer dessverre at mange norske ringmerkere ikke gjør en god nok jobb med disse fuglene i felten, noe som både gir seg utslag i få rapporter og ufullstendige beskrivelser. Innsendte saker må inneholde en nøyaktig beskrivelse av farger på nebb, bein, hele fjærdrakten og vingeformel/vingelengde. Fargene på oversiden, i særdeleshet hvor høyt opp på overgump/nedre del av ryggen det er mulig å se et grønnskjær, er en karakter som må beskrives. Saks-papirene bør ledsages av gode bilder tatt ovenfra for å vise gradforskjeller av fargetoning på oversiden, samt bilder fra siden og av vingeformel.

Viersanger *Phylloscopus schwarzi* Slevdalsvannet, Farsund, Vest-Agder 5.10.2000 (venstre bilde) og brunsanger *Phylloscopus fuscatus* Lista fyr, Farsund, Vest-Agder 17.10.1999. De prinsipielle forskjellene mellom viersanger og brunsanger blir godt illustrert av disse klassiske fuglene fra Lista. Viersangeren er en kraftigere fugl med større hode og kraftigere og buttere nebb. Den viktigste draktdetaljen å fokusere på er øyebrynstreken: hos viersanger er den varmt brunorange foran øyet og hvitere bak, omvendt hos brunsanger. De undre haledekkerne er vanligvis kraftigere brunorange hos viersanger enn hos brunsanger. Foto: Nils Helge Lorentzen.

Gransanger *Phylloscopus collybita* av underarten *tristis* Turøy, Fjell, Hordaland 20.10.1999. Isse, nakke og øvre del av ryggen mangler grønt, nebbet er nesten ensfarget svart og beina er svartaktige. Øyebrynstripen er beigevit, ofte mer markert enn hos *collybita* og *abietinus* og mangler spor av gult. Foto: Frode Falkenberg.

Identifikasjon av blekbrynsanger

Blekbrynsanger Phylloscopus humei Turøy, Fjell, Hordaland 27.10.2000 (venstre bilde) og gulbrynsanger Phylloscopus inornatus Turøy 11.10.2000. Begge fotos: Frode Falkenberg.

Blekbrynsangeren ser ved første øyekast ut som en blass utgave av gulbrynsanger. Hode og nakke er gråere enn hos gulbrynsanger, og det fremkommer ofte en tydelig kontrast mellom grålig nakke og grønnere rygg. Øyenbrynstripen mangler gult, og er mer beigevit til gråhvit, ofte mer diffus foran øyet. Øredekkfjærene er tydeligere melért hos gulbrynsanger enn hos blekbrynsanger. Nebbet er i snitt kortere med buttere spiss hos blekbrynsanger, og har mindre gult ved basis.

Blekbrynsangeren har lysere grå grunnfarge på vingefjærene sammenlignet med gulbrynsangerens svartaktige fjærfyll. Legg særlig merke til dette på tertiarene og raden av store armdekkfjær. Dette gjør at kontrasten mot de lyse bremmene på disse fjærene blir noe mer utvisket hos blekbrynsanger, og vingen fremstår som mindre kontrastrik enn hos

gulbrynsanger. De lyse bremmene på mellomdekkerne ser noe «skitnere» ut på blekbrynsanger, og mellomdekkerbåndet er kortere og mindre tydelig. Noen individer har hvitere mellomdekkerbånd enn andre.

En meget viktig karakter er lyden. Blekbrynsangeren er mer variabel i lydytringene enn gulbrynsangeren, men lokkelyden er alltid kortere og ligger lavere på skalaen enn det som er tilfelle hos gulbrynsanger. Blekbrynsangeren har ofte en tostavet "tswee-up" eller "ch-weee", med trykk på første stavelse og tydelig dropp i tonehøyde på andre stavelsen, denne lyden ble hørt fra Turøy-fuglen og ble opplevd som svært forskjellig fra gulbrynsanger. Den andre hovedtypen av lokkelyd er enstavet og minner mye om gransanger *Phylloscopus abietinus*.

Rødtoppfuglekonge *Regulus ignicapillus*

(46 - 1 og 0)

1999 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Nesheimbekken, Farsund 28.3 (T.B. Vestøl).

(Europa, Midtøsten, Nord-Afrika; overvintrer i Sør- og Vest-Europa samt Nordvest-Afrika). Ny ekstremumstid om våren, fra før foreligger kun to marsfunn fra hhv Mølen, Larvik, Vestfold 30.3.1994 og Ullerøy, Farsund, Vest-Agder 31.3.1983.

Skjeggmeis *Panurus biarmicus* (84/577 tom. 1994)

1993 ØSTFOLD: 3 ind. 6.3 og 1 ind. 14.3 i siv-område vest av fyllinga, Øra, Fredrikstad. 18 ind. 3.4, 21 ind. 9.4* (F) og 4 ind. 12.4 Hestholmen, Øra, Fredrikstad (P.-A. Johansen). Regnes som to nye funn av hhv 3 og 21 ind, i tillegg til 1 ind. Ørakanalen 10.2, 6.3 og 10.5 (Gustad 1995).

(Spredt i Europa nord til Sør-Norge, Sentral-Asia). Flokken som ble observert 3. og 9.4 var involvert i karakteristisk «høytflyging», en atferd som normalt er assosiert med spredningsfasen på høsten. Dette inntreffer imidlertid også noen ganger om våren, og dersom det involverer hele flokker er denne atferden da antatt å være et forspill til returtrekk til hekkeområdene (Cramp *et al.* 1993). Dermed er summen for 1993 kommet opp i 44 funn av totalt 261 ind. Kun funn som er gjort før 31.12.1994 skal fremdeles behandles av NSKF.

Pungmeis *Remiz pendulinus* (5/7 - 0 og 1)

2000 ROGALAND: 2K+ ♂ Søylandsvatnet, Hå 30.4-3.5* (F) (*G.Kristensen m.fl.).

(Europa nord til Danmark og Sverige og videre i et bredt belte øst til Kina). Vi må helt tilbake til 1991 for å finne forrige funn, da arten hekket i Slevdalsvannet, Farsund, Vest-Agder der en ad. og 2 juv. ble ringmerket i juli (Bosy & Clarke 1993).

Rosensvarler *Lanius minor* (16 - 0 og 2)

2000 ØSTFOLD: 2K+ Ovenbukta, Kurefjorden, Rygge 4.6* (V) (*T.A.Andersen m.fl.). ROGALAND: 2K+ Mjåsund bro, Tysvær 29.7* (V) (*G.Gundersen, A.Johnsen, K. R.Mjølssnes m.fl.).

(Øst- og Sør-Europa, vestlige Asia; overvintrer i Sør-Afrika). Det andre funnet i Østfold og det fjerde i Rogaland. Tidsmessig typiske funn. I Sverige ble det observert seks fugler i 2000, hvorav 3 i perioden 21.5-25.6 (Tyrberg 2001).

Rosenstær *Sturnus roseus* (80/85 - 4 og 11/12)

1999 HORDALAND: 1K Møkster, Austevoll 2. 10 (F.Falkenberg, L.E.Johannessen, T. Lislevand).

SØR-TRØNDELAG: 1K Sula, Frøya 9.10 (G.Rudolfsen).

NORDLAND: 1K Røstlandet, Røst 15.10 (M.Eggen).

FINNMARK: 2K+ Kariel, Vadsø ultimo juli-14.8* (F) (*G.Dahlberg, *H.Heggland, A.Dyresen, K.-S.Horn, K.Myrmo).

2000 ØSTFOLD: 2K+ ♂ Akerøya, Hvaler 1.6 (J.R. Asbjørnsen, H.Mørken, M.Petterson m.fl.). AUST-AGDER: 2K+ og 1K Hornnes kirke, Evje og Hornnes, 26.8* (F). Den voksne fuglen ble observert til 30.8 (*H.V.Løkken, L.Breistøl, K.A.Johansson m.fl.).

VEST-AGDER: 1K Kviljo, Farsund 3.11* (F) (N.H.Lorentzen, A.Johnsen). 1K Vansse, Farsund 4.11* (F) (*J.Thollefsen, S. Efteland, L.Gabrielsen). 1K Lista fyr-Gunnarsmyra, Farsund 10.11 (*G.Gundersen, T.W.Andersen, M.Eggen, N.H.Lorentzen, F.Næss, M.L.Pedersen).

ROGALAND: 1K Reve kai, Klepp 15.12* (F) (*M.Kersbergen, P.T.Haar, F.Kræmer, Ø.Slyk, C.Tiller).

HORDALAND: 2K+ Fedje 29.9-1.10* (F) (*J.E.Berglihn, *T.Vestøl, E.Frantzen). 1K Herdla, Askøy 7.10* (F) (K.E.Solheim) og 25.10 (D.Gjerde).

SØR-TRØNDELAG: 1K Gjæsingen, Frøya 23.9-19.10 (*D.O.Bollingmo, T.Bollingmo, M.Vang m.fl.).

NORDLAND: 2K+ ♂ Stø, Øksnes 5.8* (F) (R.Kasche).

FINNMARK: 2K+ (♀ el. 2K ♂) Kramvik, Vardø 2.-3.7* (F,V) (*V.Bunes, *S.Folke-dal, B.I.Kjellemyr m.fl.).

(Sørøst-Europa, Sørvest-Asia; overvintrer fra India sør til Sri Lanka). 2000 står frem som et foreløpig rekordår, fra før var 9 ind. i 1995 den beste årstotalen (Jensen & Mjøs 1998). 8 funn ble gjort i Sverige i 2000 (Cederroth 2001). Storbritannia opplevde en forekomst godt over gjennomsnittet med 37 funn, hvorav minst 20 adulte og 2K-fugler som del av en midtsommerinvasjon som var lite merkbar i Norden (Rogers *et al.* 2001). Fuglen på Reve kai 15.12.2000 er ny ekstremumstid og det første fra en vintermåned, fra før forelå et funn fra Tromsø 23.11.1984 som det seineste.

Gulirisk *Serinus serinus* (25/28 - 2 og 1)

1999 VEST-AGDER: 1K+ Lista fyr, Farsund 5.9 (*G.Gundersen, T.W.Andersen, V.Bunes,

M.Eggen m.fl.).
 ROGALAND: 1K+ Orreosen, Klepp 10.9
 (M.Kersbergen).
 2000 VEST-AGDER: 2K+ ♂ Lista fyr, Farsund
 13.5 (G.Gundersen m.fl.).

(Kontinentale Europa, Tyrkia og Nordvest-Afrika).

Gråsisik *Carduelis flammea*

Individer som viste karakterer til den vestlige underarten *rostrata* (3 - 0 og 0)

1997 HORDALAND: 1K ♂ ringmerket Turøy, Fjell 19.-24.9* (F) (F.Falkenberg, T.Lislevand, A.T.Mjøs, K.E.Solheim).

(Grønland og Island). I perioden 15.-20.9.1997 var det en eksepsjonelt god forekomst av *rostrata* på Fair Isle, Shetland, og det er naturlig å trekke paralleller mellom dette innsiget til Shetland og fuglen som ble ringmerket på Turøy. Fra før foreligger funn fra Utsira 2.10.1936 og Laukvik, Vågan, Nordland 23.3.1992. For identifikasjon se bl.a. Riddington & Votier (1997).

Polarsisik *Carduelis hornemanni*

Individer som viste karakterer til nominatunderarten *hornemanni* (4/5 - 2 og 0)

1999 MØRE OG ROMSDAL: 1K ringmerket Ona, Sandøy 28.-29.9* (F) (*K.Schølberg, C.Kamsvåg, J.R.Gustad, P.Gylseth). 1K ringmerket Ona, Sandøy 5.-6.10* (F) (J.R.Gustad, P.Gylseth, T.Hansen, C.Kamsvåg, H.Olsvik).

(Grønland) En *hornemanni* ofte vil se påfallende stor ut i felt, og store lyse polarsisiker relativt tidlig på høsten er en klar indikasjon på et vestlig opphav. Det er likevel en stor fordel å få fanget inn fuglene slik at man kan ta de nødvendige biometriske mål før man foretar en sikker identifikasjon. Første sikre funn i Norge utenfor Rogaland.

Gråhodespurv *Emberiza spodocephala* (0 - 1 og 0)

1999 SØR-TRØNDELAGE: 1K ♂ ringm. Titran, Frøya 2.10* (F) (*K.Aa.Solbakken, *B.E.Solbakken, *B.H.Aamodt, M.Myklebust, H.E.Ring, P.I.Værnesbranden).

(Sør- og Sørøst-Sibir, Kina, Japan). Første funn i Norge, og det 7. i Vest-Palearktis. Ytterligere ett funn ble gjort i Northumberland på den engelske øst-kysten 23.10.1999 (Steele 1999). Titranfunnet og en grundig omtale av artens vandringer og forekomst i Vest-Palearktis er omtalt av Solbakken

& Myklebust (2000). I Norden er gråhodespurven tidligere kun påvist i Finland (♂ Dragsfjärd 2.11.1981).

Hvithodespurv *Emberiza leucocephalos* (10 - 0 og 1)

2000 VEST-AGDER: 1K ♂ ringm. Lista fyr, Farsund 18.11* (F) (*N.H.Lorentzen, G.Gundersen, A.Johnsen, Ø.B.Nilsen m.fl.). Gjenoppdaget Nordhassel, Farsund 27.-28.12 (*T.A.Olsen m.fl.).

(Uralfjellene og østover gjennom Sibir til Kina; overvintrer i Sentral- og Øst-Asia; de seinere år påvist som årvisst overvintrer i lite antall vest til Italia og Frankrike). Arten forblir en stor sjeldenhet, og verken Storbritannia, Sverige eller Danmark hadde funn høsten 2000.

Sibirspurv *Emberiza aureola* (30/36 - 2 og 1)

1999 ROGALAND: 1K/♀ Røvær, Haugesund 25.9 (J.K.Ness).

HORDALAND: 1K/♀ Turøy, Fjell 21.9 (F. Falkenberg, M.Hage, L.E.Johannessen).

2000 ROGALAND: 2K+ ♀ Syre, Karmøy 28.-29.9* (V) (*F.Steinkjellå, V.Bunes, O.K.Bjørnstad).

(Nordøst-Europa gjennom Nord-Asia; overvintrer i India og Sørøst-Asia). Typiske funn mht. dato og lokalitet. Identifikasjon av ungfugler og hunner av sibirspurv er diskutert av bl.a. Harrop (1993), se også Peltomäki & Jantunen (2000).

Svarthodespurv *Emberiza melanocephala*

(15 - 0 og 1)

2000 HORDALAND: 2K+ ♂ Gåsland, Bømlø 16.9* (F) (*L.Økland, O.Hallaråker, T.H.Heggland, K.Katla m.fl.).

(Sør-Europa vest til Italia, Tyrkia og øst til Kaspiske hav). Første funn siden 1996, da en hann var på Runde i Møre og Romsdal i juni-juli (Høyland *et al.* 2000). Første funn i Hordaland.

Kornspurv *Miliaria calandra* (26/28 - 2 og 1)

1999 VEST-AGDER: 2K+ Jåbekk, Mandal 18.-21.4* (F) (*I.Flesjå, R.Jåbekk, O.Aa.Bratt-fjord m.fl.).

SØR-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ sy. Gaulosen, Melhus 22.5 (*H.E.Ring, B.Fuldseth, K.Hellandsjø, M.Venås m.fl.).

2000 TELEMARK: 2K+ Jomfruland, Kragerø 27.4 (S.Edvardsen, T.Sommer).

Pungmeis *Remiz pendulinus* Søylandsvatnet, Hå, Rogaland 30.4-3.5.2000. Foto: Morten Kersbergen.

Rosenstær *Sturnus roseus* 1K Reve kai, Klepp, Rogaland 15.12.2000. Første vinterfunn av arten i Norge, og denne overgangsdrakten til 1.vinter er heller ikke dokumentert hos oss tidligere. Legg merke til at alle de store armdekkerne, de to øverste tertiærene samt skulderdekkerne er mytt til adult type. Foto: Morten Kersbergen.

Landets første gråhodospurv *Emberiza spodocephala* var en ungfugl som ble innfanget på Titran, Frøya, Sør-Trøndelag 2.10.1999. Innslaget av grå fjær på issen viser at fuglen er en hann. Legg også merke til det tofargede nebbet. Foto: Kjetil Aa.Solbakken.

Gråsisik Carduelis flammea av underarten rostrata Turøy, Fjell, Hordaland 22.9.1997. Denne underarten har mange draktmessige fellestrekk med cabaret, men har flammea-like vingebånd. En rostrata vil ofte skille seg ut på størrelsen, vingelengden på denne unge hannen var 82 mm. Legg også merke til kraftig nebb med svakt konveks nebbrygg. Foto: Frode Falkenberg.

Polarsisik Carduelis hornemanni av underarten hornemanni Ona, Sandøy, Møre & Romsdal 5.10.1999. Vestlige polarsisiker er hvitere og har mindre varmt anstrøk i ansikt og på oversiden, hvite bremmer på tertiærer og vingedekkerer er breiere og strekingen på undersiden er mindre markert. Størrelsen er også et avgjørende kriterium, denne fuglen har en vinge på 84 mm. Foto: Per Gylseth.

Hvithodespurv Emberiza leucocephalos Lista fyr, Farsund, Vest-Agder 18.11. 2000. En essensiell karakter med tanke på å utelukke hybrider med innblanding av arvestoffer fra gulspurv E. citrinella er fargen på håndsvingfjærenes utfan. På Lista-fuglen er disse rent hvite. Begge foto: Nils Helge Lorentzen.

(Vestlige Eurasia nord til Sør-Sverige og Danmark, Nord-Afrika). Funnene i Telemark og Vest-Agder er typiske både med tanke på dato og lokalitet, mens fuglen som satt og sang i Gaulosen er den nordligste i Norge noen gang og første registrering i Trøndelag.

Funn i kategori C

Arter som i utgangspunktet enten er forvillet eller satt ut, men som i dag reproducerer i vill tilstand i Europa og opprettholder frittlevende bestander uten behov for supplerende utsetninger.

Records in category C (Released or escaped species which have established a self-supporting breeding population in their own country; including birds coming from a category C population of another country (with the species not breeding in their own country)).

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis* (31/40 - 3/5 og 2)

- 1999 NORD-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Hammervatnet, Levanger 21.5 og en rekke ganger utover sommeren (I.Hafstad, S.Moe, E.Moen, T.Sørhuus m.fl.). 2K+ ♂ Ausa, Leksdalsvatnet, Verdal 25.5 - 1.7* (V) (*K. Hellandsjø, T.Sørhuus m.fl.). 2K+ ♂ Klingsundet, Steinkjer 10.9 (P.I.Værnesbranden).
NORDLAND: 2 ♂♂ + 1 ♀ Skulbruvatnet, Vestvågøy 9.-23.5* (F) (*H.Hovland, G. Rise, H.Våge m.fl.). 2K+ ♂ Hestvatnet, Vega 28.6* (F) (A.Belfrage, E.Belfrage).
- 2000 ROGALAND: 2K+ ♂ Horpestadvatnet, Klepp 3.5 (*M.Eggen, M.Kersbergen).
NORDLAND: 2K+ ♂ Klevatnet, Andøy 24.-27.5* (F) (*E.Bergersen, J.Bakken).

(Nord- og Sør-Amerika, med en betydelig frittlevende bestand i England). Hannen fra Leksdalsvatnet i 1999 ble aldri sett samtidig med fuglen fra Hammervatnet. Samme hannen antas derfor å være årsak til samtlige funn i Nord-Trøndelag i 1999, inkludert det i Steinkjer.

Funn i kategori D

Funn av arter hvor det er vanskelig eller umulig å bedømme om fuglen er en rømling eller har nådd landet ved egen hjelp fra naturlige utbredelses-

områder; det ene kan være like sannsynlig som det andre.

Records in category D. Every species unless it is almost certainly a genuine vagrant (in which case it enters Cat. A), or almost certainly an escape from captivity (Cat. E).

Flamingo *Phoenicopterus ruber* (13 - 1 og 0)

Individer som viste karakterer til underarten *roseus* (3 - 1 og 0)

- 1999 VEST-AGDER: 2K+ Søgne 26.12, Østre Hauge, Farsund 27.12, Nordhasselbukta, Farsund 28.12 og Nesheim, Borshavn, Nordhassel og Slevdalsvann, Farsund 31.12* (F) (V.Bunes, G.Gundersen, N.H. Lorentzen, R.Jåbekk, K.Olsen, T.A.Olsen, J.E.Røer m.fl.).
- 2000 VEST-AGDER: Hassel og Tjørvemarka, Farsund 1.1-11.1* (F,D), funnet død siste dato (G.Gundersen, T.A.Olsen m.fl.). Samme som i desember 1999. Restene av fuglen oppbevares på Agder Naturmuseum.

(Sør-Europa).

Kanadagås *Branta canadensis*

Individer som viste karakterer til underarten *hutchinsii* (0 - 0 og 1)

- 2000 ROGALAND: 2 1K+ Nordre Skeisvatn, Haugesund 3.12* (F) (*J.K.Ness, O.K. Bjørnstad, F.M.Jacobsen, K.E. Solheim).

(Nord-Amerika). *Hutchinsii* er en av de underartene av kanadagås som har potensiale til å ta turen fra Nord-Amerika til Vest-Europa på egen hånd eller sammen med andre gjess vestfra som overvintrer i Europa. Fuglene i Skeisvatn var imidlertid så tamme at en opprinnelse i fangenskap må vurderes som en mulighet. For tips om underartsbestemming av kanadagås se Steele & Scott (1997) og Batty & Lowe (2001).

Hjelmfiskand *Lophodytes cucullatus* (3 - 1/2 og 1)

- 1999 NORDLAND: 2 ♂♂ (2K) Tjøtta, Alstahaug 22.5-2.6* (F) (P.Shimmings, K.A.Meyer, L.Hatten m.fl.).
- 2000 ØSTFOLD: 3K+ ♂ Kurefjorden, Rygge 18. 4 (*P.-A.Johansen, R.Botnermyr, Å.S. Fredriksen, M.Nilsen).

(Nord-Amerika). To unge hanner i Nordland på våren er jo funnomstendigheter som kan virke

spennende med tanke på mulig spontant opphav. Beskrivelsen oppgir imidlertid at fuglene ble sett på avstander ned til 5 meter, noe som ikke taler for spontanitetsteorien.

Brunhodespurv *Emberiza bruniceps* (12 - 1 og 0)
1999 NORD-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Kolvereid,
Nærøy 1.-4.7 (F.Kutschera, V.Kutschera).

(Sentral-Asia, vest til Kaspiske hav; overvintrer i India). Arten er en vanlig burfugl, og dukker ofte opp midtsommers noe seinere enn man skulle forvente ved forlenget vårtrekk. De aller fleste funn i Vest-Europa betraktes som rømte burfugler.

Funn i kategori E

Funn av arter/individer som regnes som rømlinger. I praksis vil dette si arter som ikke har noe etablert funnmønster i Europa, men er vanlige burfugler eller individer som viser tegn på å komme fra fangenskap (skader i fjærdrakten o.l.).

Records in category E (Escapes from captivity)

Rosenpelikan *Pelecanus rufescens* (1 - 0 og 0)
1998 HEDMARK: 2K+ Lutnes, Trysil 20.4* (F).
(G.Myrvold, V.Vestgård).

(Afrika). Første funnet i Norge, men fuglen antas å ha en opprinnelse i fangenskap. Sjansene for at pelikaner i NV-Europa er av spontan opprinnelse, er generelt regnet som små, særlig for rosenpelikan og krøllpelikan *Pelecanus crispus* (Zwaaneveld & Ebels 1994). Rosenpelikan har til tider opptrådt såpass regelmessig og i såpass store antall i Sør-Europa at man har argumentert for spontane «invasjoner». Imidlertid har det kommet for en dag at arten ble mer eller mindre legalt importert i betydelige mengder til italienske dyreparker i hvert fall på 80-tallet. De ble «samlet inn» som unger i afrikanske kolonier og omsatt for en relativt billig penge, mange ble ikke vingeklippet og et betydelig antall (flere titalls som et minimum) stakk av fra forskjellige dyreparker (Tout 1993).

Kaneland *Anas cyanoptera* (0 - 0 og 1)
2000 SØR-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Holtvatna,
Midtre Gauldal 29.4-1.5* (F.V) (*Ø.Solberg, T.Gimnes, J.E.Larsen, M.Myklebust, J.Sandvik, K.Aa.Solbakken m.fl.).

(Vestlige Nord-Amerika). Minst en kaneland var på farten også i Sverige våren 2000, hanner ble observert i Karlskrona, Blekinge 2.-3.5 og ved Mörbylånga, Öland 12.5-6.6 (Cederroth 2001). Kan det være samme fuglen? Det er langt fra Trøndelag til Blekinge, men det er trolig fullt mulig for en gressand å tilbakelegge den avstanden på et døgn.

Gulfasan *Chrysolophus pictus* (0 - 1 og 0)
1999 SØR-TRØNDELAG: 1K+ ♀ Heimdal,
Trondheim 31.10 (E.Sæter).

(Asia). Arten forekommer relativt vanlig blant hønssefugloppdrettere, og funnet er trolig et resultat av en lokal utsetting/rømming.

Karminfink *Carpodacus roseus* (1 - 0 og 1)
2000 ROGALAND: 3K+ ♂ Utsira 12.-13.5* (F)
(*J.K.Ness, A.Grimsky, G.Mobakken).

(Øst-Sibir). Karminfink er sammen med langhalefink *Uragus sibiricus* og rosenfink *Carpodacus erythrinus* de vanligste rosenfinkartene å påtreffes i bur i Vest-Europa, og blir jevnlig importert f.eks. til Storbritannia der de ble omsatt for 35-50 pund tidlig på 90-tallet (Clement & Gantlett 1993, Knox 1995).

Hybrider

Hybrids

Hybrid brunnakke *Anas penelope* x **amerikablesand** *A. americana* (1 - 1 og 2)

1999 ROGALAND: 3K+ ♂ Orrevatnet, Klepp 4.4 (T.A.Andersen, M.Eggen, A.Johnsen m.fl.).

2000 HORDALAND: 3K+ ♂ Reppen, Voss 22.4 (*E.Chapman, I.Fredriksen, M.Fredriksen, E.Hansen, T.Hansen, G.Kjeilen, A.T.Mjøs).
NORDLAND: 2K+ ♂ Svarttjønna, Vefsn ultimo mai* (V) (M.Svarttjønnli).

Se Carey (1993) og Jiguet (1999) for eksempler på hvordan hybrider mellom brunnakke og amerikablesand kan se ut.

Hybrid brunnakke *Anas penelope* x **stokkand** *A. platyrhynchos* (1 - 0 og 1)

2000 ROGALAND: 2K+ ♂ Kolnes, Hafrsfjord, Sola 14.2-ut året* (F) (*M.Eggen, M.Kersbergen m.fl.).

Hybrid krikkand *Anas crecca* x **amerikakrikkand** *A. carolinensis* (0 - 0 og 1)
 2000 SØR-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Ler, Melhus 21.-25.5 (*M.Venås, B.E.Solbakken, K.Aa.Solbakken, E.Spets).

Første funn i Norge av en fugl som viste blandingskarakterer, men slike har vært dokumentert i litteraturen også tidligere (Palmer 1999).

Hybrid taffeland *Aythya ferina* x **toppand** *Aythya fuligula* (3 - 0 og 1)
 2000 SØR-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Laugen og Ånøya, Skaun 1.-17.5 (*E.Sæter, K.Aa.Solbakken, M.Myklebust m.fl.).

Hybrid ærfugl *Somateria mollissima* x **praktærfugl** *Somateria spectabilis* (2 - 0 og 1)
 1999 FINNMARK: 3K+ ♂ Skallelv, Vadsø 20.6* (F) (*J.Austevik, M.Eggen, K.R.Mjøsnes m.fl.).
 2000 FINNMARK: 3K+ ♂ Angsnes, Nesseby 18.3* (V) (H.Heggland).
 SVALBARD: 3K+ ♂ Hotellneset, Adventsfjorden/Isfjorden 2.6 (G.Bangjord, O.Frengen).

Fuglen fra Vadsø og Nesseby er regnet som trolig samme, og identisk med den adulte hannen fra disse lokalitetene i 1998 (Høyland *et al.* 2001).

Identifikasjon av andefuglhybrider har vært basert delvis på skjønn og delvis på identifikasjonslitteratur. I løpet av 2001 er det blitt publisert en serie artikler i det finske tidsskriftet *Alula*, som anbefales på det sterkeste for dem som ønsker å sette seg bedre inn i problemene (Randler 2001 a,b,c).

Hybrid hettemåke *Larus ridibundus* x **fiskemåke** *L. canus* (1 - 0 og 0)
 1998 MØRE OG ROMSDAL: 3K+ Øran vest, Åndalsnes, Rauma 26.-29.6* (F) (S.Stueflotten).

Dette er det første funnet av denne hybrididen i Norge.

Hybrid flaggspett *Dendrocopos major* x **hvitryggspett** *Dendrocopos leucotos* (6 - 2/3 og 0)
 1997 MØRE OG ROMSDAL: 2K+ ♀ Orrelia, Surnadal 4.5 - ut året* (F) (*F.Heggset, J. Heggset, I.Stenberg). 1K+ ♂ Almberg, Rindal 7.12 - ut året (*H.Kvitberg, I.Stenberg).

1998 MØRE OG ROMSDAL: 3K+ ♀ Orrelia, Surnadal januar-april (F.Heggset, J.Heggset, I.Stenberg). 2K+ ♂ Almberg, Rindal 1.1-31.1* (F) (*H.Kvitberg, I.Stenberg). Samme to fugler i 1998 som i 1997.

1999 SOGN OG FJORDANE: 2K+ ♀ Lerheim, Sogndal 8.5 (*A.T.Mjøs, O.Overvoll, K.Selseng, D.E.Stedje).
 SØR-TRØNDELAG: 3K+ ♂ Litlvatn, Jonsvatnet, Trondheim 15.2-9.7* (F). Fuglen var i par med en flaggspett ♀, og paret fikk frem minimum to unger (♂ + ♀)* (F) som ble sett sammen med hybridhannen i perioden 24.6-9.7. Etter dette ble ungene ikke sett, men paret ble sett jevnlig på lokaliteten fra 10.9 og ut året (G.Bangjord). Billedokumentasjonen viser at også avkommet har hybridkarakterer, dermed er det dokumentert at i det minste hannhybrider er fertile.

2000 SØR-TRØNDELAG: 4K+ ♂ jevnlig Litlvatn, Jonsvatnet, Trondheim januar-23.4 (G.Bangjord). Samme fugl som i 1998 og 1999.

Fuglen fra Jonsvatnet er en gjenganger første gang rapportert i 1998, og teller ikke som et nytt funn. Avkommet etter denne teller derimot som et nytt funn av to nye hybrider i summen for 1999.

Hybrid vintererle *Motacilla cinerea* x **linerle** *Motacilla alba* (1/? - 1/6 og 1)

1998 ROGALAND: Vintererle ♂ og linerle ♀ matet unger i reir Fotlandsfossen, Hælvla, Time 28. og 30.5. Paret ble sett sammen siste gang 16.6 uten at unger ble observert (O.Abelsnes, S.Efteland).

1999 ROGALAND: Trolig samme vintererle ♂ var til stede på samme lokalitet som i 1998 i perioden april-20.7, fikk frem to kull sammen med en linerle ♀ i perioden mai-juli. Det første kullet mislyktes på unge-stadiet og tre unger er oppbevart som sprit-materiale ved Zoologisk Museum i Bergen (journalnummer ZMUB 15596). Det andre kullet var vellykket med minst tre ut-fløyne unger. Hannen og to av de utfløyne ungene ble fanget og merket 20.7* (F) (*O.Abelsnes, I.Byrkjedal, S. Efteland, L. A.Svela, D.Torgersen). En av ungene ble observert ved lokaliteten til 5.10 og lignet en vintererle ♀.

2000 ROGALAND: Samme vintererle ♂ som over på plass på samme lokalitet 29.3. Reirbygging sammen med linerle ♀ 1.5. Minst en utfløyet unge matet av begge foreldrene 16.6.

Karminfink *Carpodacus roseus* Utsira, Rogaland 12.5.2000. Ingenting å si på fjærkvaliteten her, selv om fuglen utvilsomt har en fortid som burfugl. Foto: Jan Kåre Ness.

Hybrid stokkand *Anas platyrhynchos* x *brunna* *Anas penelope* Kolnes, Hafrsfjord, Sola, Rogaland 14.2.2000 og ut året. Foto: Morten Kersbergen.

Hybrid hvithodespurv *Emberiza leucocephalos* x *gulspurv* *E. citrinella* Hodne, Klepp, Rogaland 9.11.2000. Ingen tvil om at denne fuglen utseendemessig ligner mest på en hvithodespurv, men gulskjæret på utfan av svingfjærene avslører at det likevel finnes innblandet arvestoffer fra gulspurv. Foto: Martin Eggen.

Første funn i Norge av denne hybridkombinasjonen. Det er ingen tvil om at ungene viser intermedieære karakterer og er svært variable i utseendet, slik at vintererla virkelig er faren til i hvert fall noen av ungene. Funnene er nærmere omtalt av Abelsnes (2000).

Hybrid gråspurv *Passer domesticus* x **pilfink** *Passer montanus* (6 - 2 og 0)

- 1996 NORDLAND: 2K+ ♂ sy. Selvær, Træna 20.6 (T.Berge).
 1999 SØR-TRØNDELAGE: 2K+ Nidarø, Trondheim 2.2 (K.Aa.Solbakken).
 NORD-TRØNDELAGE: 2K+ ♂ Vinge, Stjørdal 15.4* (F) (B.Nyberg, T.R. Østerås).

Hybrid hvithodespurv *Emberiza leucocephalos* x **gulspurv** *E. citrinella* (1 - 0 og 1)

- 2000 ROGALAND: 1K ♂ ringm. Hodne, Klepp 9.11* (F) (M.Eggen).

Fuglen var definitivt mest lik en 1K hann hvithodespurv, men innblanding av genmateriale fra gulspurv ble synliggjort ved at utfan på håndsvingfjærene hadde et gult anstrøk. Disse skal være rent hvite på hvithodespurv.

Rettelser til Høyland et al. (2000)

Corrections

Sabinemåke *Larus sabini*

- 1996 NORDLAND: 1K Eggum, Vestvågøy 13.9 strykes fra funnoversikten. Funnet ble underkjent ved saksbehandlingen men feilaktig publisert som godkjent.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis*

- 1996 SØR-TRØNDELAGE: Siste observasjonsdato på den adulte fuglen fra Klæbu skal være 22.7, slik at korrekt funnperiode blir 30.5 - 22.7 (*M.Myklebust, B.Nyberg, T.R.Østerås m.fl.).

Henlagte saker

Shelved records

Ubestemt hvit hegrefugl *Ardeidae* sp.

- 2000 ROGALAND: Kvalvik, Utsira 18.5.

Sædgås *Anser fabalis*

- Individer som viste karakterer til underarten *rossicus*:
 1999 SØR-TRØNDELAGE: Storvatn, Agdenes 5.12.
 2000 TELEMARK: 2K+ Børsesjø, Skien 9.5.

Disse funnene er henlagt inntil videre, men vil bli tatt opp til samlet ny vurdering sammen med et antall andre saker som angår sædgås av den nordøstlige underarten *rossicus*. I den forbindelse ønsker NSKF å få inn beskrivelser på flest mulig av de observasjonene som er gjort av denne underarten, det er mye som mangler.

Hybrid brunnakke *Anas penelope* x **krikkand** *A.crecca*

- 1996 BUSKERUD: Steinsvika, Hole 23.5.

Ubestemt hybridand *Anas?* sp.

- 1997 ROGALAND: Kvasseheim, Hå «vinteren 97-98».
 1998 ROGALAND: Kvasseheim, Hå «vinteren 97-98 og 98-99».
 1999 ROGALAND: Kvasseheim, Hå «vinteren 98-99». Kvasseheim, Hå 27.2 (to ulike fugler).

Mulig islandsand *Bucephala* sp.

- 1999 JAN MAYEN: 2K+ F 21.5.

Ubestemt storfalk, trolig hybrid *Falco* sp.

- 2000 ROGALAND: 2K+ Sele, Klepp 17.-25.2. 2K+ Røvær, Haugesund 12.3.

Fuglen fra Sele var definitivt en falkonerfugl, med reimer og fargering. Feltidentifikasjon av hybrider er i praksis som regel umulig, bl.a. fordi det ofte dreier seg om 2.generasjonshybrider og tilbakekryssninger, og kun en DNA-test kan avsløre opphavet.

Ubestemt rikse *Rallidae* sp.

- 1999 NORD-TRØNDELAGE: Holden fjellgård, Snåsa 18.-20.7. Fuglen var mest sannsynlig en åkerrikse.

Alaskasnipe *Calidris melanotos* / **spissshalesnipe** *Calidris acuminata*

- 1999 JAN MAYEN: 1K Steingardtjørna 11.9.

Sabinemåke *Larus sabini*

- 1999 FINNMARK: Varangerfjorden 12.7.

Møller *Sylvia curruca*

- Individer som viste karakterer som peker mot østlige underarter:
 1999 HORDALAND: 1K+ Fedje 18.10.

Ukjent fugl *Fringillidae/Emberizidae* sp.

- 1995 TELEMARK: Stathelle, Bamble «seinhesten».

Ikke godkjente saker

List of records not accepted

Gråstrupedykker *Podiceps grisegena*

- 1973 TROMS: Hekking Koppangen, Lyngen.
1997 TROMS: Hekking Manndalsvatn, Kåfjord.

Gulnebblire *Calonectris diomedea*

- 1996 VESTFOLD: 2 ind. Mølen, Larvik 17.6.
1998 VEST-AGDER: Lista fyr, Farsund 8.8.
1999 HORDALAND: Skogsøy, Øygarden 17.8.
2000 TELEMARK: Jomfruland, Kragerø 15.9.
VEST-AGDER: Lindesnes fyr, Lindesnes 8.9.

Storlire *Puffinus gravis*

- 2000 ROGALAND: Urter, Karmøy 25.6.

Stork *Ciconia ciconia*

- 2000 SØR-TRØNDELAG: Over Orkla v. Gjølmesliene, Orkdal 4.7.

Sædgås *Anser fabalis*

- Individer som viste karakterer til underarten *rossicus*
1997 FINNMARK: 6 ind. Skallelv, Vadsø medio juni.
1999 FINNMARK: Valdak, Porsanger medio juni.

Grågås *Anser anser*

- Individer som viste karakterer til underarten *rubrirostris*
2000 NORDLAND: 2K+ Sellevoll, Andøy 10.6.

Kanadagås *Branta canadensis*

- Individer som viste karakterer til underarten *minima*
1999 SVALBARD: Fuglehukfjellet, Prins Karls Forland 29.-30.5.

Ringgås *Branta bernicla*

- Individer som viste karakterer til underarten *nigricans*
1991 VEST-AGDER: Lista fyr, Farsund 1.-4.7.

Amerikablesand *Anas americana*

- 1999 ØSTFOLD: ♂ i eklips Lysakermoa, Eidsberg 24.9.
2000 SØR-TRØNDELAG: ♂ Titran, Frøya 27.5.

Hybrid brunnakke *Anas penelope* x amerikablesand *A. americana*

- 1998 SØR-TRØNDELAG: 2K+ ♂ Grandefjæra, Ørland 27.10.

Rødfotand *Anas rubripes*

- 1999 OSLO: Akerselva januar-mars.

Stivhaleand *Oxyura jamaicensis*

- 1999 NORDLAND: Holdalsvannet, Vestvågøy 26.-28.11.

Svartglente *Milvus migrans*

- 1997 SØR-TRØNDELAG: Holla, Hemne 5.6.
1999 ØSTFOLD: Kurefjorden, Rygge 3.5. Hvaler 16.5. Kykkelsrud, Askim 30.6 og 1.7.
VESTFOLD: Borrevannet, Borre 2.5. Sandebukta, Sande 15.5.
NORD-TRØNDELAG: Sør-Beitstad, Steinkjer 30.4.
2000 AKERSHUS: Fenstad, Nes 1.5.
VESTFOLD: Mølen, Larvik 18.4.

Stepphauk *Circus macrourus*

- 1999 VEST-AGDER: 1K Lista fyr, Farsund 5.9.
2000 ØSTFOLD: Ad. ♀ Burum, Råde 7.6.

Enghauk *Circus pygargus*

- 2000 ØSTFOLD: ♀ Kurefjorden, Rygge 27.4.
VESTFOLD: Sandebukta, Sande 28.4.

Ørnvåk *Buteo rufinus*

- 1997 SØR-TRØNDELAG: Holla, Hemne 5.6.

Dvergørn *Hieraaetus pennatus*

- 2000 VESTFOLD: Mølen, Larvik 5.9.
VEST-AGDER: Mønstremyr, Flekkefjord 22.9.

Aftenfalk *Falco vespertinus*

- 1995 MØRE OG ROMSDAL: 2K Sandblostvågen, Fræna 6.5.
2000 VEST-AGDER: 1K Kviljo, Farsund 15.10.
ROGALAND: Tjelta, Sola 27.4.

Triel *Burhinus oedicephalus*

- 1999 VESTFOLD: Husum, Stokke 2.5.

Sibirlo *Pluvialis fulva*

- 1999 VEST-AGDER: 1K Lista, Farsund 28.8.

Kanadalo *Pluvialis dominica*

- 1999 NORDLAND: 1K Klungsettfjæra, Fauske 13.9.

Pygmésnipe *Calidris minutilla*

- 1995 FINNMARK: 2K+ Persfjorden, Vardø 8.-9.6.

Alaskasnipe *Calidris melanotos*
1999 ROGALAND: Utsira 18.9.

Dvergspove *Numenius minutus*
2000 FINNMARK: Store Ekkerøy, Vadsø 15.8.

Plystresnipe *Tringa melanoleuca*
2000 FINNMARK: Viekker, Porsanger 22.-23.7.

Flekksnipe *Actitis macularia*
1999 MØRE OG ROMSDAL: 2 juv. Male, Fræna 1.8.

Polarsvømmesnipe *Phalaropus fulicarius*
1997 NORD-TRØNDELAGE: 13-14 ind. Skinna, Leka 13.10.

Sabinemåke *Larus sabini*
1997 NORD-TRØNDELAGE: 1K Sklinna, Leka 10.10.
1999 VESTFOLD: 2K Karlsvika, Tønsberg 30.10.
2000 VEST-AGDER: 1K Lindesnes fyr, Lindesnes 9.8.

Ringnebbmåke *Larus delawarensis*
1998 FINNMARK: 2K Vadsø havn, Vadsø 26.3.
1999 VEST-AGDER: 2K Nesheimsanden, Farsund 13.5.

Gråmåke *Larus argentatus*
Individer som viste karakterer til underarten *michahellis*
2000 VESTFOLD: Ad. Kamfjordlia, Sandefjord 25.3 og 10.4.

Rosenmåke *Rhodostethia rosea*
2000 NORDLAND: 2K Tjøtta, Alstahaug 10.3.

Ismåke *Pagophila eburnea*
2000 NORDLAND: 2K+ Selvær, Træna 15.5.

Beringterne *Sterna aleutica*
1997 ROGALAND: 1K Revtangen, Klepp 28.9.

Prærieterne *Sterna forsteri*
2000 VESTFOLD: Store Færder, Tjøme 28.5.

Beringteist *Cephus columba*
1997 NORDLAND: Hemyken, Røst 7.7.

Hybrid flaggspett *Dendrocopos major* x **hvittryggspett**
Dendrocopos leucotos
1997 SØR-TRØNDELAGE: Sjetnemarka, Trondheim 9.11.

Dverglerke *Calandrella brachydactyla*
1999 VEST-AGDER: Hamresanden, Kristiansand 13.5.

Topplerke *Galerida cristata*
2000 TELEMARK: Jomfruland, Kragerø 29.5.

Amursvale *Hirundo daurica*
2000 AUST-AGDER: Tveit, Evje og Hornnes 27.6.

Mongolpiplerke *Anthus godlewskii*
1996 SØR-TRØNDELAGE: Grandefjæra, Ørland 19.11.
2000 VEST-AGDER: Kjerkevågen, Spangereid 16.12.

Markpiplerke *Anthus campestris*
2000 NORDLAND: 3-4 ind. Lovund, Lurøy 10.8.

Vannpiplerke *Anthus spinoletta*
1999 TELEMARK: Krogshavn, Langesund 31.3.
2000 NORD-TRØNDELAGE: Sklinna, Leka 2.5.

Sitronerle *Motacilla citreola*
1999 ROGALAND: 1K Utsira 17.-18.9.
2000 NORD-TRØNDELAGE: Trones, Verdalen 24.8.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos*
1999 ØSTFOLD: 2K+ ♂ sy. Lysakermoa, Eidsberg 7.6.

Rubinstrupe *Luscinia calliope*
2000 NORDLAND: 2K+ ♂ Glomådeltaet, Rana 6.7.

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*
Individer som viste karakterer til underarten *samamiscus*
2000 VEST-AGDER: 1K+ ♀ Sjøsandene, Mandal 2.11.

Isabellasteinkvett *Oenanthe isabellina*
2000 ØSTFOLD: Kurefjorden, Rygge 2.11.

Taigatrost *Turdus ruficollis*
Individer som viste karakterer til underarten svart-strupetrost *T. r. atrogularis*
2000 HEDMARK: Smeby, Hamar 20.-21.6.
VEST-AGDER: Tjøm, Lindesnes 1.6.
SOGN OG FJORDANE: Standal nedre, Florø 31.12.

Starrsanger *Locustella certhiola*
2000 NORD-TRØNDELAGE: Trøite, Stjørdal 9.10.

Busksanger *Acrocephalus dumetorum*
2000 SØR-TRØNDELAG: Titran, Frøya 28.5.

Dvergspottesanger *Hippolais caligata*
1999 VEST-AGDER: 2K+ ♂ sy. Slevdalsvannet,
Farsund 13.6.

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*
1998 OPPLAND: Særbakken, Feiring 26.6.

Lappsanger *Phylloscopus borealis*
1999 NORDLAND: 2 ind. Trofors, Hattfjelldal 2.5.

Gransanger *Phylloscopus collybita*
Individer som viste karakterer til underarten *tristis*:
2000 VESTFOLD: Borrevannet, Borre 30.9.

Hybrid gråspurv *Passer domesticus* x **pilfink** *Passer
montanus*
2000 HORDALAND: 3 juv. Vågenes, Radøy 5.-6.7.

Kornspurv *Miliaria calandra*
2000 VESTFOLD: 2 ind. Kamfjordlia, Sandefjord
10.5.
NORDLAND: Myken, Rødøy 14.10.

Summary

This is the 24th and 25th annual reports in one and the 25th announcement from the Norwegian Rarities Committee (NSKF). Most of the records treated here are from 1999 and 2000, but older records are also included. The systematic list of accepted records is set out in the following system: (1) The birds Norwegian name, (2) scientific name, (3) the numbers in brackets, e.g. (30/32 - 0 og 1), refers respectively to the total number of records/total number of individuals up to and including 1998, and in 1999 and 2000, (4) any limitations given of (3), (5) any breeding, (6) year, (7) county, (8) number of individuals, age (1K = first calendar year etc.), sex (if known) and sometimes circumstances («ringm.» means that the bird was ringed), (9) site and municipality, (10) date, (11) * indicates if the record was complemented by positive evidence, and type of the evidence (F = photo, L = tape-recorded, V = video-recorded, D = found dead), (12) observers names in brackets, main observer is specified first and emphasized with *, (13) roughly gives the species distribution and (14) comments concerning the record.

General trends:

1999 og 2000 were both very good years for waders with a mainly eastern origin. Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos* occurred in record numbers in both 1999 (9 records

involving a total of 10 birds) and 2000 (12 records involving a total of 13 birds). The number of Terek Sandpiper *Xenus cinereus* records in Norway was almost tripled with 6 in 1999 and 5 i 2000. Three records involving four different Pacific Golden Plovers *Pluvialis fulva* in 2000 is the largest number so far recorded in a single year, as was the case with the four Marsh Sandpipers *Tringa stagnatilis* recorded in 1999.

Also worth mentioning was the exceptional occurrence of eastern *Phylloscopus*-warblers. Pallas's Leaf Warbler *Phylloscopus proregulus* was far more numerous than usual during both years, and the 25 recorded in 1999 makes this a record year so far. Even more remarkable, 7 records of Hume's Leaf Warbler *Phylloscopus humei* were accepted for these two years, compared to only one previous record (involving two birds) back in 1984. 5 birds were recorded during the record influx to Western Europe in 2000. Also Dusky Warbler *Phylloscopus fuscatus* and Radde's Warbler *Phylloscopus schwarzi* were more regular than usual, the 5 Dusky Warblers in autumn 1999 is the best occurrence in a single year so far.

In 1999, record numbers were also recorded for Pallid Harrier *Circus macrourus* (6). In 2000, the occurrences of American Wigeon *Anas americana* (3 new records) and Green-winged Teal *Anas carolinensis* (10 new arrivals) were exceptionally good and the totals for both species were the highest ever recorded. In late autumn 2000 the most remarkable occurrences included two Pied Wheatears *Oenanthe pleschanka* and three Desert Wheaters *Oenanthe deserti* in November-December, including a Pied- and a Desert Wheatear together at Revtangen, Rogaland for four days in early November. Also in 2000, record numbers were scored for Cory's Shearwater *Calonectris diomedea* (3), Little Egret *Egretta garzetta* (4), Montagu's Harrier *Circus pygargus* (7), Red-footed Falcon *Falco vespertinus* (9), Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus* (2) and Rosy Starling *Sturnus roseus* (11 records involving 12 birds).

Species and subspecies new to the Norwegian list:

A record of Hudsonian Whimbrel *Numenius phaeopus hudsonicus* from Jomfruland, Telemark in June 1989 was accepted as the first for Norway and the Nordic countries.

A Little Shearwater *Puffinus assimilis* that migrated past Ravnem, Vestfold on 15th July 1998 was accepted as the first for Norway.

In 1999, additions to the the Norwegian list included Lesser Scaup *Aythya affinis* (male, Veldemelen, Steinkjer, Nord-Trøndelag on 16th-20th May) and Black-faced Bunting *Emberiza spodocephala* (1Y male, trapped and ringed at Titran, Frøya, Sør-Trøndelag on 2nd October). Subspecies recorded for the first time included Black Brant *Branta bernicla nigricans* from Svalbard in May and American Herring Gull *Larus argentatus smithsonianus* from Finnmark in November.

2000 was a record year both in terms of the total number of records accepted for publication (227) and additions to the Norwegian list. A Pied-billed Grebe *Podilymbus*

podiceps was found at Herøy, Nordland on 7th May and stayed in the area until December. A White-tailed Lapwing *Vanellus leucurus* was at Indre Billefjord, Porsanger, Finnmark from 20th June until around 25th July, and a Red-necked Stint *Calidris ruficollis* paid a visit to Tarevika, Karmøy, Rogaland from 30th June-2nd July. A juvenile Thayer's Gull *Larus thayeri* was in Bergen, Hordaland for a short while on 3rd January and equally unexpected was a Chimney Swift *Chaetura pelagica* in Lærdal, Sogn og Fjordane on 25th May. The only addition to the list of passerines was more expected, since it has been recorded four times in both Finland and Sweden: a Bimaculated Lark *Melanocorypha bimaculata* stayed at Ona, Sandøy, Møre og Romsdal from 1st August to 1st October. The first Caspian Gull *Larus (argentatus) cachinnans* was in Mandal, Vest-Agder on 1st October, and a male Subalpine Warbler *Sylvia cantillans* of the nominate subspecies *cantillans* was ringed at Revtangen, Klepp, Rogaland on 16th-18th May. A hybrid Eurasian Teal *Anas crecca* x Green-winged Teal *A. carolinensis* at Ler, Melhus, Sør-Trøndelag at 21st-25th May was the first record of a hybrid in Norway.

The only Norwegian record of American Golden Plover *Pluvialis dominica* from Ny-Ålesund, Svalbard in July 1995 is no longer accepted and the species is deleted from the Norwegian list.

Also published here is the 10th-13th Cory's Shearwater *Calonectris diomedea*, 8th Balearic Shearwater *Puffinus mauretanicus*, 2nd Swinhoe's Storm Petrel *Oceanodroma monorhis* (ringed in 1997 and retrapped twice in 2000), 6th Little Bittern *Ixobrychus minutus*, 2nd Cattle Egret *Bubulcus ibis*, 9th Purple Heron *Ardea purpurea*, 8th-11th American Wigeon *Anas americana*, 2nd Short-toed Eagle *Circus etus gallicus*, 7th Steppe Buzzard *Buteo buteo vulpinus*, 4th Collared Pratincole *Clareola pratincola*, 5th Sharp-tailed Sandpiper *Calidris acuminata*, 8th Long-billed Dowitcher *Limnodromus scolopaceus*, 3rd Spotted Sandpiper *Actitis macularia*, 6th-7th Bonaparte's Gull *Larus philadelphia*, 4th-6th Kumlien's Gull *Larus glaucooides kumlieni*, 7th Ross's Gull *Rhodostethia rosea*, 7th Whiskered Tern *Chlidonias hybridus*, 6th-7th Red-flanked Bluetail *Tarsiger cyanurus*, 2nd Isabelline Wheatear *Oenanthe isabellina*, 4th-5th Pied Wheatear *Oenanthe pleschanka*, 8th-10th Desert Wheatear *Oenanthe deserti*, 8th-11th Paddyfield Warbler *Acrocephalus agricola*, 9th-10th Booted Warbler *Hippolais caligata*, 6th-9th Radde's Warbler *Phylloscopus schwarzi*, 10th-15th Dusky Warbler *Phylloscopus fuscatus*, 6th Penduline Tit *Remiz pendulinus*, 3rd Greenland Redpoll *Carduelis flammea rostrata* and 5th-6th Arctic Redpoll *Carduelis hornemanni hornemanni*.

Litteratur

- Abelsnes, O. 2000. Hybridisering mellom linerle og vintererle. *Vår Fuglefauna* 23: 112-113.
- Andersen, T.W. 2000. Venn eller fiende? *Vår Fuglefauna* 23: 130-131.
- Bakker, T., Offereins, R. & Winters, R. 2000. Caspian Gull identification gallery. *Birding World* 13: 60-74.
- Batty, C. & Lowe, T. 2001. Vagrant Canada Geese in Britain and Ireland. *Birding World* 14: 57-61.
- Bentz, P.-G. 1986. Sjeldne fugler i Norge i 1983. *Vår Fuglefauna* 9: 29-33.
- Bentz, P.-G. 1986. Sjeldne fugler i Norge i 1984. *Vår Fuglefauna* 9: 243-249.
- Bernhoft-Osa, A. 1965. Fuglekongesanger, *Phylloscopus proregulus*, ny for Norges fauna. *Sterna* 6: 217-222.
- Bollingmo, T. 2000. Ingen hybrid nei. *Feltornitologen* 1: 45-46.
- Bosanquet, S. 2000. The Hudsonian Whimbrel in Gwent. *Birding World* 13: 190-193.
- Bosy, R.G. & Clarke, A.W. 1993. Sjeldne fugler i Norge i 1991. *Vår Fuglefauna* 16: 205-225.
- Bradshaw, C. 2000. Identification of autumn Isabelline Wheatears. *British Birds* 93: 488-492.
- Bunes, V. 2000. Psykedeliske tilstander i Finnmark. *Feltornitologen* 1: 43-44.
- Byrkjedal, I. & Thompson, D.B.A. 1998. *Tundra Plovers: The Eurasian, Pacific, American Golden and Grey Plover*. T & A D Poyser, London. 422 s.
- Carey, G.J. 1993. Hybrid male Wigeon in East Asia. *Hong Kong Bird Report* 1992: 160-166. Hong Kong Bird Watching Society, Hong Kong.
- Cederroth, C. 1996. Sällsynta fåglar i Sverige 1995. *Vår Fågelvärld Supplement nr. 25*: 121-145.
- Cederroth, C. 1998. Sällsynta fåglar i Sverige 1997. *Vår Fågelvärld Supplement nr. 30*: 141-169.
- Cederroth, C. 2000. Sällsynta fåglar i Sverige 1999. *Vår Fågelvärld Supplement nr. 33*: 137-163.
- Cederroth, C. 2001. Sällsynta fåglar i Sverige 2000. *Vår Fågelvärld Supplement nr. 35*: 121-147.
- Christensen, J.H. & Bunch, M.J. 1996. Feltbestemmelse af Humes Sanger. *Dansk Orn.Foren.Tidsskr.* 90: 1-6.
- Clement, P. & Gantlett, S. 1993. The origin of species. *Birding World* 6: 206-213.
- Cramp, S. & Perrins, C.M. 1993. The Birds of the Western Palearctic. *Volume VII. Flycatchers to Shrikes*. Oxford.
- De Smet, G. 2001. A Moltini's Subalpine Warbler in Belgium. *Birding World* 14: 250.
- Dubois, P.J. 1997. Identification of North American Herring Gull. *British Birds* 90: 314-324.
- Engebreetsen, S. & Pettersen, M. 2000. Østfold neste stopp? - Damsnipe *Tringa stagnatilis*. *Natur i Østfold* 19: 181-185.
- Engebreetsen, S. & Pettersen, M. 2000. Østfold neste stopp? - Svarthavsmåke *Larus melanocephalus*. *Natur i Østfold* 19: 175-180.
- Garner, M. & McGeehan, A. 1998. Identification of juvenile and first-winter Thayer's Gull. *Birding World* 11: 94-101.
- Gustad, J.R. 1995. Sjeldne fugler i Norge i 1993 og 1994. *Vår Fuglefauna* 18: 259-302.
- Haftorn, S. 1971. *Norges Fugler*. Universitetsforlaget, Oslo.
- Harrop, H. 1993. Identification of female and juvenile Yellow-breasted Bunting. *Birding World* 6: 317-319.
- Hegglund, H. 2000. Årets siste Nordkapp-turist. *Feltornitologen* 1: 38-42.
- Howell, S.N.G. & Elliott, M.T. 2001. Identification and Variation of Winter Adult Thayer's Gulls with Comments on Taxonomy. *Alula* 7: 130-144.
- Høyland, B.O., Hegglund, H. & Mjøs, A.T. 2000. Sjeldne fugler i Norge 1996. *Vår Fuglefauna Supplement nr. 3 (2000)*: 4-23.
- Høyland, B.O., Hegglund, H. & Mjøs, A.T. 2001. Sjeldne fugler i Norge i 1997 og 1998. *Fugleårene 1997 & 1998. Vår Fuglefauna Supplement nr. 4 (2001)*: 4-31.
- Haarr, P.T. 2001. Ein sykkeltur utenom det vanlige. Med regnskvetter og andre skvetter. *Falco* 30: 30.

- Isaksen, K. & Shimmings, P. 2001. Første funn av ringnebbdykker *Podilymbus podiceps* i Skandinavia. *Vår Fuglefauna* 24: 131-133.
- Jensen, T. & Mjøs, A.T. 1998. Sjeldne Fugler i Norge i 1995. *Fugleåret 1995. Vår Fuglefauna Supplement nr. 2 (1998)*: 4-25.
- Jiguet, F. 1999. Photo-forum: hybrid American Wigeons. *Birding World* 12: 247-252.
- Johansson, J. 2000. Skorstensseglare *Chaetura pelagica* Gårdby, Öland 6-7 och 12-13 november 1999. *Vår Fågelvärld Supplement nr. 33*: 166-167.
- Jonsson, L. 1998. Yellow-legged gulls and yellow-legged Herring Gulls in the Baltic. *Alula* 4: 74-100.
- Knox, A. 1995. The 1994 National Cage and Aviary Birds Exhibition. *Birding World* 8: 12-13.
- Lindroos, T. & Luoto, H. 2000. Vuoden 1999 hyväksytyt harvinaisuushavainnot. *Linnet* 35: 19-31.
- Luijendijk, T.J.C. 2001. Calls compared: Hume's Leaf Warbler and Yellow-browed Warbler in autumn and winter in the Netherlands. *Dutch Birding* 23: 275-284.
- Luoto, H., Lindholm, A., Lindroos, T. & Rauste, V. 2001. Rariteetikomitean hyväksymät vuoden 2000 harvinaisuushavainnot. *Linnet-Vuosikirja* 2000.
- Madge, S. 1997. Identification of Hume's Warbler. *British Birds* 90: 571-575.
- McGeehan, A. 1997. Squall gulls. *Birdwatch issue* 63: 38-41.
- McGeehan, A. & Garner, M. 1997. The Thayer's Gull in Belfast. *Birding World* 10: 93-100.
- McGeehan, A. 1998. Ring-billed ruffians. *Birdwatch issue* 67: 30-35.
- Michaelsen, J. 1979. Rapport fra NNSK's virksomhet mai 1976-1977. *Vår Fuglefauna* 2: 54-61.
- Michaelsen, T. 1999. Rustsnipe, ny art for M&R? *Rallus* 28: 37.
- Mjøs, A.T. & Garner, M. 2000. The Thayer's Gull in Norway. *Birding World* 13: 10-11.
- Mobakken, G. 2001. Flekksnipe på Utsira i 1997. *Utsira Fuglestasjons Årbok 1998/1999*: 82-92.
- Myklebust, M. 1999. Etter en høst med vinder fra øst: Rekordforekomst av fuglekongesanger i Norge. *Vår Fuglefauna* 22: 182-183.
- Ness, J.K. 2000. Blekbrynsanger i Locustelladalen. *Feltornitologen* 1: 19-20.
- Nielsen, H. H. & Thorup, K. 2001. Sjældne Fugle i Danmark og Grønland i 2000. *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 95: 153-166.
- Palmer, P. 1999. A hybrid Green-winged Teal? *Birding World* 12: 377.
- Peltonmäki, J. & Jantunen, J. 2000. Identification and ageing of Yellow-breasted Bunting and separation from Chestnut Bunting. *Dutch Birding* 22: 187-203.
- Práinnson, G. & Pétursson, G. 2000: Sjalldgæfir fuglar á Íslandi 1997. *Bliki* 21: 31-58.
- Randler, C. 2001a. Field identification of hybrid wildfowl – Geese. *Alula* 7: 42-48.
- Randler, C. 2001b. Field identification of hybrid wildfowl – Dabbling Ducks. *Alula* 7: 82-91.
- Randler, C. 2001c. Field identification of hybrid wildfowl – Aythya. *Alula* 7: 148-156.
- Rasmussen, P.A.F. 1999. Sjeldne fugle i Danmark og Grønland i 1998. *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 93: 127-140.
- Ree, V. 1994. Flekksnipen fra Svalbard. *Vår Fuglefauna* 17: 299-301.
- Renaudier, A. 2000. White-tailed Plovers in Romania: the first breeding records for Europe. *Birding World* 13: 375-377.
- Riddington, R. & Votier, S. 1997. Redpolls from Greenland and Iceland. *Birding World* 10: 147-149.
- Rogers, M.J. and the Rarities Committee 1998. Report on rare birds in Great Britain in 1997. *British Birds* 91: 455-517.
- Rogers, M.J. and the Rarities Committee 1999. Report on rare birds in Great Britain in 1998. *British Birds* 92: 554-609.
- Rogers, M.J. and the Rarities Committee 2000. Report on rare birds in Great Britain in 1999. *British Birds* 93: 512-567.
- Rogers, M.J. and the Rarities Committee 2001. Report on rare birds in Great Britain in 2000. *British Birds* 94: 452-504.
- Shirihai, H., Gargallo, G., Helbig, A., Harris, A. & Cottridge, D. 2001. *Sylvia Warblers*. Christopher Helm, London.
- Solbakken, K.Aa. & Myklebust, M. 2000. Gråhodespurv på Titran i oktober 1999 — det første funnet i Norge. *Vår Fuglefauna* 23: 108-109.
- Solvang, R. 2000. Første isabellasteinskvetvett i moderne krysetid! *Feltornitologen* 1: 23-26.
- Steele, J. & Scott, M. 1997. Canadian club. *Birdwatch issue* 55: 34-38.
- Steele, J. 1999. The Black-faced Bunting in Northumberland – the second British record. *Birding World* 12: 414-415.
- Thorup, K. & Nielsen, H.H. 2000. Sjældne fugle i Danmark og Grønland i 1999. *Dansk Orn. Foren. Tidsskr.* 94: 157-170.
- Tout, P. 1993. Origin of European Pink-backed Pelicans. *British Birds* 87: 573.
- Tyrberg, T. 2000. Fågelrapport för 1999. *Vår Fågelvärld Supplement nr. 33*: 77-135.
- Tyrberg, T. 2001. Fågelrapport för 2000. *Vår Fågelvärld Supplement nr. 35*: 57-119.
- Ullman, M. 1999. Fältbestämning av purpurhäger. *Roadrunner* 2: 18-21.
- van der Vliet, R.E. & van der Laan, J. 2001. Rare birds in the Netherlands in 2000. *Dutch Birding* 23: 315-347.
- Vang, M. 2000. Måkefest i Trøndelag. *Feltornitologen* 1: 33-35.
- Zwaaneweld, J. & Ebels, E.B. 1994. Roze Pelikanen in Nederland in november 1987 - februari 1988 en mei 1990. *Dutch Birding* 16: 106-110.

Forfatterens adresser:

Alf Tore Mjøs, Sollien 69, 5096 Bergen
E-post: alf@sisyfos.zoo.uib.no
(også offisiell adresse og mailadresse for NSKF)

Kjetil Aadne Solbakken, Saupstadringen 67 a,
7078 Saupstad.
E-post: kjetilso@stud.ntnu.no

For NSKFs rapporteringsliste, se komiteens inter-
nettsider www.nskf.org.